Lietuvos Nacionalinė M.Mažvydo Biblioteka

This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, November 5, 1991

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 45 (2176) 1991 LAPKRITIS-NOVEMBER 5 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416)275-4672

Lūžiai ir atgimimas

Dažnai žmogaus pastangos ir geriausi norai, kaip įmesti šapeliai, nuplūduriuoja aplinkybių, sąlygų ir laiko tėkmėje, kuri viską surenka ir nusineša. Išskėsti sparnai kilti į padanges pakerpami įvairiareikšmių kasdieniškumo sandūrų, iš kurių kartais net laisvoji mintis nebegali išsiveržti. O ką jau bekalbėti apie fizinių bei dvasinių poreikių apsuptą patį žmogų su visom silpnybėm, įskaitant prisitaikymus, baimę, pataikavimus.

KARO IR okupacijų poveikyje mūsų tauta pasidalino į tris pagrindines dalis. Didžioji, vadinamas tautos kamienas, liko gimtojoje žemėje, pasiryžusi kentėti, laukti ir kovoti. Kita — Sibiro tremties paliesta, okupanto varu išvaryta iš savojo krašto, daugiausia nukentėjusi ir išnykusi. Trečioji — išeivija, apsisprendusi geriau išeiti į laisvę ir nežinią negu likti okupacijoje. Kiekviena iš jų pateko į skirtingas gyvenimo sąlygas ir per penkis dešimtmečius laiko tėkmėje suaugo su kasdienybės poreikiais, kiekviena sau kaip įmanydama skynėsi praėjimo takus, kad būtų kur eiti ir priaugančiom kartom, kurios pirmiausia matė tik vieną jas supančią tikrovę. Pastaroji visiems ir visaip išsisklaidžiusiems buvo gana paini, stengiantis išlaikyti savo tautinę tapatybę, neatsisakyti kovos dėl šviesesnio rytojaus ir laisvės. Vidiniai ir išoriniai konfliktai buvo neišvengiami. Su kasdienine duona maišėsi ir kasdieniniai savęs patikrinimo egzaminai: kaip toli tie likiminiai dešimtmečiai mane nunešė nuo pirmųjų pasiryžimų ir priesaikų, kokio kaitrumo liepsnelė dar manyje liepsnojo, kai reikėjo jungtis į tokius reikalus, kurie manęs asmeniškai neliečia, kai reikėjo laikyti nuleistas rankas, kad atsispirtum gundymui imti iš akmenų paverstą duoną. Ir Sibiro tremtinys, ir Vakarų išeivis, ir tėvynėje pasilikęs nebuvo laisvas nuo tų žabangiškų bandymų. Užtat ne visus, nors ir fiziškai išlikusius, galima būtų pavadinti išsilaikiusiais, kad imtų "arklą, knygą, lyrą ir eitų Lietuvos keliu".

SVARSTANT atsistatančiai Lietuvai pagalbos klausimus, išryškėja ir pirmumas. Teigiama, kad šiuo metu labiausiai reikalinga pagalba švietimo srityje, ją, žinoma, suprantant plačiausia prasme, normaliai apjungiančią pilną žmogaus ugdymą. Nenuostabu, kad po penkiasdešimt metų žmogų žalojusios okupacijos šito labiausiai reikia. Maskvai pavaldžioje respublikoje tiesiant naujus kelius, statant daugiaaukščius namus, vystant pramonę ir techniką — visoje toje pažangoje žmogus buvo vedamas atžangos keliu į "laimingo" vergo stovyklą, kurioje individualūs ir prigimtiniai polėkiai buvo slopinami, kad viskas greičiau lipdytųsi į vieną vienetą marksizmo vizijos perspektyvoje. Ir šitoje praktikoje žmogus išmoko laukti, ne skubėti; gauti, ne duoti; tylėti, ne kalbėti; meluoti, nes už tiesos pareiškimą baudžiama. Tai tik keli apgailėtinų lūžių pavyzdžiai. Todėl atgimimas (jei jį ir švietimu pavadinsime) šiandien tautai tikrai būtinas ir neatidėliotinas. Platesnėj įžvalgoj — ir ne tik tiems, kurie tėvynėje pasiliko. Lūžiai, jei jie ir ne tokie, palietė visas išsiblaškiusios tautos dalis. Užtat nėra jokios kitos geresnės išeities, kaip tik tiesti vieni kitiems rankas, dalintis kas kuo gali, neatsiriboti "jūs ir mes", nenustatinėti išankstinės bendros laikysenos kam grįžti ir kam ne. Kiekvienas turi surasti save ir savo kelią. Jau atsiranda gražių pavyzdžių, kai tautos švietimo ir atgimimo sritin jungiasi laisvame pasaulyje pasiruošę specialistai. Č.S.

Vaizdai iš metinio Baltiečių vakaro Kanados parlamento rūmuose 1991 m. spalio 23 d. Viršuje iš kairės: inž. J. V. DANYS, Kanados tarptautinės prekybos ministeris M. WILSON, KLB krašto valdybos pirmininkė G. PETRAUSKIENĖ, dr. J. SUNGAILA, I. LUKOŠEVIČIŪTĖ-SUNGAILIENĖ, gen. Lietuvos konsulas H. LAPAS, BALSEVIČIŪTĖ; apačioje: A. VAIČIŪNAS, kun. A. SIMANAVIČIUS, OFM, J. KRIŠTOLAITIS, parlamento narys J. FLIS, parlamentinis asistentas J. WHITESIDE, kun. J. STAŠKUS, senatorius dr. S. HAIDASZ, V. ČUPLINSKAS

Džiugus vakaras parlamento rūmuose

Devynioliktasis Baltiečių vakaras Kanados parlamento rūmuose, kuriame vyravo džiaugsmo nuotaika laimėjus Baltijos valstybių nepriklausomybę • Dalyvavo Kanados valdžios ministeriai, parlamento nariai, ambasadoriai

K. J. STAŠKUS

Šiais metais Baltiečių vakaras Kanados parlamento rūmuose 1991.X.23 gerokai skyrėsi nuo ankstesnių, rengtų per 19 metų. Pirmiausia tai buvo nebe liūdesio, o tikro džiaugsmo šventė. Ypač labai skyrėsi nuo 1990 m. vakaro, kai Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, Kanada, kaip ir kiti pasaulio kraštai, delsė tos nepriklausomybės diplomatinį pripažinimą. Kai kurie parlamentarai anąmet net priekaištavo, jog Lietuva per daug skubanti ir estų bei latvių nepriklausomybės paskelbimo delsimas esąs išmintingesnis. Šiais metais anuometinis Lietuvos poelgis jau vertinamas visai kitaip, po tiesiog nesitikėtų įvykių Sov. Sąjungoje, kurios jau praktiškai ir nebėra.

Šių metų vakaras skyrėsi ir savo pobūdžiu: buvo ne vakarienė prie stalų ir vėliau kalbos bei meninė programa, bet vaišės stoviniuojant ir besišnekučiuojant baltiečių su parlamentarais. Toks pobūdis buvo pasirinktas pramatant, kad šiais metais dalyvių bus ypatingai daug ir parlamento pokylių salėje už stalų nesutilps. Taip jau gyvenime yra: kai pagalbos reikia, mažai kas atskuba, bet kai tikslas pasiektas – visi subėga.

Baltiečių laikysena irgi buvo pasikeitusi. Anksčiau jie parlamentarams karštai įrodinėdavo bei dėstydavo savo nelaimingų gimtųjų kraštų problemas, o šiemet – šypsojosi, šnekučiavosi ir tik vienas kitas rimčiau aiškinosi kokius nors ekonominius, pramoninius ar transportacinius klausimus. Vakaro nuotaiką kėlė ir instrumentalistų grojama estiška, latviška bei lietuviška muzika.

Vakarą oficialiai atidarė Parlamentarų komitetas baltiečiams remti kopirmininkas sen. S. Haidasz. Jis pasveikino visus baltiečius Estijos, Latvijos ir Lietuvos nepriklausomybių pasaulinio pripažinimo proga ir pasidžiaugė, jog Kanada buvusi viena pirmųjų šalių, kuri pasirašiusi diplomatinių santykių atstatymo aktą. Tai atlikusi min. M. H. Wilson'o vadovaujama delegacija. Baigęs savo atidaromąjį žodį, pakvietė kalbėti min. M. H. Wilson'ą, kuris taipgi yra Parlamentarų komiteto baltiečiams remti kopirmininkas.

Ministerio kalba

Wilson'as pirmiausia pasidžiaugė turėjęs garbę būti į Baltijos kraštus pasiųstosios Kanados delegacijos vadovu, pasirašiusiu diplomatinių santykių atnaujinimo dokumentus. Toje kelionėje jis turėjęs galimybę vežtis ir keletą lietuvių, latvių bei estų kilmės kanadiečių, kurių tarpe buvo ir visų trijų Kanados baltiečių bendruomenių pirmininkai: Gabija Petrauskienė, Viesturs Zarinš ir Laas Leivat. Jam buvę džiugu šių žmonių draugystėje pamatyti visas tas vietoves, apie kurias anksčiau jie buvo pasakoję.

Delegacijoje esą dalyvavo ir eilė Kanados verslininkų bei pramonininkų, ieškančių galimybių būsimai prekybai su Baltijos kraštais. Jis turėjęs progos susitikti su prezidentais – Landsbergiu, Gorbunovu ir Ruuteliu bei su eile tų valstybių aukštų pareigūnų. Ir buvusi garbė girdėti jų išsireiškimus, jog iš septynių pasaulio ekonominių galiūnų junginio Kanada buvusi pirmoji, paskelbusi Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybių atstatymo pripažinimą. Daugelis jam dėkoję už Kanados atkaklią laikyseną per daugelį metų sovietinių užgrobėjų atžvilgiu. Jie ypač vertinę tvirtą Kanados laikyseną tamsiosiose sausio dienose, kai sovietiniai tankai bandė, bet nepajėgė palenkti baltiečių valios. Jo lankymosř metu visur plevėsavusios Kanados vėliavos, aiškiai liudijusios tų šalių meilę Kanadai, o be to, jam tekę susitikti su eile baltiečių kilmės kanadiečių, jau dabar besidarbuojančių Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių atsakingose pareigose.

Sekančią savaitę po jo apsilankymo Estija, Latvija ir Lietuva buvo priimtos į Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją. Buvę tiesiog ironiška, nes tuo metu konferencijos šeimininkė buvusi Sov. Sąjunga.

Sparti kaita

M. Wilson'as pareiškė esąs sužavėtas greičiu vykstančios kaitos Baltijos kraštuose ir tų kraštų vadovų ryžtu kuo greičiau atstatyti savąsias valstybes. Žinoma, dar esą daug sunkumų prieš akis: nėra tvirtos valiutos, ekonomija kol kas prikinkyta prie Sov. Sąjungos, o tūkstančiai sovietų kareivių dar tebestovi šių nepriklausomų valstybių žemėje.

Norėdama padėti šioms atsikuriančioms valstybėms, Kanados vyriausybė ir skubėjusi kuo greičiau atstatyti diplomatinius santykius, akredituodama Kanados ambasadorių Stockholme Latvijai ir Lietuvai, o ambasadorių Helsinkyje – Estijai. Kanados ambasadoriai jau įteikė savo kredencialus Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybėms, o kiti Kanados pareigūnai jau tvarko įvairių sričių bendravimo struktūras.

Idant būtų akivaizdus ryšys Kanados su Baltijos kraštais, greitu laiku bus atidarytos Kanados ambasadų įstaigos Vilniuje, Rygoje bei Taline ir teiks visus patarnavimus. Jau dabar vykstąs asmenų parinkimas toms įstaigoms. Baltijos kraštai jau irgi yra paskyrę savo atstovus Kanadai: Estija – generalinį konsulą Ilmar Heinsoo, Latvija – generalinį konsulą dr. Guntį Silinš, Lietuva – generalinį konsulą Harį Lapą.

Ekonominė pagalba

M. Wilson'as nurodė, jog Kanada jau pradėjusi teikti finansinę paramą Baltijos kraštams. Jis pats valdžios vardu suteikęs Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybėms po $10 milijonų kredito. Tai turėtų paskatinti prekybą bei investavimą ir paskatinti kanadiečiams proveržį į daug žadančias naująsias rinkas. "Export-Development" korporacija jau dabar išsiuntusi į tuos kraštus savo delegaciją deryboms, o Kanados užsienio reikalų ministerijos Rytų Europai skyrius jau ruošia technines pagalbos projektus toms sritims, kurias Baltijos kraštų vyriausybės nurodo kaip tuo metu svarbiausias. Pavyzdžiui, Estija yra paprašiusi Kanadą padėti jai paruošti naująją konstituciją. Šiam darbui siunčia-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Kaip Venezuela pripažino Lietuvą

Reikalas buvo įstrigęs biurokratinėje mašinerijoje ir tik gerų ryšių dėka išjudėjo

JULIUS VAISIŪNAS

Baltijos valstybių pripažinimo banga nusiaubė ir P. Ameriką. Pirmoji tai padarė Argentina. Dr. V. Dambravos ryšininkas Argentinoje Artūras Mičiudas jam vidurnaktį paskambino, pranešdamas apie sekančią dieną įvyksiantį oficialų pripažinimą. Sakė tuojau skambinsiąs prezidentui Vytautui Landsbergiui. Tuojau apie tai sužinojome ir mes.

Kas gi darėsi Venezueloje? Gen. konsulas dr. V. Dambrava tuo metu važiavo į Europą, bet mus užtikrino, kad kontaktų ir dirvos paruošimo prasme Venezueloje viskas padaryta: belieka laukti. Vėliau paaiškėjo, kad du Venezuelos užsienio reikalų ministerijos aukštieji pareigūnai — ambasadoriai Chadderton ir D'Angelo — stengėsi, kad Venezuela Baltijos valstybes pripažintų anksčiau už JAV.

Deja, reikalas įstrigo į biurokratinę mašiną, ir buvo sugaištos kelios dienos, nors prieš tai aštuonių P. Amerikos valstybių pasitarimuose Ekvadoras jau buvo iškėlęs mintį pripažinti Baltijos valstybes. Kairieji irgi pradėjo rodyti savo ragus, ragindami vyriausybę nesiskubinti ir nepykdyti Sovietų Sąjungos. Tada užsienio reikalų ministerijos tarptautinės politikos generalinis direktorius ambasadorius Roy Chadderton ėmėsi asmeninės iniciatyvos. Štai ką papasakojo buvęs lenkų egzilinės valstybės delegatas Feliks Zubr, kalbėjęsis su ambasadorium.

"Prisiminiau dr. Dambravą, kuris visą laiką kovojo už Lietuvos nepriklausomybę ir pasakiau (kolegai ambasadoriui D'Angelo), kad turiu galimybę padėti ir, ilgiau nelaukdamas, ta galimybe pasinaudosiu. Jis pats parašė pripažinimo raštą, kuriame duodamos instrukcijos ir Venezuelos delegacijai Jungtinėse tautose, o per ją ir visoms vyriausybėms. Tą raštą jis pateikė valstybės prezidentui Carlos Andres Perez. Tasai, peržiūrėjęs tekstą, vos pakeitęs vieną žodį, davė ženklą akcijai".

Ambasadorių Chadderton paveikė ir paskatino kitas svarbus faktas: jau anksčiau Lietuvos prezidentas Landsbergis buvo parašęs minėtam ambasadoriui raštą, dėkodamas už jo paslaugas. Ambasadorius tą raštą labai vertino.

Taigi ir čia buvo laimėta iš anksto paruoštų stiprių kontaktų keliu. Prisimenu dr. Dambravos pasakymą: "Reikia kultyvuoti kontaktus ne iškilus reikalui, o paruošti juos daug anksčiau, kad atėjus reikalui norimi rezultatai būtų laimėti be didesnių pastangų, lyg tai būtų koks savaime suprantamas dalykas."

Dr. V. Dambrava paskambino iš Budapešto ambasadoriui D'Angelo, kuris atsakė: "Venezuela Lietuvai savo pareigą atliko". Tai buvo 1991. IX. 2. Grįžusį iš kelionės dr. Dambravą užsienio reikalų ministerijos konsulinių ryšių generalinis direktorius Jorge D'Angelo aplankė, pasveikino ir įteikė pripažinimo dokumentų nuorašus. Jis taip pat davė kopiją telegramos, kurią pasiuntė Lietuvos prezidentui Vytautui Landsbergiui, jį pasveikindamas, o drauge įvertindamas dr. V. Dambravos intensyvų darbą Lietuvos nepriklausomybei, ypač stipriai veikiant per spaudą, radiją ir televiziją.

Teko patirti, kad ši telegrama buvo pasiųsta pirma pasitarus net su keturiais pagrindiniais užsienio reikalų ministerijos generaliniais direktoriais. Buvo duota Lietuvos vyriausybei suprasti, kad dabartinėse sąlygose dr. Vyt. Dambrava yra pats tinkamiausias atstovauti Lietuvai. Ligi šiol veikė dr. Dambrava Lietuvos dipl. šefo vardu, tačiau ir prez. Landsbergis drauge su min. A. Saudargu laikė jį Lietuvos atstovu.

Pranešimas iš Argentinos

Lankėsi Lietuvos delegacija

Susitiko su valdžios žmonėmis ir lietuvių organizacijomis, paskyrė garbės konsulą

1991 m. rugsėjo 30 d. atvyko Argentinon Lietuvos viceprezidentas dr. Bronius Kuzmickas, deputatas Emanuelis Zingeris ir sekretorius K. Kuzėnas. Svečiai buvo oficialiai priimti šio krašto valdžios. Per specialias audiencijas juos priėmė Argentinos prezidento brolis, senato pirmininkas dr. Eduardo Menem, Vyriausio teismo pirmininkas dr. Ricardo Levene, užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Juan Carlos Olima. Pastarasis svečius pavaišino iškilmingais pietumis San Martino rūmuose.

Svečiai turėjo pasimatymus ir su lietuvių organizacijų veikėjais, bet dėl laiko stokos nesuspėjo aplankyti visų organizacijų.

Lietuvių parapijos salėje ALOS taryba suruošė gražų pobūvį su vaišėmis, per kurį svečiai išreiškė pasitenkinimą, kad Argentina buvo pirmas kraštas Amerikoje, pripažinęs Lietuvos nepriklausomybę. Pasikeista dovanomis ir

(Nukelta į 3-čią psl.)

KANADOS ĮVYKIAI

Turtas suskaldė komunistus

Sovietinio komunizmo susiskaldymo neišvengė ir Kanados komunistai, šiemet minintys veiklos septyniasdešimtmetį. Kanadoje jie niekada nebuvo populiarūs, net ir tada, kai juos įvairiais būdais rėmė Maskva. Politinio liepto galas buvo pasiektas, laisvę atgavus ir komunizmo atsisakius pokaryje Sovietų Sąjungos pasiglemžtoms Rytų Europos šalims, prasidėjus krizei ir pačioj Maskvoj.

Susiskaldymą Kanados komunistams atnešė kompartijos turto pasidalinimas. Toronto Cecil gatvėje yra vyriausioji Kanados komunistų būstinė, nukentėjusi nuo padegamos bombos prieš dešimtį metų. Jos atnaujinimas kainavo milijoną dolerių. Kitas kompartijai priklausantis pastatas yra Tecumseh gatvėje. Šie du pastatai su žeme dabar verti apie penkis milijonus dolerių. Generalinis sekr. G. Hewisonas su savo šalininkais šį turtą nori parduoti ir pertvarkytą komunistų partiją pavadinti socialdemokratais. Tokiam sumanymui betgi trūksta pilno komunistų pritarimo.

Aštrios kovos susilaukė vyriausiojoj būstinėj spalio 18-20 d.d. įvykę kompartijos centro komiteto ir 28 narius turinčio vykdomojo komiteto posėdžiai. Mat į juos nebuvo įsileisti pastatų pardavimui ir partijos reformai nepritariantys ne tik atskiri partiečiai, bet ir jų grupės. Pasak dienraščio "The Globe and Mail", iš Halifakso atvykusi kompartijos veikėja Barbara Moore skundėsi, kad posėdžių dalyviai elgiasi kaip arkliavagiai, nenorintys palikti jokio komunistų partijos pėdsako.

Ontario komunistų vadovė Elizabeth Rowley, jau pradėjusi bylą prieš dabartinę kompartijos vadovybę, į posėdžius buvo įsileista tik su teismo įsakymu. Tačiau ją, vos baigusią kalbėti, su devyniolika rėmėjų iš kompartijos narių sąrašo išbraukė vykdomasis komitetas. Panašiai elgiamasi ir su kitais partiečiais, norinčiais balso kompartijos turto ir jos reformos reikalais. Iš narių eilių pašalintus komunistus vykdomasis komitetas vadina kompartijos skaldytojais, o pastarieji komitetą — Stalino taktikos atstovais. Galutinį sprendimą turės padaryti teismas.

Staigmena tapo Kanados ministerio pirm. B. Mulronio kandidatūra Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus pareigoms. Ją kažkas pasiūlė spalio 21 d. uždarame JT saugumo tarybos posėdyje. Iš tikrų-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Šiame numeryje:

Lūžiai ir atgimimas
Ir išeivijoje pasiruošę specialistai jungiasi į tautos atgimimo darbą
Džiugus vakaras parlamento rūmuose
Baltiečių vakare dalyvavo ministeriai, parlamentarai ir ambasadoriai
"Ir vėl iš kraujo kelsis Lietuva..."
Nauji uždaviniai atgavus nepriklausomybę
Nepriklausomybės žygis
Pėsčiomis iš Talino į Vilnių
Rašau tai, kuo gyvenu
Julija Švabaitė-Gylienė ir jos kūryba
Amerikietiškos lietuvių dienos
Klivlando lietuvių šventė
Artėja prie tūkstančio studentų
Vytauto Didžiojo universitetas pradėjo trečius mokslo metus
Tautiškumo klausimu
Recenzija knygos "Lithuanian Diaspora: Koenigsberg to Chicago"

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.
Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – $35, pusmetinė – $20, rėmėjo – $40, garbės – $50 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – $110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular $35.00, supporter $40.00, honorary $50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Džiugus vakaras parlamento rūmuose

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mas iš Kanados Osgood Hall teisės mokyklos dekanas Jim McPherson į Taliną. Latvijai Kanada yra sutikusi padėti įgyvendinti didžiulį projektą pieno srityje. Lietuvos pagrindinis rūpestis esąs bankų sistema. Tam ruošiami įvairūs projektai ir tuoj bus apmokomi bei paruošiami Lietuvos bankų darbuotojai laisvosios rinkos pagrindais. Kanados įvairių sričių vykdomųjų organų vadovų draugija (CESO) jau ruošianti programas, pagal kurias siųsianti į Baltijos kraštus savanorius – pensijon išėjusius specialistus. Ontario elektros korporacija (Hydro) labai domisi Baltijos kraštais ir šio mėnesio pradžioje baltiečių delegacijoms aprodė savo įmones bei naudojamus metodus.

Ateities įsipareigojimai

Lietuva, Latvija ir Estija, kaip naujos Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos narės, turėsiančios ir įvairių įsipareigojimų, ypač mažumų teisių gerbimo srityje, o kaip naujosios Jungtinių tautų narės turėsiančios pasirašyti daugelį tarptautinių dokumentų, aptariančių įvairius tarpvalstybinius santykius.

Baigdamas kalbą M. Wilson'as prisiminė vieną jam eilės žmonių keliamą pageidavimą, kad į šiuos kraštus nebūtų nuolat žvelgiama vienoje grupuotėje kaip "Baltijos valstybės", o kaip į tris atskiras Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybes. Jo manymu, kai Kanados santykiai su šiomis valstybėmis pagyvės, ilgainiui savaime vis daugiau ir daugiau kanadiečių imsią suprasti šių trijų valstybių kalbų bei kultūrų skirtingumą. Jo paskutinis žodis – pagyrimas baltiečių kilmės kanadiečių, kurie sudarą tvirtą ir pastovų pagrindą Kanados ryšiams su Estija, Latvija ir Lietuva.

Senatoriaus žodis

Sen. dr. S. Haidasz padėkojo ministeriui už kalbą ir paminėjo, kad neseniai dalyvavęs Čilėje įvykusiame įvairių kraštų parlamentarų suvažiavime. Tame suvažiavime pirmą kartą dalyvavę ir Estijos, Latvijos bei Lietuvos atstovai. Lietuvai atstovavęs neseniai į Aukščiausiąją Lietuvos tarybą išrinktas mons. Alfonsas Svarinskas. Senatorius irgi pasidžiaugė baltiečių kilmės kanadiečių per ilgą metų eilę parodytu rūpesčiu savo gimtaisiais kraštais ir iš to išplaukiančiu metiniu Baltiečių vakaro parlamento rūmuose organizavimu. To vakaro ilgamečiai tikrieji rengėjai bei savųjų tautų ambasadoriai Otavoje buvę: latvių – a.a. Parups, estų – Pent, lietuvių – J. V. Danys. Senatorius taipgi prisiminė ilgamečius konsulus Kanadoje, nuolat dalyvavusius Baltiečių vakare: a. a. dr. J. Žmuidziną, dr. Upenieks ir I. Heinsoo.

Ačiū visiems

Baigiamąją vakaro kalbą pasakė Kanados baltiečių federacijos pirmininkas Laas Leivat. Jis padėkojo už nuoširdų Baltiečių vakaro globojimą parlamento rūmuose abiem kopirmininkam: min. Michael H. Wilson ir sen. dr. Stanley Haidasz. Taipgi padėkojo parlamentarų komitetui Baltijos kraštams.

Gilią padėką jis reiškė visiems šį vakarą dalyvaujantiems ambasadoriams, kurių kraštai greitai pripažino Lietuvos, Latvijos ir Estijos paskelbtas nepriklausomybes. Jo manymu, toks staigus Sov. Sąjungos griuvimas buvęs neišvengiamas, tačiau dabar būsią daug vargo išsilaisvinusiems kraštams panaikinti įvestas sovietines struktūras, į kurias įsikibę tebesilaiko tie, kurie iki šiol sovietinėm privilegijom naudojosi. Pasak jo, dar nesą aišku, ar pavyks įvesti nuoseklų pasikeitimą, ar įsiviešpatausianti netvarka. Daugelis žmonių esą pilni nepasitikėjimo, todėl baltiečių kilmės kanadiečiai jau dabar turį ruoštis naujoms savo gimtųjų kraštų užduotims.

Jau prieš šio devynioliktojo vakaro parlamento rūmuose rengimą kai kurių baltiečių tarpe kilo mintis, jog tai būsiąs paskutinis Baltiečių vakaras Kanados parlamento rūmuose, nes esą tikslas jau pasiektas, ir Baltijos kraštų padėtis, dėl kurios Kanados parlamentarai savo rūmuose baltiečiams vietą buvo skyrę, visai pasikeitusi. Pasiteiravus pas Baltiečių rengėjų parlamentarų komiteto kopirmininką min. Michael H. Wilson'ą, paaiškėjo, kad jis pats ir Kanados valdžia bei eilė parlamentarų pritaria ilgalaikės Baltiečių vakaro parlamento rūmuose tradicijos tęsimui. Esą viskas priklausys nuo Baltiečių federacijos, ar ji norėsianti tuos vakarus tęsti. Reikia tikėtis, kad Baltiečių federacija šios tradicijos neatsisakys ir be reikalo patys neuždarys taip svarbių parlamento durų tolimesniems Baltijos kraštų reikalams.

Nedžiugus balsas

Baltiečių vakare dalyvavo ir kai kurie kanadiečių spaudos atstovai. Specialų straipsnį ta proga parašė veteranas žurnalistas Lubor J. Zink ("The Ottawa Sun" 1991.X.28): "Apprehension stalks the Baltics" (Baltiečių nuogąstavimai). Autorius sako kalbėjęs su visa eile baltiečių, kurie nebuvo labai džiugiai nusiteikę dėl esamos būklės Baltijos valstybėse. Atgautoji jų nepriklausomybė esanti "trapus stebuklas, kuris gali ir neišlikti". Esą mažai kas tiki, kad perversmas buvo realus; tikras perversmas gali įvykti apie Kalėdas; kompartija ir KGB struktūros, kad ir naujais vardais, tebėra nepaliestos; nėra vilties, kad sovietinė kariuomenė bus netrukus išvesta; Maskva planuojanti panaudoti kariuomenę priversti Baltijos valstybes jungtis į naują "savanorišką uniją".

Tai balsas, kuris išsiskyrė iš bendros Baltiečių vakaro nuotaikos.

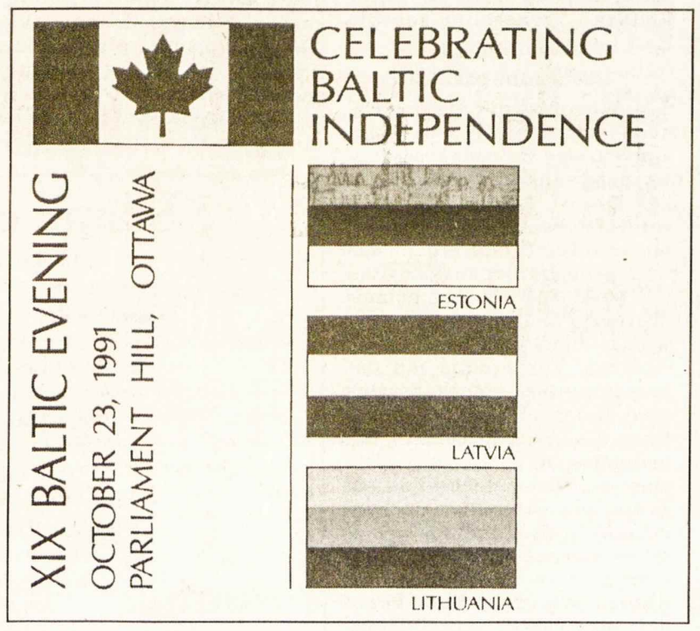

XIX Baltiečių vakarui paminėti filatelistai išleisdino specialų voką, kurio dalis matoma šioje nuotraukoje

"Ir vėl iš kraujo kelsis Lietuva..."

Nauji uždaviniai atgavus nepriklausomybę – darbai ir ištekliai

ALGIRDAS STATKEVIČIUS

I

Taip pranašavo sunkių stalinistinio režimo laikų poetas pogrindininkas. Ir Lietuva tikrai kėlėsi.

Vos tiktai Pirmasis pasaulinis karas pasibaigė, Lietuvai reikėjo gintis ir nuo Maskvos, ir nuo Varšuvos pasiųstų grobikų gaujų. Poetas, tai prisimindamas, rašė: "Nebuvo kada verkt, dūmas dūmoti, / Kai ne visi su maršais grįžo, / Raudojo kartais vėtra sutemoj / Ir vidury laukų mediniai kryžiai . . ."

Už tokią kainą buvo pirktas pirmasis Lietuvos atgimimo pavasaris. Tačiau gyvenimas parodė, kad buvo pirktas neilgam. Antrąjį pasaulinį karą laimėjusieji Lietuvą palaidojo visiems laikams. Bet šviesią dvasią turėję Lietuvos sūnūs ir dukterys už naują atgimimo pavasarį kovojo be jokios atvangos, nenustodami vilties, klupdami ir vėl keldami, apraudodami žuvusius ir stodami į jų vietą. Eidami kryžiaus kelius lageriuose ir tremtyje, jie kartojo: "Mes pasiryžę šią audrą nugalėti, / Ir Sibiro laukuose vėl tęsime kovas . . ."

Žmoniškumą praradę sovietiniai okupantai gyveno nešvarios laimės dienas, šventė amoralų triumfą ir tyčiojosi iš pavergtųjų, kovojančių už tautos ir žmogaus teises. Pvz. majoro antpečius nešiojąs tardytojas atėjūnas keliautojui ir archeologui A. Poškai KGB rūmuose sakė: "Vilniuje aš vienas turiu didesnę valdžią, kaip visa tavo lietuviška vyriausybė" ("Aušra", 1975-1977 m., 79 p.).

Okupantams, net ir jau labai aiškiai laisvės aušrai auštant, pritarė lietuviškieji kolaborantai. Pvz. Lietuvos komunistinės jaunimo sąjungos CK pirmasis sekretorius Alfonsas Macaitis XXII-me komjaunimo suvažiavime 1989. VI. 2 sakė: "Kai kas teigia: pasiekime Lietuvos nepriklausomybės, palikime Tarybų Sąjungą! Nepamatuoti, nepagrįsti samprotavimai!"

Dar taip neseniai "Šviesos-Santaros" federacijos vadovai iš Čikagos Jaunimo centro tribūnos nepriklausomybės siekimą nepagarbiai vadino "radikalizmu" ir propagavo Lietuvai taip svetimą ir visai nepriimtiną federalizmą.

Čikagos lietuviškos radijo programos (išskyrus Šluto vadovaujamą) atsisakė panaudoti iš Lietuvos atvežtus įrašus su 1990. IX. 4 prie Aukščiausios tarybos rūmų įvykusio mitingo dalyvių kalbomis apie labai sunkią Lietuvos padėtį bei reikalavimus pakeisti K. Prunskienę su ružavu jos ministerių kabinetu.

Visa tai liudija, kad nepriklausomybės siekėjams įvairių kliūčių netrūko nei Lietuvoje, nei išeivijoje. Tačiau blaiviai ir normaliai sugebančios mąstyti lietuvių tautos jėgos veikė atkakliai ir garbingai. Šventa pilnos laisvės siekimo ugnimi degdamos, jos nešė laisvės šviesą ne vien tik Lietuvai, bet ir visoms kitoms raudonojoje vergijoje kankinamoms tautoms.

II

Dabar Lietuva jau yra realiai atgavusi nepriklausomybę ir tapusi pilna savo likimo šeimininke. Į praeitį nuėjo tie liūdni laikai, kai ji buvo vien tiktai Maskvos direktyvų vykdytoja. Ji dabar turi galimybę pati nuspręsti, kas yra vertas jos draugystės ir bendradarbiavimo. Ji gali planuoti savo dabartį ir ateitį.

Posūkis iš nelaisvės į laisvę lietuvių tautos veiklai suteikė visai naują kryptį: buvusi kova su okupantu pakeičiama intensyviu darbu, skirtu įvesti tvarką šalies viduje.

Naują gyvenimą būtina kurti nuo švarios pradžios. Svarbių dalykų yra labai daug. Tačiau visų svarbiausiu reikėtų laikyti Lietuvos himno žodžius, liepiančius visiems Lietuvos vaikams eiti "vien takais dorybės", remtis mokslu bei kurti tikrąją kultūrą. Tai reiškia kovoti su bet kokiu siauraprotiškumu, su bet kokios spalvos fanatizmu, kaip to reikalauja Bostone išleistoji "Lietuvių enciklopedija" (T. VI, 1955 m., 170 psl.): "Demokratinė bendruomenė, paremta tolerancijos vertybe, fanatizmą laiko smerktinu dalyku ir auklėjimo uždaviniu skiria kovą su fanatizmu".

Lietuviškoji išeivija gana gerai suvokia fanatizmo daromą žalą. Todėl "Drauge" (1991. IX. 11) rašoma, kad siauraprotybė "grobia mintis, didžias, visuotines ir pilnas mintis, ir jas supjausto į gabalėlius, o tarp tų vargšų gabalėlių sukelia aršius tarpusavio karus. (. . .) Siaurumas prasikišo išeivijoje, ypač visuomeninėse ir politinėse organizacijose. (. . .) norima, kad nenugalėtų siauraprotiai, kad įsitikinimų neprimestų kitiems, nors savo pačių įsitikinimų gerai nežino ir nesistengia žinoti".

Tuo pačiu principu turėtų vadovautis ir iš kraujo prisikėlusi Lietuva. Pagaliau laikas visiems gerai suprasti, kad šioje planetoje nieko nėra ir niekados nebus brangesnio dalyko, kaip ėjimas "vien takais dorybės". Tiktai šis vienas kelias yra pilnai garbingas bei pilnai bendražmogiško platumo kelias. Ir dvasinę didybę liudija tiktai tas, kuris yra pilnai ištikimas Lietuvos himno reikalavimams. Be ėjimo "vien takais dorybės" nėra įmanoma kurti kultūrą. Visi labai gerai žinome kokią kultūrą kūrė ir tebekuria Rytai ir Vakarai, vengią eiti minėtu keliu.

Žymus visuomenės veikėjas, poetas ir neeilinio rango filosofas prelatas Adomas Jakštas-Dambrauskas dienraštyje 'Lietuva" 1920 m. rašė, jog Vasario 16-ji "iš tikrųjų tėra tiktai kultūros kūrimo sąlyga".

Ne kitokią, o tiktai tokią pat sąlygą lietuvių tautai stato ir Kovo 11-ji. Apie kultūros esmę bei jos kūrimą, išeivijos spaudoje paskutinių metų laikotarpyje buvo rašyta gana daug.

Nei nepriklausomybė, nei valstybingumo įtvirtinimas, netgi nei demokratijos įvedimas nėra galutiniai tikslai, o vien tiktai normaliam gyvenimui pradžią duodantieji. Juos visus galime prilyginti statomam namui, kuriame ruošiasi gyventi ir dirbti tauta. Tačiau kokį darbą ruošiasi tame name dirbti tauta, ko ji nori, kokios vertės kūryba ji nori užsiimti?

Pagrindinis ir pats svarbiausias tautos viso darbo tikslas — puoselėti tautinę ir bendražmogiškąją kultūrą. Pagaibinės priemonės šiam tikslui yra nepriklausomybė, valstybingumo įtvirtinimas, tautos buvimas pilnu šeimininku savo namuose (suverenumas), demokratija.

Kultūra — tai planingas ugdymas normalaus (pilnai doro, visapusiškai sveiko, išsimokslinusio ir t.t.) žmogaus ir kūrimas normalių gyvenimo sąlygų (teisingumas, taika, laisvė, materialinė ir dvasinė gerovė). Tai nenutrūkstamas procesas, realizuojąs gėrį ir likviduojąs blogį.

Tauta turi galimybę ir pareigą pasirinkti vieną kuriamo ateities visuomeninio gyvenimo modelį iš trijų galimų:

1. Kurti kultūrą kaip aukščiausią vertę turinčio socialinio stereotipo variantą.

2. Kurti pseudokultūrą, kaip neaiškią vertę turinčio socialinio stereotipo variantą.

3. Kurti antikultūrą — blogio vertę turintį socialinio stereotipo variantą, kaip tai darė marksizmu besivadovaują leniniečiai-staliniečiai, o vėliau ir hitlerininkai.

Kultūros kūrimas, duodąs labai aiškią veiklos kryptį, gali ir turi vienam bendram tikslui suvienyti visas tautos jėgas Lietuvoje ir išeivijoje.

Kultūros kūrimo veikla turi apjungti visas Lietuvoje veikiančias politines partijas, organizacijas, sąjūdiečius ir buvusius tremtinius, ir jokių aiškių tikslų neturinčius, tikinčiuosius ir netikinčius, Lietuvoje gyvenančius svetimtaučius ir kitų šalių žmones, norinčius padėti Lietuvai.

III

Pusę šimtmečio Lietuvoje šeimininkavę okupantai visapusiškai nualino kraštą ir jo žmones. Visą Lietuvos gyvenimą jie privedė prie skurdo ribos, prie kultūros griuvėsių. Todėl tenka iš naujo kurti ir naują materialinę, ir naują dvasinę gyvenimo bazę. Visa tai kartu paėmus ir sudaro kultūros kūrimo pradinę poziciją.

Savo dosnią materialinės pagalbos ranką turėtų ištiesti tautiečiai, gyvenę už Lietuvos ribų. Daug kas mano, jog savęs per daug nenusiskriaustų, jei kiekvienas išeivis, jau visą eilę metų gyvenęs neribotų galimybių šalyse paaukotų Lietuvai bent savo vieno mėnesio (uždarbio ar pensijos) pajamas.

Minėtoji parama yra reikalinga pačiu artimiausiu laiku dar ir todėl, kad daug jaunimo, pajutę, jog kitose šalyse yra galimybė susikurti geresnes gyvenimo sąlygas, stengiasi trumpam ar visam laikui išvykti iš Lietuvos.

"Švyturio" žurnalo redaktorius Juozas Baušys (1990 m. 22 nr., 2-3 psl.) rašė: "Pamažu, per įvairiausias buvusios santvarkos sangrūdas iš Lietuvos į užsienį veržiasi emigracijos upeliukas. Vos tik nusistovės sava sienų apsauga ir vizos, šitas upeliukas virs šlamančiu upokšniu, ištisa upe, kuri gali nulakinti iš tėvų žemės į turtingesnes, ramesnes šalis ištisą Lietuvos gyventojų kartą. (. . .) Iš skurstančio, grimstančio į nežinią mūsų gyvenimo laivo bėga daugiausia jauna, stipri jos įgulos dalis, (. . .) jų nesugraudins nei tėviškės peizažas, nei maldavimai, kad šiuo metu Lietuvai yra brangus ir reikalingas kiekvienas žmogus. (. . .) Ypač skaudus gali būti "protų eksportas".

Štai kam taip skubiai yra reikalinga parama: juo greičiau bus atstatytas tautos ūkis, juo greičiau tenai prasidės normalus gyvenimas, — juo mažiau bėgs Tėvynę-Motiną palikę jos vaikai.

Nederėtų užmiršti, kad mes — likę gyvi Lietuvos vaikai, kur begyventume, turime būti verti to, ką aktyvūs kovotojai mums pirko savo gyvybės kaina. Jie visi troško tiktai vieno: laisvos ir vispusiškai klestinčios Lietuvos. Ir vien kryžių bei paminklų statymu mes jiems neatsidėkosime. Julius Janonis turbūt teisingiausiai pasakė, kad "geresnio paminklo didvyriams nebus, kaip vykdymas jų idealo".

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į
Angelę Šalvaitytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

A†A
ANTANUI GINDRĖNUI
mirus,
dukrą LILĘ LAURINAVIČIENĘ su šeima bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –
KLK moterų draugijos
Prisikėlimo parapijos skyrius

A†A
TEKLEI RADŽIENEI
mirus,
dukteris – LAIMĄ ALEKSIENĘ ir ALDONĄ VAIČIŪNIENĘ su šeimomis nuoširdžiai užjaučia –
Janė ir Algis Empakeriai

PADĖKA
A†A
dail. ANASTAZIJA TAMOŠAITIENĖ-MAŽEIKAITĖ
iškeliavo amžinybėn 1991 m. rugpjūčio 28 d. Palaidota rugpjūčio 31 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississauga, Ontario.

Nuoširdi padėka prel. dr. Pranui Gaidai už gedulines Mišias, klebonui kun. Jonui Staškui už koplyčioje sukalbėtą maldų pynę, turiningą pamokslą ir velionės palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Gili padėka su velione Anastazija jautriai atsisveikinusiems koplyčioje: PLB valdybos vardu Irenai Lukoševičienei, KLB vardu Algirdui Vaičiūnui, "Nepriklausomos Lietuvos" redakcijos ir "Vaivorykštės" sambūrio vardu Birutei Nagienei. Taip pat prie kapo atsisveikinusioms – Lietuvių tautodailės instituto vicepirm. dr. Angelei Kazlauskienei, Toronto Maironio mokyklos vedėjai Giedrai Paulionienei.

Nuoširdžiausia padėka muz. Daliai Viskontienei už subtilų giedojimą ir vargonavimą, R. Paulioniui už skaitinius Mišių metu, karsto nešėjams: Leonui Adomavičiui, Sigitui Krašauskui, Petrui Lukoševičiui, Vytautui Palilioniui, Algirdui Vaičiūnui, Linui Veselkai.

Didi padėka gausiai dalyvavusiems laidotuvėse, atsilankiusiems koplyčioje, užprašiusiems Mišias, atsiuntusiems gėles, aukojusiems lietuvių spaudai, išreiškusiems užuojautą žodžiu, raštu bei spaudoje.

Nuoširdus ačiū Irenai Meiklejohn už talkininkavimą paskirstant aukas lietuvių spaudai pagal aukotojų pageidavimus, B. Stanulienei už paruoštus pietus, A. Vaitonienei ir jos talkininkėms už skanumynus.

Liūdesio valandoje mus sustiprinus paguodos žodžiais liekame giliai dėkingi.

Vyras Antanas Tamošaitis,
sesuo Aldona Veselkienė ir giminės

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: *"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvybei išeivijoje!"*

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2
Parūpinam: vizas jūsų kelionėms į Lietuvą.
Iškvietimus jūsų giminių pasisvečiavimui Kanadoje.
Pristatom per porą dienų. Gana greitai parūpinam jiems bilietus; atvykus – draudimą ir pervežimą iš Montrealio. Patvirtinam ar net pakeičiam grįžimo datą. Dažnai vykdami į Lietuvą perduodam asmeniškai jūsų giminėms siunčiamą piniginę paramą.
Naujiena! Diplomuotų dantistų akcinė bendrovė Lietuvoje, turinti savo kabinetus didesniuose miestuose, gydo bei gamina dantų protezus jūsų giminėms, naudodama vakarietišką technologiją už maždaug trečdalį kanadiškos kainos. Darbas garantuotas ir greitas. Raštiškas įvertinimas su numatyta sutaisymo kaina bus pateiktas ne vėliau kaip per savaitę po apžiūros.
Kreipkitės į STEFĄ ar ALGĮ MEDELIUS, tel. 1 - 416 - 434-1847, FAX 416 - 728-5745. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

ALGIS MEDELIS
Tel. (416) 593-0600
Kennedy Travel Bureau Ltd.,
296 Queen Street West,
Toronto, Ontario M5V 2A1
KELIONĖS Į LIETUVĄ
TORONTAS-KOPENHAGA-RYGA –
pirmadieniais ir penktadieniais.
TORONTAS-FRANKFURTAS-RYGA –
pirmadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais.
SAS SCANDINAVIAN AIRLINES
Po Naujų metų tikimės ir tiesioginių skrydžių į Vilnių.
DĖMESIO! DĖMESIO!
1992 metams užsakytos 3 kelionės lankyti šventas vietas – Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir Žemaitijos rajonuose. Bus lankomos šventovės, vienuolynai, kapinės, kryžkalniai ir t.t. Visur lydės lietuvis kunigas. Amerikiečiai yra kviečiami prisidėti, sutvarkysim kelionę iš visų JAV miestų.
Teiraukitės jau dabar asmeniškai pas ALGĮ ir STEFĄ MEDELIUS.

Gavę Š. Amerikos lietuvių dovanas – kavą, Lietuvos parlamento gynėjai savanoriai su LINA BELEVIČIENE – "Lietuvos aido" adminstratore ir plk. J. GEČU (jos kairėje) Nuotr. M. Vidzbelio

Dovanos dabarties savanoriams

ANTANAS JARŪNAS, JAV

Lietuvos parlamento gynėjai gavo dovanas iš Š. Amerikos. Ruošiamas kalėdinis siuntinys

"SŪNELI, TĖVYNĖ TAVE ŠAUKIA!" Šie dainos žodžiai buvo aiškiai girdimi sovietinių tankų vikšrų džeržgimo fone Vilniuje ir skambėjo lūpose žmonių, kurie buvo susirinkę ginti parlamento. Parlamento rūmuose budėjo savanoriai, pasiryžę kiekvieną minutę atiduoti savo gyvybę už Lietuvos laisvę.

Apie tai daugiau sužinoję Čikagos ir apylinkių lietuviai suaukojo pinigų, už kuriuos buvo nupirkta kava ir registruotu oro paštu pasiųsta į Lietuvą, kad patikimi lietuviai galėtų pristatyti savanorių vadovybei. Tikėjomės, kad per kelias savaites kava pasieks parlamentą. Deja, siuntinėlis, kuris buvo išsiųstas vasario 14 d., pasiekė savanorius tik balandžio 2 d. Tą patį rytą jau buvo pavaišinti kava savanoriai ir parlamentarai, nakvoję parlamento rūmuose.

Gegužės pradžioje antras kavos siuntinėlis pasiekė savanorius. Džiaugėsi vyrai gaivindamiesi karšta kava. Jie buvo dėkingi Čikagos ir apylinkių lietuviams.

Trečias siuntinėlis, kuris buvo išsiųstas vasario 21 d., pasiekė savanorius gegužės 29 d. Apdraustu oro paštu kava keliavo 3 mėnesius ir 8 dienas.

Netrukus savanorius pasiekė ir ketvirtas siuntinys, kuris buvo išsiųstas iš Ft. Lauderdale, FL, per "Caritas". Dėkoja savanoriai Floridos lietuviams ir dr. Birutei Pautieniūtei-Clottey, kuri rūpinosi siuntiniu ir jo persiuntimu. Iš šios siuntos buvo galima padaryti daugiau kaip 4,000 puodukų kavos.

Rugsėjo pradžioje buvo išsiųsta 247 sv. tirpios kavos, 100 sv. cukraus, 1000 pakelių arbatos, 2,500 aspirino tablečių ir 10 pasaldinto pieno dėžučių. Šiam siuntiniui aukojo lietuviai iš daugelio Amerikos miestų. Omahoj nedidelė lietuvių kolonija surinko ir atsiuntė 705 dol. Taip pat aukos pasiekė iš Kanados, Klivlando, Vašingtono, Kalifornijos, New Jersey, Čikagos ir apylinkių. Šį siuntinėlį globoja ir už persiuntimą apmoka JAV LB švietimo taryba. Siuntą gavus bus galima padaryti daugiau kaip 20,000 puodukų kavos.

Dėkoja savanoriai visiems, kurie prisidėjo aukom, pinigų telkimu, "Caritas" ir JAV LB švietimo tarybai už persiuntimą; dėkoja išeivijos spaudai už informaciją.

Šiandien jau ramiau prie Lietuvos parlamento rūmų, bet barikados dar stovi, savanoriai dar budi. Negalima užmiršti, kad per 50 OMONininkų yra dingę Lietuvoj, o sovietinės kariuomenės yra apie 90,000. Be sargybos, savanoriai atlieka ir kitus uždavinius, paskirtus Lietuvos krašto apsaugos ministerijos.

Aukos bus renkamos ir toliau kalėdiniam siuntiniui. Už $6 bus galima nusiųsti tirpios kavos 60-čiai puodukų, o už $10 – pridėti šokolado, džiovintų vaisių, kramtomos gumos ir kitų gėrybių, kurių ten labai trūksta. Kalėdinė dovanėlė bus įteikta jauniausio savanorio Dariaus Kavoliuko šeimai, jo tėvas žuvo sausio 13 d. po sovietiniu tanku ir a.a. Artūro Sakalausko šeimai. Prie AT rūmų per susišaudymą Artūras atidavė savo jauną gyvybę už Tėvynę.

Aukas JAV prašau siųsti Antanui Jarūnui, 945 Balsam Lane, Bartlett, IL 60103, Kanadoje: Romui Otto, 147 Gerald Street, LaSalle, Quebec, H8P 2A2. Čekius rašyti: "Savanoris" vardu.

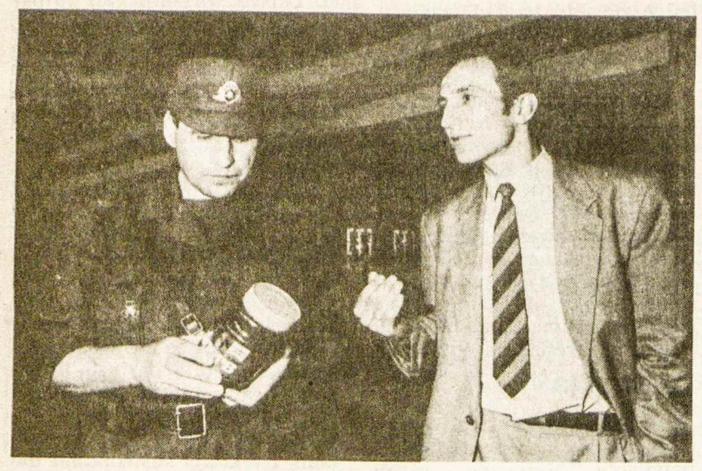

Lietuvos parlamento gynėjai savanoriai, gavę dovanas iš Š. Amerikos lietuvių. Iš kairės: plk. J. GEČAS, A. MEŠKAUSKAS, krašto apsaugos ministerijos darbuotojai 1991 metais Nuotr. M. Vidzbelio

Nepriklausomybės žygis

Amerikos lietuvis, kovojantis už Estijos, Latvijos ir Lietuvos laisvę, 1991.V.14-VI.14 pėsčias žygiavo nuo Talino iki Vilniaus

PAULIUS KLIMAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Nakvynės ir nuotaika

Mūsų šoferis Robertas Tarasevičius pavažiuodavo į netolimą miestelį, jeigu mums ko nors reikėdavo. Po dienos žygiavimo jis nuveždavo mus į mūsų nakvynės vietą: viešbutį, vad. kempingą, arba pas žmones. Estijoje miesteliai mums parūpindavo nakvynę (tik vieną naktį nakvojome palapinėse) ir maistą. Nors Gražulio džypo stabdžius Lietuvoje teko taisyti, daugiau jokių gedimų nebuvo.

Komunikacija taip pat nebuvo sunki, nes Gražulis ir Tarasevičius kalba rusiškai. Gegužės 21 d. Haadmesto miestelyje, maždaug 26 km nuo Latvijos sienos, prie mūsų prisijungė kelios estės gimnazistės. Kai mes su Gražuliu kalbėdavomės lietuviškai, šios mergaitės kartais juokdavosi. Vėliau sužinojome, kodėl: lietuvių kalbos žodis "mūsų" estiškai reiškia "bučiuotis". Pagaliau ir aš truputį pramokau ir kartais tyčia sakydavau "mūsų", ir visos estės merginos juokdavosi . . .

Visi žygeiviai gerai sugyveno ir labai vertino mano pastangas. Pradėdami ar baigdami dienos kilometrų "uždavinį", mes dar žingsniuodami susikabindavome rankomis ir, jas aukštai iškėlę, šaukdavome visomis trimis kalbomis: "Laisvės Estijai, Latvijai ir Lietuvai!" Nužygiavę dar 30 metrų, šaukdavome "valio". Toks entuziazmas mums duodavo stiprybės.

Estų laikysena

Estijoje mūsų žygis buvo labai gerai išreklamuotas. Visur, kur ėjome, žmonės žinojo mūsų tikslą. Kartais pakelėje sustodavo autovežimiai, ir estai man įteikdavo gėlių. Dažnai šie estai ašarodavo ir kartais nepasakydavo nė žodžio. . .

Parnu Jaagupio miestelį prie Baltijos jūros pasiekėme gegužės 17 d. Miesto valdyba mus gražiai priėmė ir aprodė miestą. Čia mes aplankėme muziejų, kuriame buvo senovės daiktų ir Sibiro kankinių laiškai. Parodė seną liuteronų šventovę ir kapines, kur buvo paminklas žuvusiems komunistams, ir atstatytas Estijos nepriklausomybės paminklas. Man vienas miesto valdybos narys paaiškino, kad jie nutarė nenugriauti komunistų paminklo. Supratau, kad žmonės patys gali atskirti paminklus. Žinoma, gal dabar, pasiekus pilną nepriklausomybę, miesto valdyba kitaip nutars . . . Svarbiausia yra neužmiršti komunizmo teroro Baltijos valstybėse.

Svetingi priėmimai

Gegužės 18 mes nuėjome 26 km ir pasiekėme nemažą Parnu miestą. Viena esčių moterų organizacija pakvietė Petrą Gražulį ir mane dalyvauti minėjime, kuriame ši grupė sveikino vieną pasižymėjusią estę. Gražulis išvertė mano kalbelę apie mūsų žygį į rusų kalbą. Čia mus gražiai pavaišino.

Sekmadienį, gegužės 19, nutarėme skirti poilsiui, nes nenorėjome prasilenkti su mūsų suplanuotu maršrutu, kurį Sąjūdis buvo paskelbęs. Mes čia dalyvavome liuteronų pamaldose ir vėliau politinėje konferencijoje, kur aš kalbėjau angliškai. Mane gražiai pristatė ir vienas konferencijos dalyvis, puikiai išvertė mano žodžius į estų kalbą. Konferencijos dalyviai gražiai man paplojo, ir vienas miesto valdybos narys mus pakvietė valgyti su juo restorane pietus. Gražulis, turėdamas reikalų, išvažiavo su pažįstamais iš Lietuvos, kurie buvo atvažiavę mūsų aplankyti. Tuomet tiksliai nežinojome, kada Gražulis vėl galės sugrįžti pas mus.

Latvijoje

Latviją pasiekėme gegužės 22 d. pagal planą. Prie sienos sutiko mus keli Ainažio miesto atstovai, įteikė gėlių ir Latvijos vėliavą. Jie mums parūpino gerus pietus, net su "Pepsi", o nakvynę mums paruošė mokykloje. Mane ir kitus du vyrus nuvedė į pirtį, o po vakarienės mes vėl važiavome – šį kartą į vieno kolūkio šokių grupės repeticiją, kur aš paaiškinau mūsų žygio tikslą.

Viena šokėja mane išvedė šokti, nes aš paminėjau, kad moku polką šokti . . . Rimtai ir smagiai pašokome, bet aš vos pabaigiau šokį – po dienos žygiavimo nebuvau pasiruošęs taip smarkiai šokti... Šokių grupė man padovanojo tokį skambutį, kuris buvo jų 25 metų sukakties simbolis: jis turįs šokėjams priminti nesivėluoti į repeticijas . . .

Rygoje

Kai gegužės 27 d. pasiekėme Rygą, mes jau buvome nuėję kiek daugiau negu 200 km, bet čia mūsų niekas nepasitiko, automobilių vairuotojai mums netriūbino ir mums nemojavo kaip Estijoje. Latvijoje penkis kartus reikėjo patiems susirasti nakvynę. Bet mums sekėsi: susirasdavome nakvynę viešbutyje arba kokioje stovykloje, nors kartais tai užtrukdavo daugiau laiko.

Rygoje nuėjome į Latvijos liaudies frontą, kur vienas jų man pranešė, kad mano tėvas prof. Antanas Klimas jiems skambinęs iš Vilniaus, kur jis dalyvavo VII-me Mokslo ir kūrybos simpoziume. Jis buvo labai susirūpinęs, kad mes, žygeiviai, nesusidurtume su tais baisiais omonininkais. (Omonininkai tuo metu buvo užpuolę kelis Latvijos ir Lietuvos pasienio muito postus). Aš tėvui paskambinau – pas gimines – į Vilnių ir jam pasakiau, kad omonininkai mūsų neužpuls, nes mes nesame krašto apsaugos nariai, ir dėl to, kad aš esu Amerikos pilietis.

Latvijos televizija pas mus atvažiavo gegužės 28 d. prie betoninių raidžių RIGA. Šį pasikalbėjimą suorganizavo Latvijos frontas. Mes trumpai pasikalbėjome ir tą dieną nuėjome 20 km – beveik jau už Rygos rajono. Man čia pasidarė blogai su viduriais, bet tuojau paėmiau vaistų ir atsigavau. Dar Rygoje, prie Latvijos laisvės paminklo, padarėme nuotraukų su pagrindiniais žygio dalyviais, bet be Petro Gražulio, kuris dar nebuvo sugrįžęs.

(Bus daugiau)

Nepriklausomybės žygeivius pasitinka Taujėnų atstovai, sveikindami PAULIŲ KLIMĄ ir jo bendrakeleivius

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Kas redagavo "Kroniką?"

Vysk. Sigitas Tamkevičius, SJ, spalio 19 d. Čikagoje, Jaunimo centre, kalbėdamas lituanistinių mokyklų mokiniams apie savo išgyvenimus okupuotoje Lietuvoje ir Sibire, atskleidė, kad jis 17 metų redagavo "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką". Tai yra iki 1983 m., kol buvo KGB suimtas. Nuo tada "Kroniką" redagavo kun. Jonas Boruta, SJ.

Leidiniui medžiagą surinkdavo žmonės iš įvairių Lietuvos vietovių. Surašytas žinias lapeliuose redaktorius paslėpdavo. Po poros mėnesių, kai buvo pakankamai medžiagos, žinios būdavo perrašomos mašinėle. Atliekant šį darbą, visada kūrendavosi krosnis, kad, staiga užklupus KGB agentams būtų galima viską sudeginti.

Atspausdinus 7 mašinėle rašytas kopijas, visa ranka rašyta informacija būdavo sudeginta, o taip pat ir pirmoji mašinėle rašyta kopija. Tokiu būdu KGB negalėjo nustatyti, kas ir iš kur rašo, o taip pat ir kokia mašinėle perrašoma.

Pirmaisiais spausdinimo metais "Kroniką" užsienio žurnalistams perduodavo Maskvoje esantys disidentai. Ilgainiui jie visi buvo sumiti. Tada pradėta "Kroniką" filmuoti.

Iš visų spausdinimui paruoštų "Kronikos" numerių tik vienas nepasiekė skaitytojų. Tą numerį spausdino Nijolė Sadūnaitė. Įsiveržus į jos butą KGB, ji užsidarė spintoje. Kol ji buvo surasta, ji suspėjo visą numerį suplėšyti į gabalėlius. Kai buvo atrasta spintoje, jai pavyko išsiprašyti į prausyklą. Visi "Kronikos" gabalėliai, įmesti į tualetą, nuplaukė su vandeniu.

Vyskupas laiko stebuklu, kad KGB, turėdama modernias sekimo priemones, nepajėgė sustabdyti "Kronikos". ("Draugas" 1991. X. 25.).

Teismo pirmininko pasisakymas

Lietuvos Aukščiausiojo teismo pirmininko Mindaugo Lošio teigimu, reabilitavimo procedūra Lietuvoje negalėjo ir negali būti pažeista, nes ji remiasi ne baudžiamojo proceso taisyklėmis, o Lietuvos Aukščiausiosios tarybos nustatytu būdu: paprastus atvejus sprendžia Aukščiausiojo teismo pirmininkas ar jo pavaduotojas, sudėtingus atvejus — Aukščiausiosios tarybos prezidiumo sudaryta specialistų komisija. Daugiausia tarp išteisinamų asmenų yra tie, kurie pasipriešino nacių ir komunistų režimams. Remiantis AT 1990 m. gegužės 2 d. įstatymu, draudžiama išteisinti tuos, kurie dalyvavo žmonių žudynėse. Todėl buvo atmesta 450 prašymų.

Įsteigtas tyrimų biuras

Lietuvos Aukščiausiosios tarybos prezidiumas, kaip praneša LIC, spalio 23 d. įsteigė ypatingų tyrimų biurą tirti kariniams nusikaltimams, įvykdytiems okupuotoje Lietuvoje.

Šis biuras bus tiesiogiai atsakingas Lietuvos generaliniam prokurorui. Jis bendradarbiaus su atitinkamomis kitų kraštų žinybomis, pasidalindamas informacija. Tai Lietuvos vyriausybės atsakymas į užmetimus, kad ji išteisina karo nusikaltėlius.

Nepatvirtintomis žiniomis, šis biuras gali neapsiriboti tik nacių nusikaltėliais, bet tirti ir sovietų nusikaltimus.

Naujos narės

Spalio 15 d. Paryžiuje prasidėjo UNESCO organizacijos 26-tas visumos posėdis, kuriame pilnateisių narių teisėmis pirmą kartą dalyvauja Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai. Keliant šių valstybių vėliavas, karštais plojimais buvo pasveikintos naujos organizacijos narės. Šiai tarptautinei švietimo, mokslo ir kultūros organizacijai priklauso 163 valstybės.

UNESCO generalinis direktorius Zaragoza pareiškė, kad pirmą kartą susirinkimas vyksta tokiu palankiu ir viltį teikiančiu metu. Šio šimtmečio pabaiga parodžiusi, kad neįmanoma sukurti demokratinės santvarkos, jei ji nėra grindžiama moraliniais nuostatais.

Kaldins pinigus

Reuterio agentūros pranešimu, Anglijos Londono inžinerijos bendrovė IMI laimėjo sutartį kaldinti Lietuvos pinigus. Bus nukaldinti 10, 20 ir 50 centų, taip pat vienas, du ir penki litai su Vyčio ženklu.

J.A.

Perkelti Vydūno palaikai

Mažosios Lietuvos rašytojo-filosofo Vilhelmo Storastos-Vydūno palaikai 1991 m. spalio 14 d. buvo perkelti iš Vokietijos-Detmoldo kapinių į Lietuvą.

Šį įvykį paminėjo ir vietos dienraštis, pranešdamas, kad beveik savaitę laiko Detmolde viešėjo iš Lietuvos Vydūno drjos atstovai, kurie ilgesnį laiką rūpinosi lietuvių rašytojo palaikų perkėlimu į jo gimtąjį kraštą. Galutinis Vokietijos sutikimas buvo gautas š.m. rugsėjo 24 d. Laikraštis trumpai apžvelgė rašytojo gyvenimą, pasitraukimą iš Lietuvos, apsigyvenimą 1946 m. Detmolde.

Jo palaikai amžiną poilsį esą ras Bitėnų kapinėse "am heiligen Berg Rambynas" (šventame Rambyno kalne), Šilutės aps. Skliausteliuose įrašė vokišką pavadinimą "Heidekrug-Memelland". Laikraštis įdėjo dvi dideles nuotraukas – Vydūno drjos atstovų prie rašytojo kapo perduodančių vokiečių atstovui perkėlimo leidimo dokumentus.

* * *

Lampertheimo - Hiuttenfeldo kapinėse buvo palaidotas didelis Mažosios Lietuvos veikėjas Erdmonas Simonaitis, miręs 1969 m. Dukters Birutės Simonaitytės reikalavimu, š.m. rugpjūčio 13 d. kapinių valdyba urną pasiuntė į Klaipėdą. Ji palaidota Lebartų kapinėse, šalia 1985 m. mirusios žmonos. Kun. F. Skėrys buvo testamento vykdytojas.

Ateinančiais metais numatoma perkelti į Lietuvą Martyno Jankaus urną ir Viliaus Gaigelaičio palaikus iš Bretten (netoli Pforzheim) kapinių.

K. Baronas

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi –

"TŽ" leidėjai

Lankėsi Lietuvos...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

pranešta, kad š. m. gruodžio mėn. Lietuvos užsienio reikalų ministeris Algimantas Saudargas atvažiuos į PL Jaunimo kongresą, kuris įvyks Argentinoje, Brazilijoje ir Urugvajuje.

Prieš išvykdamas dr. Br. Kuzmickas pranešė, kad inžinierius Algimantas Rastauskas yra paskirtas Lietuvos garbės konsulu Argentinoje. Šią malonią žinią sutikome su džiaugsmu, nes A. Rastauskas yra taurus lietuvis, atvykęs iš Lietuvos su tėvais po II Pasaulinio karo, turėdamas 13 metų amžiaus. Gavo Argentinos pilietybę ir visą laiką dalyvauja lietuviškoje veikloje. Neabejojame, kad turėsime gerą garbės konsulą.

Po 48 valandų viešnagės spalio 2 d. svečiai išvyko į Braziliją ir Urugvajų su panašiais tikslais.

INFOBIURAS pranešė vietinei spaudai apie šiuos įvykius.

Aleksandras Artūras Mičiudas

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDĄ.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukas bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ontario M9B 2L8

Dr. Gina J. Ginčauskaitė

optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115

Susitarus priima pacientus ir vakarais

Ar jūsų buvęs darbdavys jums skolingas pinigais?

Ar jums priklauso atlyginimas, atostoginis arba darbo nutraukimo užmokestis? Ar kompanija subankrutavo? Ar jūsų darbdavys jums nesumokėjo? Nenusiminkite! *Jeigu jūsų reikalavimas turi pagrindą*, Ontario Employee Wage Protection Program (darbuotojų atlyginimų užtikrinimo programa) užmokės tą sumą, kuri jums priklauso – iki 5,000 dolerių. Dėl smulkesnių duomenų Toronto mieste skambinkite 326-6293. Iš kitų vietų skambinkite nemokamai 1-800-268-9036.

The Employee Wage Protection Program

Ontario
Ministry of Labour

Už darbą turi būti užmokėta.

LAISVOJE TĖVYNĖJE

GRĄŽINO ŠVENTOVĘ

Nepriklausomybės aikštėje panevėžiečiai susirinko į Šv. Trejybės šventovės atidarymo iškilmes. Čia jų vėl laukė ąžuolo lapų girlandomis papuošta jauki šventovė, ant bokšto smaigalio iškėlusi ažūrinį kryžių. Pokario metais ji buvo atimta iš tikinčiųjų, paversta sandėliu ir sale parodoms. Dabar ji atgijo kun. Roberto Pukenio ir panevėžiečių meistrų pastangų dėka. Iškastuose požemiuose įrengtos dvi šarvojimo salės, erdvios patalpos dailės parodoms, jaunimo kultūros ir švietimo veiklai.

PIRMIEJI NAUJOKAI

Lietuvos vyriausybės ministerių posėdyje rugsėjo 25 d. buvo priimtas nutarimas atkurti Lietuvos vidaus reikalų ministerijos vidinės tarnybos dalinius, kuriems teks saugoti įkalinimo įstaigas. Ministeriai patvirtino šios tarnybos nuostatus. Jie taipgi nutarė šaukti naujokus tikrojon krašto apsaugos ir pagalbinėn darbo tarnybon. Krašto apsaugai reikės 3.000 naujokų, darbo tarnybai — 4.000. Bus šaukiami 1972 m. gimę ir vyresnio amžiaus jaunuoliai. Pirmiausia šioms tarnyboms reikės suorganizuoti materialinę bazę ir paruošti kadrus. Jau užsiregistravo maždaug šimtas karininkų, kurių eilėse yra 10 pulkininkų. Lietuvos karininkų kursuose mokosi 40 karininkų.

SUTARTIS SU GUDIJA

Lietuvos vyriausybė, pasirašiusi tarpvalstybinę sutartį su Rusijos federacine respublika, ją ruošiasi pasirašyti ir su Gudija. Rugsėjo 30 d. Minske tokios sutarties projekto reikalus aptarė Gudijos ir Lietuvos specialistų delegacijos, papildytos abiejų šalių Aukščiausiųjų tarybų ir kai kurių valstybinių žinybų atstovais. Gudijos delegacijai vadovavo užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Vladimiras Senko. Lietuvos delegacijai — pirmasis užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Valdemaras Katkus. Gudai užtikrino lietuvius, kad jie nereikalaus Lietuvos-Gudijos sienos pakeitimų. Tačiau tą valstybinę sieną reikės tiksliai nustatyti. Sutartin taipgi reikės įtraukti abiejų šalių muitinių, konsulatų, ekonomikos ir ekologijos, kultūros, mokslo ir tautinių mažumų reikalus. Sutarties pasiūlymus pasirašys Lietuvos ir Gudijos aukščiausiųjų tarybų pirmininkai, o ją paruoš abiejų šalių patariamosios specialistų komisijos. Lietuvos ir Gudijos vyriausybės pirmiausia pasirašys jau baigiamą ruošti ekonominio bendradarbiavimo sutartį.

SUGRĮŽO PAVEIKSLAS

Rugsėjo 8, kai visa Lietuva šventė Padėkos dieną už atgautą nepriklausomybę, į Vilniaus Visų šventųjų šventovės didįjį altorių grįžo Švč. Mergelės Marijos paveikslas, išneštas ir saugotas keturiasdešimt trejus metus. Jį dabartiniam klebonui kun. Kazimierui Meiliui grąžino Lietuvos aukščiausiosios tarybos atstovas dr. Medardas Čobotas su seserimi Danute ir broliu Tadeušu. Šį meno kūrinį šventovei 1809 m. padovanojo Vilniaus pirkliai. Pokaryje, kai sovietinė valdžia ruošėsi uždaryti šventovę, klebonas kun. Jankovskis paprašė dr. Medardo Čoboto dabar jau mirusį tėvą Aleksandrą, Visų šventųjų parapijos komiteto narį, Švč. Mergelės Marijos paveikslą apsaugoti nuo išniekinimo ir sunaikinimo. Jį nakčia iš šventovės išnešė Aleksandras ir Medardas Čobotai. Jiedu paveikslą, nuvežtą į kaimą pas gerus pažįstamus, paslėpė po grūdais aruode. Vėliau paveikslas buvo parsivežtas į jų namus Vilniuje, o dabar grįžo į didįjį šventovės altorių. Padėkos dieną prie jo meldėsi atskiras Mišias šioje dvikalbėje parapijoje turintys lietuviai ir lenkai, dėkingi Marijai už grįžusią laisvę ir nepriklausomybę.

ORINIS SUSISIEKIMAS

"Lietuvos aido" pranešimu spalio 2 d. laidoje, pirmoji tarptautinė orinio susisiekimo linija Vilnius — Kopenhaga — Vilnius bus atidaryta gruodžio pradžioje. Šis svarbus nutarimas spalio 1 d. buvo paskelbtas susisiekimo ministerijos ir aviacijos departamento "Lietuvos" viešbučio salėje surengtoje spaudos konferencijoje. "Lietuvos aido" skaitytojai informuojami: "Konferencijoje dalyvavo Danijos oro kompanijos, kuri atidaro šį reisą, "Sterling airways" prezidentas Ejnaras Lundtas, firmos, kuri rūpinsis turizmo plėtimu, "Pedersen world tours" prezidentas Teady Pedersenas, Danijos konsultacinės firmos "Carl Bro" vadovas Svendas Erikas Kyedas, Kanados-Lietuvos biznio vystymo ir konsultavimo agentūros viceprezidentas Algis Juzukonis, taip pat suinteresuotų Lietuvos žinybų atstovai. Pasirašytos Lietuvos ir šių užsienio kompanijų bendradarbiavimo sutartys".

STUDENTŲ TALKA

Didžiuosius Lietuvos ūkius vis dar slegia kolchozinėje sovietų sistemoje įsigalėjęs darbo jėgos trūkumas derliaus nuėmimo laikotarpyje. Šį rudenį vėl teko šauktis studentų talkos. Seniau žemdirbių pagalbon būdavo įjungiami ir vidurinių mokyklų moksleiviai. Dabar ūkių vadovai kvietėsi geriau dirbančius aukštųjų mokyklų studentus, ypač tuos, kurių studijos susijusios su žemės ūkiu. Jiems teko skinti obuolius, rauti linus, kasti bulves. Molėtų rajono Mindūnų ūkio vadovas Albinas Siminkevičius, sulaukęs talkininkų iš Kauno veterinarijos akademijos, "Lietuvos aido" atstovui Antanui Sneigiui pasakojo: "Jaunimas dirba neblogai. Be jo neišsiverstume. Žadėjo per mėnesį nukasti 250 tonų bulvių. Nukas greičiau — greičiau grįš namo. Už 100 kg prikastų bulvių mokam 2 rublius 20 kapeikų. Maitiname pagalbininkus su 60% nuolaida". Studentai, paklausti, ar patenkinti tokiu atlyginimu, prisiminė visiškai kritusią rublio vertę. Šypsodamiesi juokavo, kad už tokį atlyginimą rubliais nedirbtų net ir juodžiausias Amerikos negras. Šypsenos betgi liudijo, kad jiems rūpi ne rubliai, o atgautas Lietuvos ūkis. **V. Kst.**

Kalgaryje baltiečiai atšventė nepriklausomybės atgavimą 1991 m. spalio 6 d. Kalba latvis Davis Maksins

Artėjant Septintajam PLJ kongresui

Jaunimas iš viso pasaulio gruodžio mėnesį ruošiasi važiuoti į VII-ąjį PLJ kongresą, įvyksiantį Pietų Amerikos šalyse: Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijjoje. Jame dalyvaus be svečių 120 atstovų, iš kurių 15 atstovaus Kanadai. Norime pabrėžti, kad šis kongresas ypatingas ir svarbus, nes jame jau dalyvaus jaunimas iš laisvos Lietuvos. Visiems žinoma, kokia yra brangi kelionė į Pietų Ameriką. Dauguma jaunimo dar tebesimoko gimnzijose ar universitetuose ir yra finansiškai labai nepajėgūs. Todėl kreipiamės į jus prašydami mus paremti pinigine auka. Padėkite mums sutelkti reikalingas lėšas šiai svarbiai kelionei į VII-jį PLJ kongresą.

KLJS atstovai nori šiam kongresui tinkamai pasiruošti. Kreipiame dėmesį ne vien į tai, kas buvo mūsų Sąjungos per paskutinius ketverius metus atlikta, bet taip pat nagrinėjame sudėtingas problemas, kurių negalima atlikti tarpkongresiniu laikotarpiu, nes darbą reikia dirbti ištisai metus. Išsilaikymo, neužmiršimo tėvų gimtosios kalbos yra nelengva problema. Mums, čia gimusiems ir augusiems, yra svarbu išlaikyti gimtąjį žodį, puoselėti tautos meną ir kultūrą. Ir kaip tik lietuviško jaunimo tarpusavis bendravimas, svarstybos, KLJS posėdžiai ruoša kongresams mus suartina, pasijuntam lietuviais pilna to žodžio prasme. Svarbu, kad mes ne vien galėtume lietuviškai kalbėtis, bet kad būtume aktyvūs išeivijos kultūrinėje bei visuomeninėje veikloje.

Esame įsitikinę, kad VII-tojo PLJ kongreso metu praturtėsime naujomis dvasinėmis vertybėmis, ir mūsų tautos problematika taps dar labiau mums suprantama. VII-jame PLJ kongrese Kanados lietuviškam jaunimui atstovaus: Algis Ankus (Whitby), Ina Balsytė (Torontas), Andrėja Celtoriūtė (Broussard), Lina Celtoriūtė (Broussard), Algis Dziemionas (Hamiltonas), Linas Garbaliauskas (Mississauga), Ričardas Kalendra (Etobicoke), Tomas Kekys (West Lorne), Juozas Radžius (Gloucester), Rita Sakutė (Torontas), Ilona Spudaitė, Ona Stanevičiūtė (Lynden), Julija Šukytė (Mississauga), Kazys Venslauskas (Torontas), Vika Ross (Torontas), Daiva Baršauskaitė (Torontas).

Kadangi VII-tojo PLJ kongreso atstovams iš Lietuvos finansiškai padėti yra įsipareigojęs Kanados jaunimas (KLJS), mes kreipiamės į "Tėviškės žiburių" skaitytojus ir į visus kitus gerbiamus tautiečius mūsų kelionę ir dalyvavimą kongrese paremti savo auka.

Maždaug pusę visų mūsų surinktų aukų mes perduosime Lietuvos jaunimo atstovams. Iš viso kelionė į VII-Tąjį PLJ kongresą kiekvienam atstovui kainuos 2,530 amerikietiškų dolerių. Aukoms, didesnėms negu 50 dol., bus prisiunčiami pakvitavimai atleidimui nuo pajamų mokesčių. Čekius rašyti: KLB–KLJS, Kanados lietuvių jaunimo sąjunga, 1573 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A6.

Iš anksto nuoširdžiai dėkojame.

KLJS atstovai

KLJS kongreso vajaus aukos

$400 – J. ir B. Maziliauskai; $250 – A. Pranskus; $100 – P. Sidaras, A. Pranskienė, J. Vaskela, J. Gudinskas, A. ir L. Monstvilai, A. Smilgys, B. Saplys, P. Eidukas, M. Razmas, K. Dulkys, J. Sakalauskas, kun. J. K. Butkus, OFM, V. Hanson; $75 – V. Skaržinskas; $60 – P. Polgrimas; $51 – S. Šetkus; $50 – Z. Motiejūnas, D. Shez, P. Vaitkūnas, P. Bražiūnas; $30 – V. Zavadskas; $20 – V. Baltrušiūnas.

Kanados lietuvių jaunimas – mūsų lietuviškumo išlikimo ateitis.

KLJS valdyba

Hamilton, Ontario

A. a. JONO MAČIULAIČIO mirties metinių prisiminimui L. N. Pliūros Kanados lietuvių fondui aukojo $25.

A. a. JONO DIDŽBALIO prisiminimui žmona Alb. Didžbalienė Kanados lietuvių fondui aukojo $100.

VLADAS IR TEKLĖ ADAMONIAI Kanados lietuvių fondui aukojo $100, tapdami fondo nariais.

KLF už aukas dėkoja.

HAMILTONO ATEITININKAI maloniai kviečia visus dalyvauti *Rudens bazare*, lapkričio 17, sekmadienį po abiejų Mišių Jaunimo centre. Bus šiltas maistas ir pyragai, didžioji ir mažoji loterija. Laimikius mažajai loterijai prašom įteikti Irenai Žukauskaitei tel. 529-8444. **Inf.**

Calgary, Alberta

KLB KALGARIO APYLINKĖS valdybos nariai kartu su estais ir latviais š.m. spalio 6 d., iškilmingai atšventė Baltijos kraštų pilną nepriklausomybės atstatymą. Ta proga buvo pakviesti parlamentarai, vietinės valdžios, radijo, televizijos ir spaudos atstovai, kurie nuolat domėjosi Pabaltijo reikalais.

Į gražiai vėliavomis išpuoštą salę, kurią parūpino ilgametis veikėjas K. Dubauskas, susirinko apie 150 baltiečių ir garbės svečių. Iškilmingai programai vadovavo latvis Davis Maksins. Kalbas pasakė baltiečių atstovai ir garbės svečiai. Lietuvių vardu kalbėjo T. Kasper. Įspūdingai nuskambėjus Lietuvos, Estijos, Latvijos ir Kanados himnams, buvo pakeltos šampano taurės. Daugely veidų žėrėjo džiaugsmo ašaros. Popietė buvo gerai organizuota. Pakili ir šventiška nuotaika lydėjo susirinkusius nuo pradžios iki galo. Turtingą vaišių stalą puošė didžiulis tortas su pritaikyta tai progai deklaracija. Šventės rengimo darbus daugiausia atliko: E. A. Krausai, K. Dubauskas, T. Kasper, N. Astravienė; estai – H. P. Leesmant bei Patia K. ir latvis D. Maksins.

1991 M. RUGPJŪČIO 30 D. Kalgario lietuviai susirinko dail. W. Zubis rezidencijoje atsisveikinti su mūsų LB Kalgario apylinkės pirmininku dr. Arūnu Šlekiu ir jo šeima.

Dr. A. Šlekys išvyko dirbti į JAV-bes ir apsigyveno netoli Vašingtono. Labai apgailestaujame jo netekimą. Mažai mūsų kolonijai tai didelis nuostolis. Visada džiaugiamės turėdami dr. A. Šlekį savo valdyboje. Kai Lietuva buvo pasaulinio dėmesio centre, kai dažnai valdybos pirmininko ieškojo spaudos, TV ar radijo atstovai, kai reikėjo ginti ar aiškinti mūsų tėvynės reikalus Vakarų Kanados visuomenei, kai reikėjo organizuoti demonstracijas, rašyti peticijas ar laiškus Kanados valdžiai, ruošti susitikimą su Lietuvos min. pirm. G. Vagnorium – visur buvo pirmas dr. A. Šlekys. Mes didžiuojamės jo atliktais darbais mūsų kolonijai ir Lietuvos labui. Dar kartą jam dėkojame ir linkime geriausios sėkmės darbe bei gyvenime.

Ta pačia proga Kalgario lietuvių mokyklos vardu norime nuoširdžiai padėkoti ir Rūtai Šlekienei už ilgametį darbą šioje mokykloje, o visai šeimai už patalpas lietuvių mokyklai. **N. Astravienė**

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Aukštesnioji lituanistinė mokykla Bostone naujuosius 1991-92 mokslo metus pradėjo rugsėjo 7 d. Su žemaisiais ir viduriniais skyriais dirba mokytojos Birutė Žiaugrienė, Liuda Žiaugrienė, Jūratė Aukštikalnienė, Liuda Senūtienė, Aldona Dabrilienė ir Jūratė Lalienė. Aukštesniuosiuose skyriuose lietuvių literatūrą dėsto Zita Krukonienė, Lietuvos istoriją dr. Mirga Girniuvienė. Tautinių šokių būreliui vadovauja Rūta Mickūnienė ir Lina Subatienė, priešmokyklinio amžiaus vaikų darželiui — auklėtojos Vanda Ružienė ir Irena Venckuvienė. Mokyklos renginiais ir programa rūpinasi Aldona Lingertaitienė. Lituanistinei mokyklai vadovauja Daiva Matulionytė-Pereira, dėstanti lietuvių kalbą suaugusiųjų grupei.

Lietuvių muzikos šventės Čikagoje reikalai buvo užbaigti "Seklyčioje" rugsėjo 25 d. įvykusiame paskutiniame rengėjų komiteto ir senosios JAV LB valdybos posėdyje. Pastaroji buvo pertvarkyta spalio 4-6 d.d. Filadelfijoje įvykusioje JAV LB XIII-sios tarybos pirmojoje sesijoje. Susirgusį muzikos šventės rengėjų komiteto pirm. Stasį Barą pakeitęs VII dainų šventės rengėjų vadovas Vaclovas Momkus padėkojo visiems už atliktą ilgą ir sunkų darbą. Komiteto ižd. Alė Steponavičienė pateikė turėtų išlaidų ir pajamų apyskaitą. Čikagoje praėjusį pavasarį įvykusios muzikos šventės renginiai nuostolio neturėjo. Iš gauto pelno $40.000 buvo atiduota JAV LB krašto valdybai, o $20.000 bus išdalinta dalyvavusių chorų kelionės išlaidoms padengti. Ižd. A. Steponavičienės apyskaitą patvirtino kontrolės komisijos pirm. Č. Mickūnas. JAV LB krašto valdybos pirm. dr. A. Razma ir vicepirm. B. Jasaitienė padėkojo visiems rengėjams.

Detroito jūros šaulių kuopa "Švyturys" vasaros veiklos sezoną savo "Pilėnų" stovykloje užbaigė rugsėjo 15 d. Suvažiavusius šaulius ir šaules pasveikino kuopos valdybos pirm. B. Valiukėną pavadavęs vicepirm. J. Kinčius, padėkojęs vasaros veiklos talkininkams, priminęs dėl ligos negalėjusį atvykti kuopos kapelioną kun. K. Simaitį. Padėkos žodį tarė ir šaulių vadovė O. Selenienė. Šaulės stovyklinės veiklos uždarymo dalyviams buvo paruošusios keptos vištienos pietus su įvairiomis daržovėmis, kava ir pyragaičiais. Laimę buvo galima išbandyti daug laimikių turėjusioje loterijoje.

Australija

Šešioliktosios Australijos lietuvių dienos, surengtos 1990 m. pabaigoje Melburne, turėjo $79.186,28 pajamų ir $75.546,59 išlaidų. Iš gauto $3.639,69 pelno jaunimo "Jaužinioms" paskirta $100, "Mūsų pastogei" ir "Tėviškės aidams" — po $300, ALB krašto valdybai — $874,94, ALB Melburno apylinkės valdybai — $2.064,69.

Tautos šventę Pertho lietuviai rugsėjo 8 d. pradėjo savo kapeliono kun. dr. A. Savickio St. Francis šventovėje atnašautomis Mišiomis. Jos buvo skirtos mirusiems ir už Lietuvos laisvę žuvusiems lietuviams. Tada visi susirinko Lietuvių namuose bendriems pietums. Oficialią Tautos šventės minėjimo dalį, pietums pasibaigus, ALB Pertho apylinkės valdybos pirm. dr. A. Savickis, pasiūlė pradėti sugiedotu Tautos himnu. Šventėje dalyvaujantiems lietuviams ir svečiams jis priminė, kad lietuvių tauta, daug kentėjusi ir vargusi, buvo ir tebėra didvyrių tauta. Minėjime dalyvavę svečiai sveikino Lietuvos nepriklausomybę atgavusius lietuvius. Dr. G. Klimavičienė skaitė paskaitą apie Tautos šventę, kuri dabar yra tapusi ir Padėkos diena. Lietuviškoms dainoms vadovavo kun. dr. A. Savickis. Buvo nutarta pasiųsti sveikinimo telegramą Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. Vytautui Landsbergiui.

Britanija

Aras Gasiūnas lankėsi Lietuvoje, pakviestas Kauno verslininkų. Grįžęs jis Mančesteryje įsteigė prekybos bendrovę "Aras Ltd.", kuri platins iš Kauno gaunamus tekstilės gaminius. Jie Mančesterin bus atvežami sunkvežimiu. A. Gasiūnas dabar ieško verslininkų ar privačių asmenų Britanijoje, norinčių pasinaudoti tokio sunkvežimio paslaugomis.

Britanijoje spalio 6-9 d.d. viešėjo Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. Vytautas Landsbergis, pakviestas Britaniją valdančios konservatorių partijos vadovų. Heathrow orauostyje Londone jį sutiko konservatorių partijos vicepirm. Geoffrey Pattie ir nemaža grupė Londono lietuvių — Lietuvos atstovas Vincas Balickas, Lietuvos informacijos centro vedėjas Kęstutis Stankevičius, DBLS centro valdybos pirm. Eimutis Šova, Lietuvių namų bendrovės pirm. Klemensas Tamošiūnas, Britanijos lietuvių jaunimo sąjungos ir skautų atstovai Zita Žilinskaitė, Povilas Markevičius, Ričardas O'Brienas. Svečio iš Vilniaus taipgi laukė sumaniai jo kelionės reikalus tvarkiusio Tarptautinio laisvės fondo Vašingtone pirm. D. W. Sellars, skyriaus Britanijoje vedėjas M. Gordon. V. Landsbergiui buvo įteikta šio fondo 1991 m. Laisvės premija. Jis taipgi lankėsi Britanijos parlamente, dalyvavo metinėje Britanijos konservatorių konferencijoje tradicinėje Blackpool vietovėje, susitiko su premjeru J. Major, užsienio reikalų ministeriu D. Hurd.

Mančesterio lietuvių klube rugsėjo 28 d. sušauktame vietinių ramovėnų susirinkime buvo aptarti finansiniai ramovėnų skyriaus reikalai. Tylos minute pagerbus Lietuvos laisvės nesulaukusius ramovėnus ir karius, valdybos pirm. K. Murauskas pasiūlė pasiųsti finansinę paramą Lietuvai iš "Ramovės" organizacijos Mančesterio skyriaus iždo. Su jame turimais ištekliais susirinkimo dalyvius supažindino ižd. A. Vigelskas. Nutarta pusę iždo lėšų, papildytų specialia rinkliava, atiduoti Lietuvos krašto apsaugos departamentui.

Vokietija

Naujuosius 1991-92 mokslo metus Vasario 16 gimnazija pradėjo su 90 moksleivių. Šią grupę sudarė: 54 iš Vokietijos, 13 iš JAV, 12 iš Lietuvos, 4 iš Argentinos, po du iš Australijos, Brazilijos ir Kanados, po vieną iš Malio ir Urugvajaus. Su jais dirba 27 mokytojai. Vienas vokiečių kilmės moksleivis, atvykęs iš Klaipėdos krašto, Vasario 16 gimnazijoje išmoks savo tėvų kalbą ir pagerins lietuvių kalbos žinias.

Š. m. lapkričio 23, šeštadienį, 7 v.v., Hamiltono Jaunimo centre, rengiamas
(48 Dundurn St.N.)

Lietuvos kariuomenės atkūrimo

MINĖJIMAS

PROGRAMOJE: *trumpa oficialioji dalis, KONCERTAS, atliekamas Toronto vyrų choro "Aras", vadovaujamas muz.* ***Lindos Marcinkutės.***

Šokiams gros K. Deksnio *vadovaujamas orkestras "Žagarai". Veiks įvairių gėrimų baras, skanūs lietuviški valgiai, vertingų laimikių loterija.* Įėjimas – $6.

Lapkričio 24, sekmadienį, 10.30 v.r., Aušros Vartų parapijos šventovėje iškilmingos Mišios už žuvusius savanorius, karius, šaulius, partizanus ir šių metų laisvės gynėjus. Pamaldose organizacijos dalyvauja su vėliavomis.

Minėjimą rengia ir visus kviečia gausiai dalyvauti – ***DLK Algirdo šaulių kuopa Hamiltone***

B. V. ELECTRIC

Taisau senus ir įvedu naujus:

1. *ELEKTROS INSTALIAVIMUS*
2. *Skalbimo mašinas ir džiovintuvus*
3. *Elektrines plyteles*
4. *Vėsinimo sistemas*
5. *"Intercom" sistemas*
6. *Centrinius dulkių siurblius ir kt. įrengimus*

Skambinti ***Vytui Bancevičiui tel. 533-0923,*** *Toronte.*

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE

NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 **Fax (416) 767-0382**

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusu keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

'SAMOGITIA'
Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 35 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	5.5%	asmenines paskolas	14%
santaupas	4.75%	nekiln. turto pask. 1 m.	10%
kasd.pal.taupymo s-ta	4.25%	nekil.turto pask. 3 m.	11.25%
90 dienų indėlius	7.5%	*Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.*	
1 m. term. indėlius	8.25%	*Nemokama narių gyvybės*	
1 m. term.ind.mėn.pal.	7.75%	*drauda pagal santaupų*	
3 m. term.indėlius	8.75%	*dydį iki $2.000 ir*	
RRSP ir RRIF (pensijos)	5.5%	*asmeninių paskolų*	
RRSP ir RRIF 1 m.	8.25%	*drauda iki $25.000.*	
RRSP ind. 3 m.	8.75%		

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

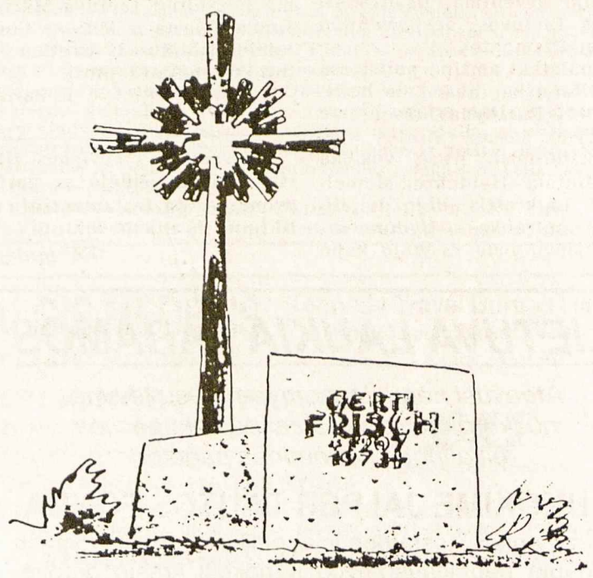

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriškas darbas, puikus lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Kanados baltiečių moterų taryba 1991 m. Toronte. Iš kairės: IRENA ŠERNAITĖ-MEIKLEJOHN – pirmininkė, AINO UUS – esčių sekcijos vicepirm., IRENA VIBRIENĖ – lietuvių sekcijos vicepirm., EDNA ANDERSON, MP, renginio kalbėtoja, EDITE LYNCH – latvė, buvusi pirmininkė, LEENA MAI LIIVET – estė, ELLEN LEIVAT – estė, iždininkė

Baltiečių moterų veikla

Jos organizuotu būdu kreipėsi į politinius sluoksnius, reikalaudamos diplomatinio pripažinimo Baltijos valstybių nepriklausomybės

Paskutinių kelerių metų įvykiai Rytų Europoje, ypač Sovietų Sąjungoje, sukrėtė visą pasaulį, ir Baltijos kraštai pateko į pasaulinės spaudos pirmuosius puslapius. Estai, latviai ir lietuviai savo kraštuose paskelbė tvirtą nusistatymą tapti laisvais Europos piliečiais, o išeivijoje bendruomenės ir organizacijos pajuto realią galimybę padėti pasiekti tiek metų puoselėtą tikslą — Lietuvai, Latvijai ir Estijai nepriklausomybės pripažinimą. Tą lemiamą laikotarpį Baltiečių moterų tarybai Kanadoje vadovauti teko lietuvėms. Tarybai pirmininkavo Irena Šernaitė-Meiklejohn.

Be aktyvaus bendradarbiavimo Kanados baltiečių federacijos renginiuose ir jos posėdžiuose, Baltiečių moterų taryba laiškais "bombardavo" min. pirm. Brian Mulroney, jo vyriausybę ir parlamentarus, kad Kanados valdžia kuo greičiau pripažintų Baltijos kraštų nepriklausomybę. 1990 m. balandžio 3 d. surengė Toronto Lietuvių namuose susitikimą su parlamentare Pauline Browes, kurio metu buvo pareikštas aiškus visų baltiečių noras matyti savo kraštus laisvus ir nepriklausomus nuo didžiojo kaimyno. Kitą dieną, balandžio 4, Otavoje "Baltiečių vakare" iškilmingai sutikus Lietuvos aukščiausiosios tarybos vicepirmininką Bronių Kuzmicką, dalyvaujant beveik visam Otavos diplomatiniam korpusui, buvo dar stipriau pabrėžtas tvirtas baltiečių nusistatymas.

Tų pačių metų spalio 20 d. "Old Mill" restorane įvykę pietūs sutraukė 108 dalyvius, o lapkričio 12 d. įvykusiame susitikime su latve Anita Stankevičs dalyvavo ir Kanados spaudos atstovai. Jos tema "Baltiečių jaunuolių Sovietų Sąjungos kariuomenėje problema — motinų nelaimė" vėliau buvo nagrinėjama ir kanadiečių spaudoje.

1991 m. vasario 10 d. Tartu College įvyko metinis narių susirinkimas. Jame buvo nagrinėta 1990 m. veiklos apžvalga ir aptarti ateities darbo programos pasiūlymai. Kartu buvo parodytas Lietuvoje paruoštas anglų kalba filmas "Baltijos kelias".

Gegužės 29 d. Toronto Lietuvių namuose surengta "Baltiečių mozaika" sutraukė nemažą skaičių dalyvių. Joje estas N. Raud kalbėjo tema "Žurnalizmas Estijoje", latvė L. Jesse — "Moterys Latvijoje", A. Vaičiūnas, neseniai grįžęs iš Lietuvos, pasakojo apie švietimą Lietuvoje.

Rugsėjo 28 d. "Chelsea Inn" viešbutyje įvyko tradiciniai metiniai pietūs, kurių metu kalbėjo Edna Anderson, MP, Kanadiečių parlamentarų baltiečiams remti komiteto pirmininkė. Savo trumpoje kalboje paminėjo, kad komiteto pavadinimas pakeistas į Kanadiečių parlamentarų Baltijos kraštams komitetą. Pati, neseniai aplankiusi jau laisvus Baltijos kraštus, kalbėjo apie su laisve suristas pareigas ir atsakomybę. Pietuose dalyvavo generalinis Lietuvos konsulas H. Lapas su ponia, Latvijos generalinio konsulo žmona Rūta Silinš, Latvijos konsulato Kanadoje Attache for Legal Affairs Geste Obols su ponia ir Baltiečių federacijos pirmininkas estas Laas Leivat. Taip pat dalyvavo dauguma buvusių Baltiečių moterų tarybos pirmininkių ir 80 svečių. Edna Anderson, MP, buvo apdovanota meniška gintaro ir sidabro sage.

Šalia bendrų parengimų, baltietės aktyviai dalyvavo nuolatinėje pagalboje savo kraštams. 1990 m. lietuvės surengė knygų rinkimo vajų ir išsiuntė nemažą jų siuntą Vilniaus universitetui. Tai buvo politinio, ekonominio, mokslinio ir literatūrinio pobūdžio knygos anglų kalba. Šių metų antrasis knygų vajus sulaukė nemažo pritarimo, ir knygų dalis jau pasiekė Lietuvą, o kitos — pakeliui. Sutelkti lėšas knygų persiuntimui baltietės išleido menišką ženkliuką — visų trijų kraštų vėliavos juosia kanadišką klevo lapą. Su dideliu pasisekimu jis jau baigiamas platinti. Norintieji jį įsigyti dar gali gauti pas nares.

Atgavus nepriklausomybę, Baltiečių moterų tarybos darbas atitinkamai keisis. Atpuls politinė veiklos dalis, daugiau dėmesio bus kreipiama į kultūrinį bendradarbiavimą su savo kraštais ir tarpusavyje. Organizacija pradėjusi veikti dar prieškariniais nepriklausomybės metais ir giliai įleidusi šaknis į emigracijos metu vykusią politinę ir visuomeninę veiklą, tikrai atras ir ateity plačią darbo dirvą. **M.V.**

Poetė JULIJA ŠVABAITĖ-GYLIENĖ (sėdi) su DALIA KUIZINIENE – Maironio literatūros muziejaus darbuotoja, Kaune 1991 m. vasarą

Rašau tai, kuo gyvenu

Julija Švabaitė-Gylienė ir jos kūryba

1991 m. rugsėjo mėnesį poetė Julija Švabaitė-Gylienė viešėjo Lietuvoje, kur įvyko jos kūrybos vakarai ir naujos eilėraščių rinktinės "Tu niekur neišėjai" sutikimai Maironio literatūros muziejuje Kaune, Marijampolėje, Vilkaviškyje, Rašytojų namuose Vilniuje.

Amerikoje išėjo penkios Švabaitės knygos: "Vynuogės ir kaktusai" — poezija 1963 m., "Gabriuko užrašai" — apysaka jaunimui 1973 m., "Septyni saulės patekėjimai" — poezija 1974 m., "Vilties ledinė valtis — poezija 1978 m., "Stikliniai ramentai" — romanas, 1981 m. laimėjęs "Draugo" dienraščio literatūrinę premiją. O dabar "Vagos" leidykla Lietuvoje išleido Švabaitės poezijos rinktinę "Tu niekur neišėjai". 1992 m. Vilniuje "Vyturio" leidykla taip pat išleis "Gabriuko užrašus". Dabartiniu metu kai kurie epizodai iš tos apysakos spausdinami Vilniuje, laikraštėlyje "Žvaigždutė".

Julija Švabaitė-Gylienė poeziją pradėjo rašyti būdama 13-14 metų. Didžiausią jai įtaką padarė jos motina, gražiabalsė Gižų parapijos choro dainininkė. Ji mėgo pasakas ir liūdnas dainas, kurias pati perkurdavo. Daug mėgdavo skaityti.

Besimokydama gimnazijoje, J.Š. bendradarbiavo slaptame ateitininkų laikraštėlyje "Naujas kelias", "Ateities spinduliuose" ir "Ateityje". Kai Švabaitė buvo dar jauna, mirė difteritu jauna jos labai mylima pusseserė. Tą mirtį labai išgyveno. Tai buvo pirmoji netektis. Pusseserei skyrė ji pirmąjį eilėraštį.

Į Švabaitės-Gylienės kūrybos pasaulį proza atėjo vėliau už poeziją. Poetė teigia, kad artimiausia jai yra poezija, kurią labai myli, daug skaito. Poezija — tai antrasis jos gyvenimas. Poezija gimsta sunkiai, kartais išnešiojant vieną kitą eilutę mėnesius arba net metus. Kurti dažnai paskatina konfliktas su savimi, su aplinka, kartais koks užgaulus žodis, nusivylimas žmogumi, koks sakinys, žinutė iš laikraščio, Tėvynės ilgesys, vargonų giesmė, liaudies daina; o paskutiniu laiku neseniai perskaitytas Sibiro tremtinių išgyventas siaubas, Lietuvos žmonių kančios, kovojant už laisvę . . .

Proza rašytojai gimė iš šeimos: augino keturis vaikus. Neužtekdavo pasakų, tai pradėjo jas kurti pati iš savo vaikų gyvenimo detalių, net palikdama tose savo pasakose jų tikrus vardus. Vaikams tai labai patiko. Toliau jie patys ragino rašyti prozą. Taip ir gimė "Gabriuko užrašai", Australijos gyvenimo įspūdžių apysaka, mažo berniuko ir jo šeimos nuotykiai tame egzotiškame krašte.

Rašytoja Julija Švabaitė-Gylienė, augindama keturis vaikus, sunkiose kasdienybės sąlygose vis dėlto rasdavo laiko rašyti. Sąlygos kūrybai nebuvo palankios. Rašydavo naktimis, sumigdžiusi šeimą. Vokietijoje nebuvo jokių sąlygų kūrybai, nes gyveno vadinamajame lageryje kelios šeimos kartu. Kai tik atsidarė durys emigruoti, išplaukė į Australiją, kur poetė dirbo kurį laiką virvių fabrike. Tuo pačiu metu lietuvių kalbą ir literatūrą dėstė lietuviškoje sekmadienio mokykloje.

Po ilgų metų galų gale pasiekė "išsvajotą" šalį — Ameriką. Ten irgi teko sunkiai duoną uždirbti. Dirbo Ilinojaus universiteto odontologijos fakultete histologijos skyriuje. Grįžus po darbo, namų ruoša: virimas, skalbimas, siuvimas ir vaikų namų darbai. O kūryba? Visa namų ruošos našta gulė ant moters — motinos pečių.

Apibūdindama savo kūrybą, Julija Švabaitė-Gylienė sako: "Mano poezija yra išpažintinė. Rašau tai, kuo gyvenu, kuo gyvena kiekvienas mirtingasis. Žinau, kad man toli iki aukštųjų poezijos viršūnių. Tad jei skaitytojas ras mano eilėrašty tai, kuo jis pats gyvena, ilgisi, kenčia ar džiaugiasi, man jau ir bus atpildas, kad galiu kalbėtis su juo poetine — gyvenimiška savo kalba.

A.K

MOTERŲ ŽIBURIAI

Redaguoja RAMŪNĖ SAKALAITĖ-JONAITIENĖ
116 Humbervale Blvd., Toronto, Ontario M8Y 3P7, Canada

Džiaugsmas ir ašaros tėvų žemėje

Lietuvoje populiariausia daina šią vasarą buvo "Laisvė". Dainos pradžioje klausiama Lietuvos jaunimo: Ar jūs norite mokytis? Jaunimas atsako: Taip! Norite dirbti? Taip! Norite mylėti? Taip! Norite džiaugtis? Taip! Ko šiandien Lietuvai trūksta? LAISVĖS!

Ši laisvė, kurios Lietuvos jaunimas troško, jau pasiekta. Džiaugsmas ir ašaros liejosi Lietuvoje, kai lankiau ją šią vasarą.

Liepos 24 d. su sportininkais išvykau į Helsinkį. Iš ten tiesioginiu skrydžiu pasiekėme Vilnių. Sutiko minia žmonių – pažįstami, draugai, giminės. Mus, sportininkus, šauliai palydėjo į "Lietuvos" viešbutį Kaune.

Atidarymo iškilmės

Už poros dienų įvyko IV Pasaulio lietuvių sporto žaidynių atidarymas. Po iškilmingų Mišių, kurias laikė daug iškentėjęs kun. A. Svarinskas, ėjome parade iš miesto rotušės link sporto halės. Mūsų Toronto "Aušros" komanda žygiavo už Kanados vėliavos su "Vyčio" ir "Jungties" komandom. Tūkstančiai žmonių stovėjo iš abiejų gatvės pusių su muzika, gėlėm ir šypsenom. Nuvykom į Kauno stadioną, kur vėl laukė daugybė žmonių. Kalbėjo Aukščiausiosios tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, deputatai, veteranai sportininkai ir menininkai. Gražiai buvo atlikta gimnastika ir tautiniai šokiai, dalyvaujant ir chorams. Mus irgi kvietė šokti. Praskrido Lietuvos lakūnai ir net su parašiutais iššoko trys vyrai. Vienam parašiutininkui nepasisekė ir jis užsikabino ant vėliavos stiebo, bet nesusižeidė.

"Aušros" komanda rungtyniavo sporto halėje ir Kūno kultūros institute Kaune. Mes žaidėm daugiausia prieš Lietuvos geras komandas. Tos žaidėjos ir aukštos, ir pajėgios. Nors susidariusi iš visos Šiaurės Amerikos, mūsų "Aušra" negalėjo nugalėti nė vienos Lietuvos komandos. Buvo laimėta tik prieš Australiją. Bet nenusivylėme! Publika mus palaikė. Buvo labai smagu. Nors medalio neparsivežėm, savo tikslą pasiekėm . . . nuvykome į tėvų žemę pasidžiaugti su Lietuvos jaunimu sporto žaidynėse.

Žudynės Medininkuose

Liepos 31 d. rytą išgirdome baisią naujieną. Medininkų muitinėje buvo nužudyti septyni lietuviai. Tą rytą turėjome žaisti krepšinį, bet Landsbergis paskelbė Lietuvoje gedulo dieną. Žaidynės buvo atidėtos. Nuotaika buvo sugadinta. Laikraščiai, televizija skelbė, kokie žiaurūs yra omonininkai! Nuvykome į laidotuves Vilniuje. Septyni jauni vyrai buvo garbingai pašarvoti sporto salėje. Vienas dvejų metų berniukas vis kėlė savo mirusio tėvo ranką. Jis nesuprato, kad jo tėvelis jau neatsikels. Taip pat visa Lietuva nesuprato, kodėl taip turėjo atsitikti. Mūsų komanda kartu su kitais kanadiečiais dalyvavo laidotuvių eisenoje į Vilniaus arkikatedrą. Ten įvyko Mišios. Policija, savanoriai kareiviai ir muitininkai pagerbė tuos, kurie žuvo už laisvę. Toliau eisena į kapines. Antakalnio kapinėse guli ir tie, kurie žuvo sausio 13-tosios naktį. Laidotuvėse dalyvavo didžiulė žmonių minia. Padėta tūkstančiai vainikų! Sunku išreikšti, ką jautėme tą dieną. Tų septynių karstų negalėsiu užmiršti niekada.

Vėl važiuojame į Vilnių. Šį kartą džiugi šventė — žaidynių uždarymas. Ji buvo tikrai įspūdinga.

Įspūdžiai

Daug kas po uždarymo sugrįžo į Kanadą. Aš likau pas gimines. Aplankiau televizijos bokštą Vilniuje. Ten stovėjo okupantai su tankais, šautuvais. O šalia kelio žmonės laistė gėles prie kryžių, kurie pastatyti sausio 13-tosios nakties aukų garbei. Buvau prie kito užimto TV ir radijo pastato, kur stovi vagonai. Viename vagone įkurtas badaujančių namelis. Badauja žmonės pamainom nuo sausio 14-tos dienos. Buvau ir Medininkų muitinėje. Viskas palikta taip, kaip buvo rasti nužudyti vyrai. Nunešiau rožių ir padėjau jas šalia šimtų kitų gėlių.

Buvau taipogi prie Estijos ir Latvijos parlamento rūmų. Estijos ružavas parlamentas moderniškas ir jau barikadų nebuvo. Latvijos parlamentas buvo dar labai gerai užbarikaduotas. Prie rūmų Rygoje yra parkas, kur žuvo šeši latviai, gindami užsienio reikalų ministeriją.

Taip pat gavau leidimą apžiūrėti Vilniaus parlamento rūmus. Krašto apsaugos savanoriai, policija saugoja rūmus dieną ir naktį. Rūmuose sutikau užsienio jaunimo, kuris darbuojasi Lietuvai. Šimtai smėlio maišų, vielos, barikados. Taip pat šimtai kryžių, religinių dalykų, plakatų, nuotraukų. Yra ir "istorijos šiukšlynas". Čia sumesti sovietiniai pasai, kapeikos, propagandinės knygos, įsakymai stoti į sovietinę armiją ir t.t. Atsisveikinau nenujausdama, kad ir vėl teks prie šių rūmų atsidurti.

Perversmas

Pirmadienis, rugpjūčio 19-oji. Atsibudusi sužinojau, kad Gorbačiovas nuverstas. Įjungėme televiziją – neveikė. Įjungėme Lietuvos radiją – kalba angliškai. Prašo pagalbos iš užsienio. Prakalba lietuviškai. Prašo žmones laikytis ramiai. Sako – tankai artėja. Pagaliau nieko negirdėti. Radijas užimtas. Vykau siųsti mamai ir Brian Mulroney telegramas. Rašiau, kad mama nesirūpintų, o Mulroney rūpintųsi. Nuėjom prie Kauno radijo būstinės. Sovietų kareiviai stovėjo su šautuvais. Išėjo sovietas, apsirengęs Lietuvos policininkų uniforma. Jaunas vyras šalia manęs ramiai prašė nedėvėti Lietuvos policijos uniformos, jeigu jis okupantas. Kareivis atsakė esąs nekaltas, taip jam įsakyta daryti.

Sekančią dieną skubėjau į mitingą Kaune. Niekaip negalėjau prieiti, nes buvo privežta šimtai sovietinių kareivių. Jie kiekvieną įėjimą buvo užblokavę. Tas mitingas vyko prie miesto rotušės, Vytauto Didžiojo ir Romo Kalantos paminklų.

Prie parlamento rūmų

Tą dieną išgirdau Landsbergį, prašant žmonių suvažiuoti ginti parlamento. Naktį galį užimti ne tik Lietuvos, bet ir Latvijos, Estijos ir Rusijos parlamentus. Mano giminės nutarė, kad būtų saugiau tą vakarą važiuoti į Vilniaus orauostį. Bet aš tyliai pasikalbėjau su pusbroliu ir pussesere ir, greit atsisveikinę, autobusu išvykome prie parlamento. Visą naktį išbuvome prie rūmų. Ten pamačiau pažįstamų, draugų. Visi judėjom aplink rūmus, kad nesušaltume. Per garsiakalbius klausėmės naujausių žinių. Maždaug vidurnaktį Landsbergis pasirodė prie lango ir pranešė, kad Estija paskelbė nepriklausomybę. Žmonės plojo ir šaukė "Estija, Estija". Buvo tylu ir ramu prie rūmų tą naktį. Danguje tūkstančiai žvaigždžių. Žmonės buvo uždegę laužus, tyliai ir ramiai dainavo. Kitoje pusėje rūmų šimtai žmonių meldėsi. Ta naktis — įspūdingiausia mano gyvenime. Rytą grįžome pas susirūpinusius gimines. Atsisveikinome dar nežinodami, kad už poros valandų žlugs komunizmas Maskvoje ir pačioje Lietuvoje.

Kai saugojom rūmus, tą paskutinę naktį gavau lapelį, kurį Lietuvos Sąjūdžio seimo taryba dalino žmonėm. Nes komunikacija buvo nutraukta. Mokė Lietuvos žmones, kaip elgtis, ką daryti. Patarimai baigėsi šiais žodžiais: "Būk ištvermingas ir budrus, Lietuvos žmogau. Tauta verta tiek laisvės, kiek jos pati išsikovoja! Tepadeda mums Dievas!" Dabar visiškai aišku, kad per ištvermę ir budrumą lietuviai išsikovojo laisvę. Aišku, kad Dievas Lietuvai padėjo. Visiškai aišku, kad Lietuva yra verta laisvės! **Ona Stanevičiūtė**

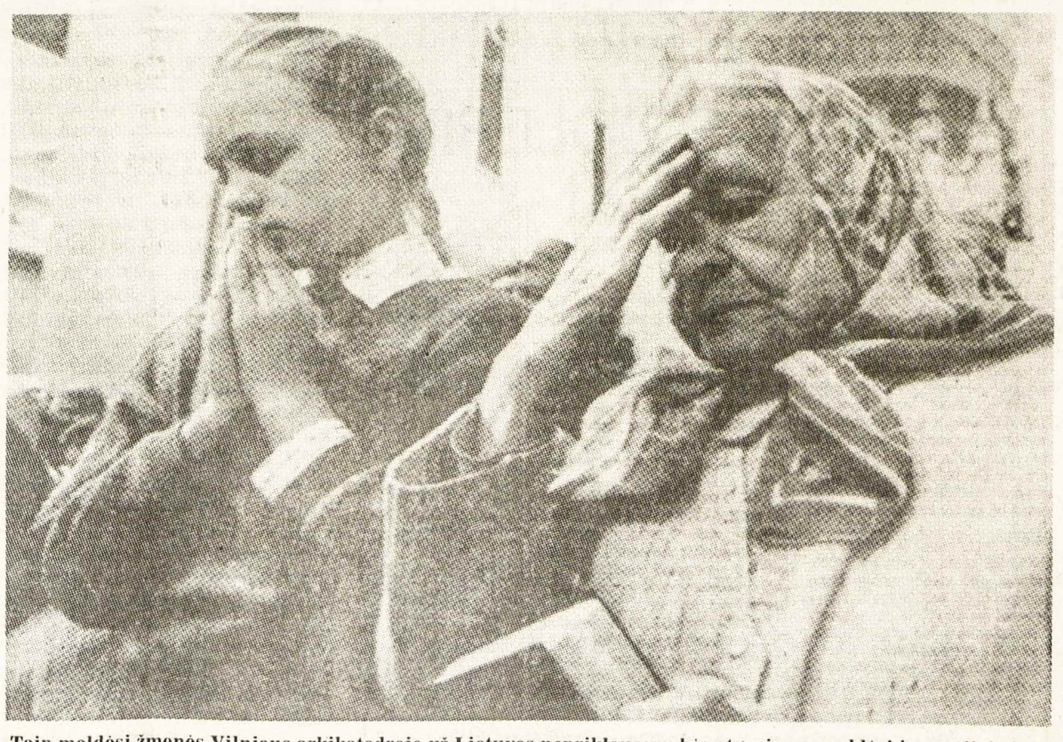

Taip meldėsi žmonės Vilniaus arkikatedroje už Lietuvos nepriklausomybės atgavimą – meldėsi ir senoji, ir jaunoji karta. Ši nuotrauka buvo atspausdinta Kanados spaudoje

• Kentėjimo išmintis yra gyvenimo išminties dalis. . . .Tiktai Nukryžiuotojo mokykloje galime tikrai išmokt kentėti, nešioti skausmą kaip vainiką (Nijolė Sadūnaitė).

O. B. AUDRONĖ

Priglausk mane

Rudenėlis uždainavo
Savo dainą tobulai –
Geltonuoja lapai klevo
Driekias vortinklių valai.

Tai atsikvieti Maironį,
Su jo gervių klykimu,
Prišauki tėvynės klonį,
Kiemo liepas prie namų,

Kur tie rudenys derlingi,
Kur pavasariai žieduos –
Ežero lelijų vingį
Dar skaitai, regi veiduos...

Brenda koja, žarsto smėlį,
Kur bangelė nerami...
Bėga dienos, vasarėlės
Pajūriniam kostiume...

Vai, žydėk, tėvyne mano
Savo ryto Aušrine!
Ten, kur protėviai gyveno –
Širdimi priglausk mane!

Per amžius.

JULIJA ŠVABAITĖ-GYLIENĖ

Kad pradėtume iš naujo...

Šluoja angelai
nuo Katedros laiptų
sniegą, –

mes renkame sniegules,
ištirpusias kaip spanguoles
ir geriam geriam
iš dangaus šaltinio,
iš nukryžiuotų rankų –

Perrišam žaizdas kankiniams,
poetams,
atsiklaupiam prieš eilėraštį,
įšalusį Sibiro kapinyne,
sumindžiotą,

suplėšytą
šiūkšlių dėžėje,
pelių apgraužtą rūsio kamputyje,
paslėptą po grindų lenta,

trokštantį
tarp įkaitusių krosnies plytų –

Atleiskite mums,
išmokykit meilės,
kad pradėtume viską
iš naujo –

Meilėje gardi trupinėlių duona,
ir vargas,
ir džiaugsmas,

lygiai pasidalintas –

Pasaulio lietuvių bendruomenės žinios

PLB valdyba kartu su visa išeivija ir Lietuvos gyventojais džiaugiasi naujai pripažinta ir įtvirtinta Lietuvos nepriklausomybe! Už metų įvyksiantis PLB seimas turės išspręsti lietuvių išeivijos ateities veiklos bendradarbiavimą su Lietuva galimybes. O dabar apie PLB valdybos bei jos atskirų narių veiklą.

Lietuvoje

* 1991 m. gegužės mėn. PLB pirm. Vyt. Bieliauskas dalyvavo Mokslo ir kūrybos simpoziume Vilniuje. Ta proga turėjo daug susitikimų su įvairiomis Lietuvos organizacijomis, kalbėjo per televiziją, pasakė kalbą Aukščiausiojoje taryboje, užmezgė ryšius su Estijos, Latvijos, Sibiro ir kitomis lietuvių bendruomenėmis.
* Birželio mėnesį PLB valdybos vicepirm. ryšiams su kraštais Gabija Petrauskienė lankėsi Lietuvoje 2 savaites. Turėta daug susitikimų su įvairiomis vyriausybės įstaigomis, Sąjūdžiu, dalyvauta Aukščiausiosios tarybos užsienio reikalų komisijos posėdyje, kuriame aptarti ryšiai su išeivija. Tartasi dėl galimybės įdarbinimo asmenų iš Vakarų, norinčių talkinti Lietuvai įvairiose srityse. PLB vicepirmininkai – Petrauskienė ir Gureckas buvo pristatyti Aukščiausiosios tarybos sesijoje.
* PLB vicepirm. visuomeniniams reikalams Algimantas Gureckas nuo birželio pabaigos iki liepos vidurio buvo Lietuvoje ir dirbo Sienų komisijoje, rengiantis deryboms su Maskva. Jis yra tos komisijos narys.

Sausio 13 d. pasekmės. Visi žino apie žuvusius prie televizijos bokšto. Tačiau daug yra sužeistų, gulinčių ligoninėse. Jų priežiūra kruopščiai rūpinasi buvusi politkalinė Jadvyga Bieliauskienė Vilniuje. Ji lanko ligoninėse, teikdama moralinę paramą, o taip pat ir medžiaginę. Per PLB fondą, kuriam pirmininkauja Vytautas Kamantas, teikiama finansinė pagalba. Kviečiama visuomenė prie tos paramos nuoširdžiai prisidėti.

Vytauto Lnadsbergio knyga "Atgavę viltį", kurioje aiškiai atsispindi Lietuvos sąjūdžio veiklos kryptis, atnešusi Lietuvai naują valdžią ir galutinai Nepriklausomybę. Knygą išleido PLB valdyba ir yra platinama per PLB įgaliotinį Alfonsą Juozapavičių Kanadoje. Tel. (416) 239-0995. Knyga ideali dovana Kalėdoms. Ta proga PLB valdyba yra nutarusi knygos kainą sumažinti iki $10. Prašome užsisakyti jau dabar!

Lietuvos aukščiausiojos tarybos atstovų prašomas, PLB pirm. Vyt. Bieliauskas rūpinasi AT vicepirm. Br. Kuzmicko ir Užsienio reikalų komisijos pirm. E. Zingerio kelionių Pietų Amerikoje organizavimu. Buvo veikiama kartu su Pietų Amerikos lietuvių bendruomenių pirmininkais ir jų valdybomis. Lankomi šie kraštai: Argentina, Urugvajus, Brazilija, Venezuela, Čilė.

"Šėpos" teatro pasirodymus organizavo PLB vicepirm. kultūros reikalams Irena Lukoševičienė su komisijos nariais. Vaidinimai sėkmingai vyko Kanados ir JAV kolonijose.

Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas įvyks šių kalėdinių atostogų metu Pietų Amerikoje. Studijų dienų programoje, kurią paruošė PLJS valdyba kartu su akademinės programos komisija iš Pietų Amerikos, dalyvauja nemažai paskaitininkų iš Lietuvos. Finansų ir talkos komiteto pirm. Vyt. Kamanto didžiausias rūpestis – sutelkti kongresui pakankamai lėšų. Visų kraštų valdybos turėtų pasispausti sutelkiant galimai daugiau lėšų, kad kongresas galėtų įvykti be finansinių sunkumų. Ypatingai sparčiai dirba PLJS valdybos nariai: iš Toronto – pirm. Alvydas Saplys, ižd. Arūnas Pabedinskas ir vicepirm. Daina Kalendraitė; vicepirm. Mirga Šaltmiraitė – Lietuvoje.

Kanados LB Pagalbos Lietuvai vajaus komitetas Vytauto Landsbergio pavedimu, kartu su Lietuvos vyriausybės pareigūnais, nuo birželio mėnesio, deda daug pastangų Briuselyje įsigyti nuosavą pastatą, tinkamą Lietuvos ambasadai. Ten bus aptarnaujami Lietuvos interesai – NATO, Europos bendrijoje, Beneluxo šalyse, naujuose Europos ekonominiuose centruose. Briuselin spalio mėn. tuo reikalu nuvyko – PLB ir KLB vicepirm. Gabija Petrauskienė ir KLB Pagalbos Lietuvai vajaus pirm. Vytautas Bireta, abu iš Kanados. Jie savaitę darbavosi su Lietuvos vyriausybės atstovais Kęstučiu Čilinsku ir Užsienio reikalų ministerijos atstovu Virgum Papirčiu bei Lietuvos atstovu Belgijoje Rymantu Morkvėnu. Jiems talkino Briuselyje gyvenantis Jean Pierre Lanskoronskis. Tikimasi, kad netrukus KLB pastangomis sutelktos Pagalbos Lietuvai lėšos, bus sėkmingai panaudotos ambasados pastato įsigijimui.

Nauji paskyrimai iš Lietuvos: Šveicarijos LB pirm. Narcizas Prielaida yra paskirtas Lietuvos atstovu Jungtinių tautų organizacijoje Šveicarijoje. Jis gyvena Ženevoje. Algimantas Rastauskas yra paskirtas Lietuvos generaliniu konsulu Argentinai. Jis gyvena Buenos Aires. PLB visuomeninių reikalų vicepirm. Algimantas Gureckas šiuo metu dirba Lietuvos pasiuntinybėje Jungtinėse tautose Niujorke.

PLB valdyba sušaukė pirmininkų suvažiavimą liepos pabaigoje Vasario 16 gimnazijos patalpose Hiuttenfelde. Suvažiavimo techninius darbus atliko LB Vokietijos atstovai – A. Šmitas ir A. Lipšys. Iš Lietuvos dalyvavo: Lietuvos AT vicepirm. K. Motieka su žmona, Lietuvos kultūros ir švietimo ministeris D. Kuolys, Lietuvos astovas Vokietijai p. Račas, ministerio pirm. padėjėjas A. Bočiarovas, Užsienio reikalų ministerio pavaduotojas V. Katkus, Sąjūdžio pirm. J. Tumelis, vykdomasis sekretorius A. Kubilius, AT deputatai – A. Vaišnoras ir J. Paleckis. PLB valdybos pastangomis į suvažiavimą galėjo atvykti lietuvių bendruomenės atstovai iš Estijos, St. Petersburgo, Moldovos ir Vengrijos. Taipogi dalyvavo LB pareigūnai ir iš JAV, Kanados, Argentinos, Vokietijos, Austrijos, Šveicarijos, Prancūzijos, Belgijos, D. Britanijos.

Gabija Petrauskienė

Kanados lietuvių bendruomenės žinios

KLB kompiuterių siunta pasiekė Lietuvą

KLB valdybą pasiekė padėkos laiškas, pasirašytas Lietuvos respublikos kultūros ir švietimo ministerio Dariaus Kuolio.

"Širdingai dėkoju visai Kanados lietuvių bendruomenei už didelį rūpestį ir tą pagalbą, kurią suteikėte mums atsiųsdami tokią didelę dovaną. Tai bus neįkainojama parama mūsų vidurinėms bei aukštesniosioms mokykloms, kurioms dar labai trūksta panašių įrengimų. Apie Jūsų dovaną pasistengsime informuoti Lietuvos respublikos visuomenę spaudoje ir per televiziją. Malonėkite priimti kuo nuoširdžiausią mano ir visų Lietuvos moksleivių padėką."

Siuntos organizavimu ir visu projektu rūpinosi KLB valdybos Humanitarinės pagalbos Lietuvai sekcijos pirmininkė Rūta Girdauskaitė iš Toronto. Jai padėjo visa eilė savanorių talkininkų, kurie ilgas valandas praleido valydami, rūšiuodami ir pakuodami nemokamai gautus kompiuterius, kurie sėkmingai pasiekė adresatus Lietuvoje. Švietimo ministerija šiuo metu juos dalina įvairioms Lietuvos vidurinėms ir aukštesniosioms mokykloms.

KLB informacija

Aukos Pagalbos Lietuvai vajui: **$2,000** – A. G. Sprainaičiai; **$1,000** – Hamiltono lietuvių medžiotojų ir žūklautojų klubas Giedraitis, A. Y. Streimikis, a.a. Juozo Bersėno 5 metų mirties atm. E. Bersėnienė; **$500** – Z. P. Sakalai; **$300** – Britų Kolumbijos liet. medžiotojų ir meškeriotojų klubas "Bebras"; **$200** – L. Vaitkevičius, P. Bražiūnas; **$100** – A. S. Matuliūnai; **$50** – F. Kratis, V. Jurevičius, a.a. S. Jurevičienės atm. R. Steinber; **$25** – R. D. Skučai, a.a. P. Ćečkausko atm. A. A. Pilipavičiai, a.a. L. Žilvyčio atm. A. A. Pašiliai; **$10** – a.a. P. Ćečkausko atm. S. Kalvaitienė.

Kompiuterių persiuntimui į Lietuvą: $100 P. Basys.

KLB krašto valdybos veiklai: $100 – J. B. Mažeikos, P. B. Sapliai. Sault Ste. Marie LB apyl. valdyba atsiuntė $330 solidarumo mokesčio.

Visiems aukojusiems Lietuvos reikalams ir KLB krašto valdybos veiklai paremti nuoširdus ačiū.

KLB valdyba

MILIJONAS DOLERIŲ LIETUVAI

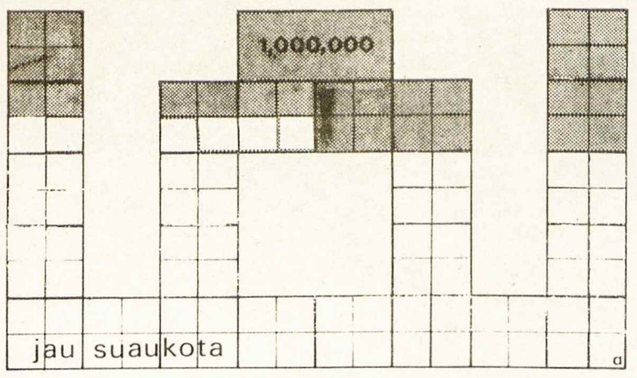

ar jau atidavei savo dalį?

Čekius rašyti: **Kanados lietuvių bendruomenė – PLV**
Aukas siųsti: **Pagalbos Lietuvai vajus (PLV),**
1011 College Street, Toronto, Ontario M6H 1A8 Canada.

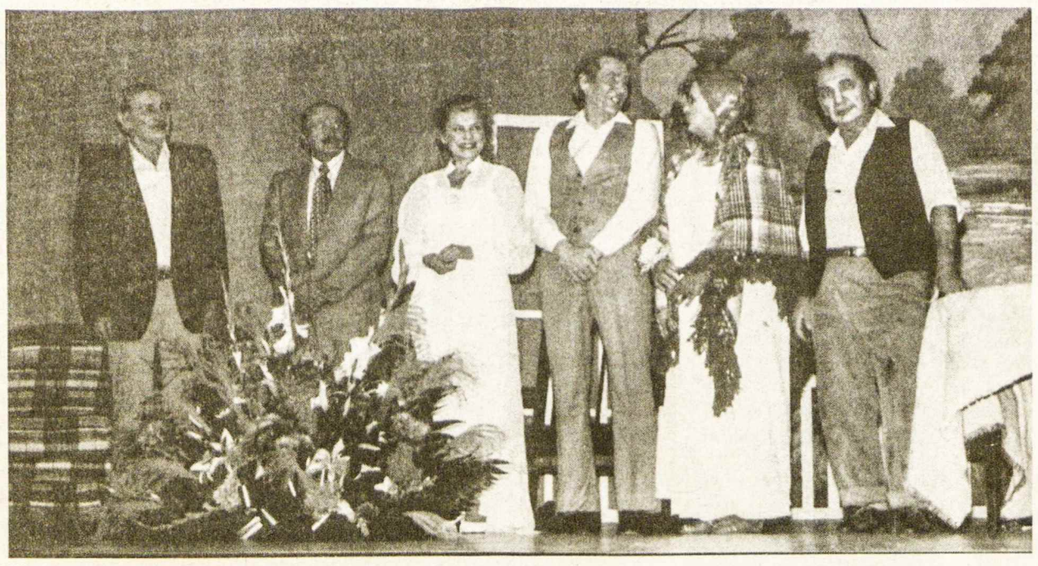

Klivlande per Lietuvių dienas buvo pastatyta V. Alanto 3-jų veiksmų drama "Aukštadvaris", kurią suvaidino Toronto lietuvių dramos teatras "Aitvaras", rež. Aldona Dargytė-Byszkiewicz. Iš kairės: S. Ramanauskas, V. Taseckas, A. Karosaitė, A. Kynas, A. Dargytė-Byszkiewicz, B. Tarvydas. Trūksta L. Mockutės Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Amerikietiškos Lietuvių dienos

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Klivlando lietuvių šventė su torontiškio "Aitvaro" suvaidintu "Aukštadvariu"

Tradicinės Klivlando Lietuvių dienos, kurias kasmet rengia LB apylinkės valdyba, šiais metais buvo pradėtos dramos veikalu. Spalio 12 vakare Dievo Motinos parapijos auditorijoje susirinko didokas teatro mėgėjų būrys stebėti iš kaimyninio Toronto atvykusio "Aitvaro" vaidinamos Vytauto Alanto dramos "Aukštadvaris". Tai intriguojantis veikalas, kurio siužetas sukasi apie visais laikais žmogui būdingas problemas ir silpnybes: gobšumą, pavydą, sąžinės kančią, šeimos vardo išlikimą. Visa tai "šekspyriškai" aktualu.

Drama ir aktoriai

"Aukštadvarį" V. Alantas sukūrė 1947 m. jau tremties nostalgiškoje atmosferoje, o 1963 m. jis buvo išspausdintas jo dešimties dramų rinkiny. Tiek aktoriai, tiek tremties sąlygose kūręs autorius nėra aukščiausios klasės profesionalai, bet jų talentai ir darbo vaisiai įrodo išeivijos gyvastingumą ir, ačiū Dievui, lietuviško teatro tradicijų tęsinį.

Pirmo veiksmo pradžioje būtų patartina išbraukti ilgoką daktaro Jurkšio (Stepas Ramanauskas) monologą apie Kaributą ir Aukštadvario šeimos istoriją. Taip pat reikėtų sutrumpinti kai kuriuos prie veiksmo dinamikos neprisidedančius dialogus.

Nestatant aukščiausių reikalavimų aktoriams, vis dėlto reikia pripažinti, kad jie savo vaidmenis atliko įtikinamai. Ypač stiprų įspūdį padarė Aukštadvario savininkė Morta Žymantienė (Aldona Dargytė-Byszkiewicz), kuri iš tikro atrodė ir sena, ir paliegusi, bet pakankamai pikta ir nesimpatinga anyta, kad išlietų savo pyktį ant nemylimos marčios ir dar prieš mirtį galėtų rūpintis savo dvaro likimu, nesiskaitydama su priemonėmis.

Elegantiškas, patrauklus ir miestietiškas Izidorius Jackūnas (Vytautas Taseckas) pasižymėjo gera tarsena, todėl jo balsas siekė ir salės galą, tačiau kaip Irenos ir Viktoro tėvas jis savo išvaizda atrodė per jaunas.

Viktoras (Vytautas Štuikys) įtikino žiūrovus kaip klastingas intrigantas ir sugebėjo savo nekilnų charakterį pridengti beveik nuoširdžia šypsena.

Ambicingas ūkvedis, aistringas kortuotojas, stiklelio mėgėjas ir neva būsimo dvaro paveldėtojo tėvas Mykolas Žymantas (Benius Tarvydas) įsigyveno į savo taip pat niekšišką vaidmenį, o jo įtikinantis pasipriešinimas žmogžudystei, nepaisant viliojančių pažadų, rodė jo vidinę kovą su dar ne visai atbukusia sąžine.

Irena (Aldona Karosaitė) gerai atitiko savo žaismingos, išlepintos, mylinčios, bet skaudžią paslaptį širdyje nešiojančios moters vaidmenį. Jos vyras Vincas (Algirdas Kynas) vykusiai kovojo su savo jausmų mišiniu, priverstas laviruoti tarp mirštančios motinos, žmonos ir patrauklios studentės Julytės. Irenos ir Vinco dialogas trečiame veiksme buvo įspūdingas, žiūrovui leidžiant nujausti veiksmo tragišką atomazgą, bet scenoje veikėjus paliekant nežinioje.

Lina Mockutė savo trumpokame studentės vaidmeny sukūrė kuklios, nekaltos lietuvaitės tipą, kaip puikų kontrastą rafinuotai ir žaismingai miestietei Irenai.

Dekoracijos ir gėlės

Pirmo veiksmo dekoracijos su ežeru ir ąžuolu atrodė gerai, bet kituose dviejuose veiksmuose sunku buvo suprasti, kur baigiasi dvaro salionas, o kur prasideda paežerio pievutė. Ir gaila, kad ilgai žvejojusio daktaro meškerė neturėjo lyno. Be to, moderniška, ryškiai dryžuota sofa jokiame lietuviško dvaro salone nebūtų toleruojama . . .

Vaidinimui pasibaigus ir plojimams nutilus, LB apylinkės pirm. Vytautas Brizgys pakvietė į sceną autoriaus žmoną Ireną Alantienę, atvykusią specialiai į savo a.a. vyro veikalo vaidinimą. Ji jautriai padėkojo dramos teatro nariams, kad pagaliau jos vyro veikalas pasirodė išeivijos scenoje. Ties "aitvarų" kojomis buvo pastatyta milžiniška gėlių pintinė.

"Žinovų" pastabos

Po vaidinimo aktoriai su dalimi svečių susirinko vakarienei "Gintaro" restorane. Teko nugirsti įvairių "žinovų" nuomonių. Daugumai patiko turinys, bet nutarė, kad "vaidyba bent dvidešimčia metų atsilikusi" . . . Nežinau, ko jie norėjo. Gal "roko" muzikos scenos fone?

Susipažinusi su aktoriais, įsitikinau, kad tai idealistai, todėl rašau taip, kaip man atrodė, nors iš anksto buvau primygtinai ir beveik grasinančiai įspėta: "Tu gražiai aprašysi ir pagirsi" . . .

Į renginius einu be jokio išankstinio nusistatymo, bandau būti objektyvi, tačiau grynas objektyvumas yra nepasiekiamas idealas, nes nuomonę įtakoja įvairūs veiksniai. "Aitvaras" yra mėgėjų teatras, todėl tam darbui reikia daug neeilinio pasiaukojimo, daug brangaus laiko pašvęsti, nesitikint nei didelės garbės, nei didelių turtų. Visa tai "ad maiorem gloriam patriae" . . .

Matome įvairių kartų aktorius, kurių profesija ir pragyvenimo šaltinis nėra scenos darbas, o kelionės, dekoracijos, apranga ir grimas reikalauja ir prityrimo, ir sugebėjimo, ir išlaidų. Jie negali nevaidinti, kaip lakštingala negali nečiulbėti, todėl išeivija turi jų pastangas teigiamai vertinti, nes teatras yra viena iš pagrindinių visuomenės kultūros apraiškų.

Taisytina kalba

Deja, turiu apgailestauti, kad "aitvarų" atvežta programa su menišku viršeliu, kurį sukūrė Algirdas Kynas, yra reikalinga gramatikos bei sintaksės klaidų taisymo: "pramoninkas" (turi būti "pramoninkas"), "intrygos" ("intrigos"), Julės vaidmens apibūdinimas "agronomė-studentė" verčia spėlioti, ar ji "agronomė", ar tik "agronomijos studentė" . . . Nedera į programą įtraukti veikalo "kritikos", kuri skamba taip: "Įvairūs veikėjų charakteriai gražiai supainioja (?) dramą, bet, deja, nevisuomet (t.b. ne visuomet) pateisina veiksmą, kuris veda prie tikslo" (t.b. į tikslą).

Sveikintina, kad Kanados lietuviai yra ištikimi lietuviško teatro tradicijai, vaidina dramos veikalus ir jais džiugina teatro mylėtojus.

Pamaldos ir paroda

Šventės antroji diena buvo pradėta iškilmingomis pamaldomis Dievo Motinos šventovėje. Procesijoje buvo nešamos Lietuvos ir JAV vėliavos. Šv. Mišias atnašavo klebonas, kun. Gediminas Kijauskas, SJ, su koncelebrantu, svečiu iš Lietuvos kun. Vaclovu Degučiu, Šv. Antano Paduviečio parapijos klebonu Bagotojoje. Jautraus pasveikinimo žodyje jis gėrėjosi išeivijos tautiškumu ir religingumu.

Pamaldų metu įspūdingai giedojo muzikės Ritos Kliorienės vadovaujamas parapijos choras.

Parapijos auditorijoje vyko etnografinė paroda "Lietuvos prisiminimai". Deja, kuklūs, bespalviai rodiniai nežavėjo, trūko patrauklaus spalvingumo. Matėsi baltai juodos nuotraukos, medžio drožiniai ir nepatrauklūs tautiniai drabužiai, kurie gal kiek įspūdingiau atrodytų, jei būtų užvilkti ant manekenų, o ne figūrai nepritaikytų "stovų".

Klivlando lietuviai ir vėl gražiai atšventė Lietuvių dienas. Už jas jie yra dėkingi darbščiai ir sumaniai LB apylinkės valdybai, kurios sudėtyje yra visų išeivijos kartų atstovai.

Ačiū, ačiū jums!

"Volungė" nuskraidino į Lietuvą jūsų sveikinimus, lūkesčius ir meilę tėvynei

Kaip paukščiai grįžta po rūsčios žiemos į gimtus lizdus, taip ir "Volungė" po ilgų dramatiškos nostalgijos metų pirmą kartą 1991 m. vasarą pakėlė sparnus į Tėvynę.

Mes, volungiečiai, nuo pat pirmų choro įsikūrimo dienų, geidėme aplankyti Lietuvą. Kiekvienais metais tobulindami bei brandindami savo profesionalumą, jautėme vis artėjantį šio troškimo išsipildymą. Kiekvienas suvokėme skaudų likimo nulemtą atotrūkį nuo Lietuvos, lyg vaikai, kuriem nebuvo skirta kūdikystėje suptis lopšelyje ir nugrimsti į saldų miegą girdint liūliuojančią lopšinę.

Mes geidėme įkvėpti gaivinantį Lietuvos orą, aprėpti akimis unikalaus grožio gamtovaizdžio tolius ir paliesti rankomis gyva šiluma alsuojančią jos žemę. Mes taip ilgesingai siekėme viso to, bet kartu ir bijojome, kad neapviltume . . .

Kokį stulbinantį ryžto, pasitikėjimo ir jėgų antplūdį pajutome mūsų išleistuvių vakarą Prisikėlimo parapijos salėje! Matydami sausakimšai pripildytą salę, pajutome jūsų visų, mieli klausytojai ir rėmėjai, pasitikėjimą mumis ir su didesniu entuziazmu panorome plačiau išskleisti sparnus, kad dar greičiau pasiektume Lietuvą, nunešdami jūsų sveikinimus, linkėjimus, lūkesčius ir meilę jai.

"Volungė" pasijuto naujai gimusi, sveikindama jūsų visų vardu protėvių žemę savo "aušančio ryto" giesme ir atsidėkodama jai už viską . . . Tik būdami Lietuvoje supratome, kiek stiprybės ir jėgų mums suteikia Tėvynė, nors ji taip toli. Mes dar nežinojome, kad Lietuvoje po niūros, slegiančios tamsumos taip greitai išauš Naujas Rytas – Tėvynė bus laisva!

Leiskite dar kartą jums, mieli Kanados lietuviai, nuoširdžiai padėkoti ir išreikšti pagarbą už jūsų pasitikėjimą mumis, dvasinę bei materialinę paramą.

Ypatingą padėką reiškiame mūsų kelionės mecenatams: G. ir S. Kuzmams, A. ir L. Montsvilams, A. ir dr. J. Sungailoms, Prisikėlimo parapijai, Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvui, Kanados lietuvių fondui, Hamiltono kredito kooperatyvui "Talka" ir Toronto lietuvių kredito kooperatyvui "Parama". Dar kartą ačiū!

"Volungė" – Toronto lietuvių choras ir Dalia Skrinskaitė-Viskontienė, muzikos vadovė

Romos žinios

APSILANKĖ AUGSBURGO VYSKUPAS STIMPFLE. 1991 m. spalio 27 d. Šv. Kazimiero kolegiją aplankė Augsburgo vyskupas Josef Stimpfle. Kolegijos rektorius prel. A. Bartkus surengė vakarienę svečio garbei, kurioje dalyvavo: Apaštališkasis pronuncijus Irane arkiv. J. V. Bulaitis, iš Amerikos atvykęs kun. dr. G. R. Šarauskas, svečias iš Vokietijos – prel. A. Bunga, buvęs kolegijos rektorius prel. L. Tulaba ir kiti.

Augsburgo vyskupas pasidalino įspūdžiais iš Lietuvos, kurią neseniai aplankė. Nepaprastą įspūdį vyskupui paliko Kryžių kalnas, Marijos šventovės Šiluvoje ir Vilniuje. Labai džiaugėsi Telšių ir Kauno kunigų seminarijomis. Kolegijos klierikams ir kunigams palinkėjo kuo geriausios kloties moksle.

Atsakomojoje kalboje kolegijos rektorius padėkojo garbingam svečiui už apsilankymą ir išreiškė viltį, kad Jo Ekselencija dar ne kartą apsilankys mūsų kolegijoje.

Gintautas Gudas

Ar padėsite Lietuvai?

Lietuva – vėl politiškai nepriklausoma valstybė. Dabar prasideda nelengvas ekonominio atstatymo laikotarpis. Šiuo metu Lietuvai būtų ypatingai naudinga gauti žinių ką ir kaip daryti geriau. Lietuvai daug gali padėti tie, kurie moka kalbą bei žino jos papročius ir kultūrą, būtent užsienio lietuviai.

JAV Purdue University Calumet kancleris dr. James Yackel tai gerai supranta ir nori sudaryti sąrašą užsienio lietuvių verslo, ekonomijos ir viešosios administracijos specialistų, norinčių Lietuvai padėti. Šie žmonės bus kviečiami dalyvauti specifiniuose projektuose, vykdomuose Lietuvoje.

Jeigu turite patirties verslo, ekonomijos ar viešosios administracijos srityse ir norite dalyvauti praktiškos pagalbos teikime Lietuvai, rašykite ar skambinkite: **Dr. Feliksas Palubinskas,** Head Management Department, Purdue University Calumet, Hammond, IN 46323, USA. Tel. (219) 989-2607, (219) 989-2388. **Inf.**

Amber
communication services inc.

1992-93 Lithuanian Business Directory

Jūsų dėmesiui,

Pats pirmasis "Kanados-lietuvių biznio žinynas" pasirodys 1992 m. pradžioje. Jis bus išplatintas nemokamai Kanados lietuviams.
Žinynas jau turi pareikalavimą ir laisvoje Lietuvoje! Taigi: pasisekimas neabejotinas, ir abipusė nauda!
Ir štai mes, Kanados lietuviai, turime pirmą ir labai gerą progą atnaujinti tarpusavio ryšį, pateikti tikslią informaciją apie esamą ir būsimą verslą bei įvairius objektus, produktus ir patarnavimą. Tai ypač svarbu dabartinėje,nepalankioje ekonominėje padėtyje.
Mūsų, kaip pirmojo **Lietuviško biznio žinyno** leidėjų, pagrindinis tikslas ir yra:

- Išryškinti pagrindines verslo kryptis ir tendencijas;
- Nurodyti tikslius patarnavimo, gamybos, produkcijos bei kultūros objektų adresus;
- Ypatingai palengvinti ryšį su seniai egzistuojančiomis ir naujai susikūrusiomis bendrovėmis;
- Pagreitinti vienas kito suradimą.

Šis specialus "Žinynas" ypatingas tuo, kad jame chronologine tvarka bus išdėstytos svarbiausios ir jums būtinos reklamos. Žinyne rasite reikalingiausią informaciją apie įvairiausias agentūras, verslus, mokyklas, šventoves, medicinos įstaigas bei kultūros centrų žemėlapius.
Nors ir kaip gerai jums sekasi, bet kartais jūs vistiek eikvojate savo brangų laiką, ieškodami kokio nors reikalingo adreso, objekto ar prekės. Tuo pačiu metu jūsų kažkas ieško taip pat ir dažnai be rezultatų. Taigi pagreitinkite savo reikalus!
Dabar visos privačios ir valdiškos bendrovės laisvoje Lietuvoje žiūri į Vakarus. Mūsų "Žinynas" – geriausias orientyras jums ir jūsų partneriams ne tik Kanadoje, bet ir už tolimojo Atlanto.

Amber Communication Services komitetas.

Atsiųskite šiuo adresu: Amber Communication Services Inc.
1558 Bloor St.West,
Toronto, Ontario, M6P 1A2

Norintieji gauti smulkesnių informacijų, prašomi užpildyti ir atsiųsti šią atkarpą.

Vardas: .....

Adresas: .....

.....

Telefonas: ..... FAX: .....

Artėja prie tūkstančio studentų

Vytauto Didžiojo universitetas pradėjo trečius mokslo metus

J. V. DANYS

Atgaivintas Kaune Vytauto Didžiojo universitetas trečius mokslo metus pradėjo pamaldomis istorinėje Vytauto Didžiojo šventovėje ant Nemuno kranto ir atidaromuoju iškilmingu posėdžiu dabartiniuose pagrindiniuose VDU rūmuose Daukanto gatvėje.

Šiais mokslo metais priimti 357 nauji studentai. Bendras studentų skaičius pasiekė 920 ("Lietuvos aidas", 1991. IX. 4, rektorius A. Avižienis).

Prisidedant trečiam kursui (iš viso bus keturi), didėjant studentų skaičiui, didinamas ir mokslo personalas. Dauguma dėstytojų yra iš Lietuvos. Iš JAV humanistiniuose fakultetuose prisidėjo iš Arizonos universiteto prof. Paulius Žygas, iš Kalifornijos dr. Živilė Gimbutaitė (anglų k. ir literatūra), dr. Andrius Dundzila (vokiečių literatūra).

Iš Kanados iki šiol buvo tik du dėstytojai — dr. Milda Danytė praėjusiais mokslo metais dėstė anglų k., ateinančiais metais dėstys anglų k., vertimus ir anglų literatūrą.

Henrikas Dauderis ("Concordia" universiteto Montrealyje profesorius), liepos mėnesį dėstė intensyvų verslo atskaitomybės kursą. Dėstė anglų kalba lygiai tą patį kursą, kurį eilę metų dėsto "Concordia" universitete tiktai vietoje semestro laiko, keturias savaites dėstė kasdien po 3 val. paskaitas ir 3 valandas pratybų. Šio kurso klausytojai buvo jau ėję šios srities mokslus. Egzaminus pagal "Concordia" universiteto reikalavimus išlaikė 32 klausytojai. Prof. Dauderio parašytas vadovėlis universitetams "Basic Accounting" jau išverstas į lietuvių kalbą ir spausdinamas.

Dabartinis Vytauto Didžiojo universiteto Kaune rektorius profesorius ALGIRDAS AVIŽIENIS

Minės 70 metų sukaktį

VDU rektorius Algirdas Avižienis pokalbyje su "Lietuvos aido" korespondentu (1991. IX. 7) pareiškė, kad 1992 m. vasario 16 d. iškilmingai paminės 70 metų sukaktį nuo VD universiteto įsteigimo. 1922. II. 16 oficialiai buvo įsteigtas VD universitetas, įvyko įsteigimo akademija. Numatoma suteikti keletą garbės daktaro titulų.

Iš VDU istorijos

Lietuvos valstybės taryba Vilniuje nutarė atgaivinti steigti carinės Rusijos uždarytą Vilniaus universitetą. 1918. XII. 5 priėmė jo statutą, bet po kovų su besikeičiančiais rezultatais Vilnius tapo lenkų okupuotas, ir tarybos nutarimas negalėjo būti įgyvendintas.

Kaune jau 1919 m. pradėta galvoti apie aukštąją mokyklą ir 1920. I. 27 buvo įsteigti Aukštieji kursai su universitetinio lygio programom. Buvo paruoštas universiteto statutas. Deja, kovų dėl nepriklausomybės laikotarpis ir čia atsiliepė į universiteto steigimą. Vienas semestras buvo visai nutrauktas, nes studentai ir daug dėstytojų prisijungė prie kovotojų prieš bolševikų ir lenkų kariuomenes.

Lietuvos steigiamasis seimas 1921 m. nutarė universitetą steigti Kaune ir sudarė komisiją galutiniam statutui paruošti per 2-3 mėnesius. Bet dėl biurokratijos nesklandumų, daugelio diskusijų dar ir po kelių mėnesių statutas nebuvo baigtas. Tada Lietuvos ministerių taryba, pasiremdama Lietuvos valstybės tarybos Vilniuje 1918. XII. 5 nutarimu, 1922. II. 13 priėmė nutarimą steigti Lietuvos universitetą Kaune ir oficialioje atidaromojoje akademijoje 1922. II. 16 tai paskelbė.

1930 m. Lietuvos universitetui buvo suteiktas Vytauto Didžiojo universiteto vardas.

Atgavus Vilnių 1939 m. ten rastas Stepono Batoro universitetas, lenkų įsteigtas kaip lenkų kultūros ir lenkinimo židinys. Lietuvos vyriausybė perorganizavo jį į lietuvišką Vilniaus universitetą, ir tuo tikslu iš VDU Kaune atkėlė humanitarinių mokslų bei teisės fakultetus.

Sovietams vėl okupavus Lietuvą, VDU buvo panaikintas. Atsteigimas prasidėjo 1989 m.

Lietuviai veikia visur II

VYTAUTAS A. JONYNAS

Knygų apie Sovietijos nelaimes buvo paskutiniųjų metų būvyje ne kuo mažiau, kaip Gorbio pašlovinimų. Jų tarpe aptinkam dvi, kurių pavadinime kėpso tas pats žodis "Glastnost". Viena jų yra kruopščiai paruoštas įvairių reveliacijų apie Staliną sąvadas: Walter Laqueur, *The Glastnost Revelations.* N. Y. Scribners, 1990; kita: *Krushtchev Remembers. The Glastnost Tapes.* Boston, Little and Brown, 1990.

Tai anksčiau pasirodžiusių Chruščiovo atsiminimų savotiškas tęsinys. Atseit, nuobiros nuo kasečių, kurių nedrįso leidėjai skelbti tuoj po Chruščiovo mirties. Pasirodė, tiesa, dar Chruščiovo sūnaus atsiminimų knyga, pagal kurią buvo paruoštas dokumentinis filmukas.

Lietuvį skaitytoją visos tos knygos nuvilia. Lietuvą liečiančių reveliacijų jose nėra. Nors visur perdėm kaltinamas nevidonas Stalinas, Molotovo-Ribbentropo sandėrio pasirašymas interpretuojamas kaip pozityvus manevras. Gal tik prisiminęs bazių steigimą Pabaltijy Chruščiovas pasisako kiek atviriau. Girdi, tąsyk Stalinas prasitaręs vienam estų delegacijos nariui: "Džiaugiuos, kad jūs pasirašėt sutartį. Antraip būtų tekę jus sutvarkyt, kaip Lenkiją (atseit, okupuot).

Kaip paprastai, Chruščiovas dūsauja dėl praradusių gyvybę valymo metais bolševikų. Jų tarpe mini Uborevičių ir dar vieną mums mažiau žinomą — Vareikį. Iš tiesų tos pavardės nesimato bostoniškėje *Lietuvių Enciklopedijoje* ir jos *Papildymuos (I).* Kadangi tai būta "represuoto kulto sąlygomis asmens", tenka ieškoti duomenų apie Juozą Vareikį *Mažojoj lietuviškoj tarybinėj enciklopedijoj.* Ten smulkiai pasakojamas Vareikio gyvenimo kelias, iškilimas į Tolimųjų Rytų bolševikinį gauleiterį. Suminimi ir keli Lietuvoj pasirodę rašiniai apie jį. Mums ji nelabai įdomi ypata. Įdomiau yra tai, kad Chruščiovas aiškina, jog akciją prieš šį lietuvį pradėjęs pats Stalinas:

"Aš atsimenu, kad Stalinas tvirtino, jog Vareikis pasidaręs baltagvardiečių agentu, kurie įsifiltravę Raudonojon Armijon . . . Bet Vareikio būta kieto žmogaus. 1937 metais jis protestavo prieš maršalo Tuchačevskio suėmimą. Stalinas jam paskambino ir pasakė, kad "tik tarybinės santvarkos priešas galįs ginti Tuchačevskį ir kitus". Tada už poros dienų Vareikį atšaukė iš Tolimųjų Rytų į Maskvą ir suėmė".

Knygos paraštėj sakoma, kad panašiai Vareikio istoriją yra atpasakojęs ir Medvedevas savo knygoj *Let History Judge.*

Faktas, kad per visus 1937/38 metų valymus būta vos vieno balso — lietuvio balso — pakelto prieš Stalino sauvalę, įdomus.

Sol. Irenos Grigaliūnaitės išleistos naujos dainų plokštelės ir juostelės sutiktuvėse Klivlande. Iš k. į dešinę G. Ramenienė, V. Matas, sol. I. Grigaliūnaitė, R. Matienė, V. Žilionytė-Lager Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Šiaulių dramos teatro aktorės, vaidinusios pasakoje "Skiriama princesei" spalio 19 d. Toronto Maironio mokykloje. Iš kairės: O. Dautortaitė, T. Moliukevičiūtė ir N. Mironėkaitė Nuotr. B. Tarvydo

Tautiškumo klausimu

DR. ANTANAS ADOMĖNAS

Atsiliepiant į recenziją knygos "Lithuanian Diaspora: Koenigsberg to Chicago"

Kaip knygos "Lithuanian Diaspora: Koenigsberg to Chicago" autorius pasirašau Antanas J. Van Reenan.

Pirmiausia noriu padėkoti kun. Vytautui Bagdanavičiui, MIC, už recenziją "Lietuviško tautiškumo klausimas angliškai" ("TŽ" 1991 m. birželio 18 ir 25 d.d.). Malonu, kad tokio gilaus proto žmogus atkreipė dėmesį į mano pastangas ir jas įvertino. Dėkoju!

Atsiliepiu kiek pavėluotai. Tai įvyko dėl dviejų priežasčių: 1. Visas dėmesys buvo sutelktas į tuos tiesiog neįtikėtinus įvykius, kurie vienas po kito vyko. Tas laukimas, kuo visa tai baigsis mus visus užhipnotizavo. Džiaugsmo ašaros šiapus ir anapus Atlanto liejosi dėl tokio džiugaus įvykio — Lietuva laisva! Fantastišku tempu valstybė po valstybės pripažino Lietuvai jai priklausomą nepriklausomybę. Deja, tokia didelė pajėga, kaip JAV, užsirekomendavo tik 37-ta valstybe, pripažįstančia Lietuvai nepriklausomybę — tik vienu žingsniu atsiliko nuo Mongolijos!

Antra priežastis grynai mechaniška: laukta atsakymo iš "University Press of America" leidyklos dėl antrosios laidos. Taigi dabar jau spausdinama ir greit rinkoje pasirodys antra laida — "paperback", t. y. minkštais viršeliais ir kaina bus žymiai mažesnė. Pirmoji laida buvo skirta daugiausia tik akademinėms institucijoms, universitetų bibliotekoms. Dabar knyga bus lengviau prieinama tiems, kurie yra suinteresuoti tautiškumo klausimais, ir kitiems.

Rašau angliškai, nes noriu, kad knyga apimtų ne vien lietuviškai kalbančią visuomenę. Mat tautiškumo supratimas ir apibūdinimas yra gerokai sudėtingas.

JAV, Kanada, Pietų Afrika, Jugoslavija, Sovietų Sąjunga ir kt. daugiatautės valstybės klaidžioja tautiškumo principų suformulavime bei pirmųjų tautiškumo principų suvokime. Čia lingvistinės, kultūrinės bei biologinės asimiliacijos aktualijos vaidina didelį ir svarbų vaidmenį. Pvz. etninė grupė lietuviai egzistuoja didelėje daugiatautėje bendruomenėje (host society). Ar jie išliks lietuviais, ar "neištirps"?

Knygoje vartoju terminą "diaspora", kuris dabar jau gerokai prigijo. Diaspora apima tuos išsklaidytus šiapus Atlanto lietuvius, kurie nori išlaikyti lietuviškumą (Lithuanian**ism**). (Termino "Lithuanian**ism**" galūnė vartojama, kaip ir plačiai vartojamuose terminuose Communi**sm**, Catholici**sm** ir kt. ideologijai pažymėti). Jie nenori būti asimiliuoti ar asimiliuotis — susilieti su ta ar kita skirtinga etnine grupe bei būti "host society" tik vienu iš narių be savos identifikacijos. Jie savyje yra iškristalizavę troškimą būti tautine mažuma (national minority). Tik labai svarbu, kad diasporos nariai (ar jungtinys) sugebėtų įrodyti savo savitumus, kuriuos yra paveldėję iš savo tautos.

Lietuviai čia neturi jokios problemos: jie turi savo kalbą, kultūrą, tradicijas, papročius, tikėjimą . . . Taigi jie yra skirtinga etninė grupė, nes jų atpažinimas yra ryškus. Diasporos lietuviai, išlaikydami savo lietuviškumą, perduodami jį ateinančioms kartoms (savo atžaloms) — vaikų vaikams ir sudaro lietuvių tautos pajėgas, jungdamiesi su laisvos Lietuvos lietuviais ir yra tai, ką prof. Mykolas Riomeris vadina tęstine tauta.

Jei "host society" rodytų pastangas, kurios vestų į lingvistinį, kultūrinį ar biologinį genocidą, tada jau būtų nusikalstama prieš žmogiškumą, nes būtų varžomos tautiškumo vystymosi sąlygos.

Šiapus Atlanto mes sakome: "amerikietis", "kanadietis". Kodėl? Kas tas tautietis "amerikonas" ar "kanadietis"? Ar čia neslypi kažkas skirtingo? Mes turime savo kalbą, kultūrą, tikėjimą, papročius . . . Čia ir glūdi toji nematoma konfiguracija, liečiant tautiškumo klausimą. Kai šitai įžiūrėsime, matysime, kad tos sąvokos — terminai yra dirbtiniai (artificial nationalities). Keistai skamba "lietuvis-sovietas", o ar "natūraliai" skamba "lietuvis-amerikietis", "lietuvis-kanadietis"?

Pirmoji lietuvių banga (1867-1914) — ekonominiai imigrantai (dauguma) atvyko savo noru (dauguma), ieškodami palankesnių pragyvenimo sąlygų. Jie pasikeitė į lietuvius-amerikiečius (Lithuanian-Americans). Ar tas brūkšnelis, kuris jungia tuos du žodžius, tas dvi tautybes, reiškia tik žingsnelį į persimetimą į kitą tautybę? Ar tai jau savęs praradimas? Tai vyksta lyg ir nepastebimai, bereikšmiai.

Antroji lietuvių banga (1948-1952) — jau ne imigrantai. Jie paliko tėvynę ne savo noru, neieškojo geresnių ekonominio gyvenimo sąlygų, jie tik gelbėdami savo gyvybę paliko savo tėvynę Lietuvą. Jie tarptautiniame gyvenime priimtu terminu vadinami "emigrees". Taip, jie yra "displaced persons" — išvietinti ne savame krašte, ne savo teisėtoj, jiems priklausančioje vietoje gyvenantys. Jie nė negalvojo iškeisti ar pakeisti savo tautybę. Jų tėvynė Ten! Jie su Sauerveinu-Girėnu išlaiko aksiomą "Lietuviais esame mes gimę, lietuviais norime ir būt"! Jie ir jų "atžalos" jungsis prie tų, kurie tiek metų po "kūju ir priekalu" buvo engiami, bet kurių prigimtas tautiškumas vis tiek išliko, jų tautiškumo dvasia, anot poeto Bern. Brazdžionio, "ir gruodžio gruode plaka". Jie visi — tęstinė tauta kvėpuoja laisvos Lietuvos dvasia! Lietuvių tauta — laisva, nepriklausoma Lietuva!

Atsiųsta paminėti

VARPAS nr. 26, 1991. Žurnalas tautos bei žmogaus laisvei, tautinei kultūrai ir lietuvybei. Redaktorius Antanas Kučys 1448 Star Lane, Lemont, IL 60439, USA. Leidžia Varpininkų filisterių draugija.

Italijoje atspausdintas spalvotų vaizdų knygelės: 1. **Don Bosko jaunystė**, 2. **Don Bosko bičiulystė**, 3. **Don Bosko apaštalavimas.** Tai vertimas iš originalo italų kalba "Don Bosco", kurio autorius – G. Setti, piešinių – G. Lagna, vertėjas – Pranas Gavėnas. Spausdino "Elle Di Ci" Torine 1991 m. Tiražas – po 10.000 egz. Juose pavaizduotas kun. Don Bosko gyvenimas spalvotais vaizdais ir labai trumpais paaiškinimais. Leidiniuose nurodomas saleziečių adresas Lietuvoje: Lietuvių saleziečių centras, Šv. Antano Paduviečio šventovė, B. Sruogos 12-1, 233028 Kaunas, Lithuania.

Mirė skulptorė Elena Gaputytė

Elena Gaputytė gimė 1927 m. Lietuvoje, gimnaziją baigė Vokietijoje, Eichstaete. Po to meną studijavo Freiburge (Ecole des Arts et Metiers), Toronte (Ontario meno mokykloje), Paryžiuje (Ecole des Beaux Arts).

Nuo 1956 m. apsigyveno Britanijos Londone ir 1960 m. atidarė savo galeriją. Gavusi Prancūzijos vyriausybės stipendiją 1961 m. gilino žinias Paryžiuje. 1964-1977 m. dėstė skulptūrą Londono universitete. 1978-1981 m. – Londono universiteto pedagoginio instituto konsultantė, meno mokyklų komisijų narė ir pirmininkė.

Parodose dalyvavo nuo 1957 m., 1970-1983 m. 17 grupinėse parodose Londone, Belgijoje, JAV-se. Atskiras savo parodas surengė Itone, Oxforde, Londone, Čikagoje ir kitur. 1973 m. gavo D. Britanijos meno tarybos premiją, o vėliau – laimėjo tos pačios tarybos skulptūros konkursą. Apie jos kūrybą, pasižyminčią savitumu ir originalumu, nežamai rašė Anglijos meno žurnalai, aukštai įvertindami.

Kaip asmuo Elena buvo giliai religinga, o Lietuva jai buvo kaip kita širdis. Besilankančių iš Lietuvos pas ją buvo kaip ir užeigos namai. Dar šią vasarą Nidoje dalyvavo su savo darbais menininkų simpoziume. Didelį dėmesį skyrė Lietuvos našlaičiams, kuriems buvo numačiusi daug padėti.

Mirė 1991 m. spalio 4 d., Londone, palikusi liūdesy dukrą su šeima, seserį, brolius, daug giminių ir bičiulių. Su velione atsisveikinta spalio 11 d., o dar ji prisiminta spalio 13 d. atskirom pamaldom Londono lietuvių šventovėje. Palaikai (pelenai) bus nuvežti į Lietuvą ir palaidoti šalia motinos Jonišky. **A. Z.**

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Prof. dr. Antanas Musteikis rugpjūčio 22 d. Sociologijos, teisės ir filosofijos institute Vilniuje skaitė paskaitą "Mokslininkas svetimoje aplinkoje". Pakviestas Kauno Vytauto Didžiojo universiteto vicerektorės dr. Liucijos Baškauskaitės, jis dėstys sociologijos įvadą pavasario semestre.

Skulptoriaus Petro Rimšos sukurtus bronzinius Vilniaus įsteigimo, Klaipėdos atgavimo ir Vilniaus didžiojo seimo medalius Balzeko lietuvių kultūros muziejui Čikagoje padovanojo Lietuvos nepriklausomybės akto signataro ir diplomato Jurgio Šaulio dukra Birutė Šaulytė-Čečkienė. Šią dovaną iš tėvo rinkinio ji papildė ir dviem bronziniais medaliais, J. Šauliui paskirtais popiežiaus Pijaus XI, kai jam 1927-31 m. teko būti nepaprastu Lietuvos pasiuntiniu ir įgaliotu ministeriu Vatikane.

Algimanto Kezio redaguotą albumą "Lithuanian Celebrations / Lietuvių šventės" Čikagoje išleido lietuvių leidykla Lithuanian Library Press, Inc., 3001 West 59th St., Chicago, IL 60629, bendradarbiaudama su Dr. Stasio Budrio lietuvių foto archyvu ir Lietuvių fotografų sąjunga. Septyniolikos skyrių albuman red. Algimantas Kezys įtraukė daug išeivijos ir Lietuvos fotomenininkų nuotraukų, patarėjais pasirinkęs dail. Petrą Aleksą, Nijolę Beleškaitę-Gražulienę, Danutę Brazytę-Bindokienę, Viktoriją Kašubaitę-Matrangą, Julių Kelerą. Nuotraukos atspindi Lietuvos gyvenimo tradicijas, šventes, sovietinio teroro vaizdus, nepriklausomybę atnešusius laisvės proveržius. Albumo įvade Danutė Bindokienė šias nuotraukas vadina lietuvių tautos gyvenimo veidrodžiu. Baigminėje dalyje Mykolas Drunga anglų kalba atskleidžia pagrindinius Lietuvos istorijos duomenis albumą įsigijusiems kitataučiams. Lietuvių tautai iš Maskvos atneštą sovietinę vergiją primena Julius Keleras.

Lietuvos ambasadoje Vašingtone rugsėjo 28 d. įvykusioje literatūrinėje popietėje skambėjo JAV sostinėje 1970 m. rugpjūčio 27 d. mirusio Henriko Radausko estetinė poezija, skaitoma Kauno dramos teatro aktorės Virginijos Kochanskytės. Rengėjų vardu įvadinį žodį tarė JAV LB Vašingtono apylinkės valdybos pirm. A. Pakštienė. Popietės dalyvius su viešnia iš Kauno supažindino poetas ir aktorius Jurgis Blekaitis. V. Kochanskytė yra ne tik aktorė, bet ir gera poezijos skaitovė, paskelbta "Poezijos pavasario 1989" skaitovų laureate, 1990 m. laimėjusi Jono Aisčio premiją už jo poezijos populiarinimą. H. Radausko poeziją ji jau yra skaičiusi Maironio namuose Kaune, tą vakarą susiedama su antruoju Lietuvos sąjūdžio atstovų suvažiavimu. Popietėn Vašingtone įjungtus H. Radausko eilėraščius V. Kochanskytė papildė savo atsiminimų ir minčių nuotrupomis. Pertraukos metu popietės dalyviai galėjo susipažinti su parodėlėje išstatytais H. Radausko kūriniais, išeivijoje išleistais eilėraščių rinkiniais. Antroji V. Kochanskytės rečitalio popietės dalis buvo skirta Jono Aisčio, Kazio Bradūno, Sigito Gedos, Henriko Nagio ir spaudos draudimo laikotarpio atstovo Silvestro Gimžausko eilėraščiams.

Ligos Streipos knygą "Easy Way to Latvian" iš latvių kalbos išvertė ir lietuviams pritaikė čikagietis pedagogas Juozas Masilionis. Jo paruoštą versiją "Easy Way to Lithuanian" išleido JAV LB švietimo taryba. Knygą, turinčią 296 puslapius, sudaro 24 lietuvių kalbos pamokos, kiekviena apimanti tris pasikalbėjimus įvairiausiomis temomis. Pokalbiai liečia susipažinimą, maistą, orą, telefoną, mokyklą, stovyklą bei kitas lietuviško gyvenimo dalis. Daug vietos skiriama pagrindinėms lietuvių kalbos gramatikos žinioms ir žodynui. Knygą užbaigia joje vartojamų žodžių žodynėliai, pratimų atsakymai, kita informacija. Pamokos, jų paaiškinimai ir pratimai yra įkalbėti šešiose pusantros valandos trukmės kasetėse. J. Masilionio paruoštu vadovėliu "Easy Way to Lithuanian" galima mokytis ir lietuvių, ir anglų kalbos. Šis vertingas leidinys, atsiuntus 54 JAV dolerius, gaunamas JAV LB švietimo taryboje, 8626 S. Mozart St., Chicago, IL 60652, U.S.A. Knyga kainuoja $20, kasetės — $30, persiuntimo išlaidos — $4.

Vilniaus dailės parodų rūmai surengė respublikinę taikomosios dekoratyvinės dailės parodą. Jai 150 Lietuvos dailininkų parūpino apie 400 tekstilės, keramikos darbų, papuošalų, gaminių iš odos ir stiklo. Visą gegužės mėnesį trukusioje parodoje vilniečiai ir jų svečiai žavėjosi elegantiškų formų D. Laučkaitės-Jakimavičienės molio ir R. Šalčiūtės-Ivoškienės balto porceliano kavos, arbatos servizais, B. Vaitiekūnienės, D. Kvietkevičiūtės, L. Aniūnaitės-Kryževičienės subtiliais gobelenais.

Pirmasis tarptautinis M. K. Čiurlionio konkursas rugsėjo 22 — spalio 5 d.d. Vilniuje susilaukė 32 pianistų iš dvylikos šalių ir 12 vargonininkų iš šešių šalių. Jų eilėse buvo 10 Lietuvos atstovų. Pianistų konkurso vertintojų komisijai vadovavo jau ketvirtą kartą Lietuvon atvykęs žymusis amerikietis pianistas Danielis Pollackas. Sekretoriumi jon įsijungė Robertas Bekionis, nariais — Bernardas Ringeissenas iš Prancūzijos, Barbara Slesse-Bukowska iš Lenkijos, Josefas Dorfmanas iš Izraelio, Slansas Sahlingas iš Vokietijos, Levas Vlasenka iš Rusijos, Teofilis Bikis iš Latvijos, Aleksandra Juozapėnaitė iš Estijos, Antanas Smetona iš JAV, Aldona Dvarionaitė, Mūza Rubackytė ir Kęstutis Grybauskas. Mažiau dalyvių turėjusio vargonininkų konkurso vertintojų komisijai vadovavo vargonų virtuozu laikytas dabartinis Lietuvos konservatorijos Vilniuje prof. Leopoldas Digrys.

Tarptautinis pianistų ir vargonininkų M. K. Čiurlionio vardo konkursas buvo pradėtas rugsėjo 22 — jo gimimo dieną Lietuvos operos ir baleto teatre Vilniuje iškilmingu atidarymu ir koncertu. Sugiedojus Tautos himną, žodį tarė Lietuvos aukščiausiosios tarybos ir konkurso organizacinio komiteto pirmininkas muzikologas Vytautas Landsbergis, džiaugdamasis greit suorganizuotu pirmuoju tarptautiniu M. K. Čiurlionio pianistų ir vargonininkų konkursu. Jis dabar bus rengiamas kas ketveri metai. Kalbėjo ir pianistų vertintojų komisijos pirm. Danielis Pollackas, tris kartus su koncertais lankęsis Lietuvoje, pabrėždamas, kad šįkart jis atvyko jau laisvę atgavusion Lietuvon. Juozo Domarko diriguojamas Lietuvos simfoninis orkestras atliko M. K. Čiurlionio simfoninę poemą "Jūra", su amerikiečiu pianistu Danieliu Pollacku — L. Beethoveno "Koncertą fortepijonui ir orkestrui". Populiariais kūriniais koncertą užbaigė pianistas D. Pollackas.

Pianistų konkursas turėjo tris dalis su skirtinga programa. Pirmojoje skambėjo specialiai šiam konkursui sukurti lietuvių kompozitorių kūriniai — J. Andrejevo "Estampas", V. Barkausko "Antra legenda apie Čiurlionį", K. Bieliuko "Pastoralė", R. Biveinio "Vizija", V. Montvilos "Miražai" A. Remesos "Stigmos" ir A. Šenderovo "Dedikacija". Visi jie buvo skirti lietuvių dailės ir muzikos klasikui M. K. Čiurlioniui. Antrajai daliai atliekamus kūrinius galėjo pasirinkti patys konkurso varžovai, o baigminėje trečiojoje dalyje šešių geriausių pianistų laukė L. Beethoveno arba W. A. Mozarto vienas koncertas fortepijonui su simfoniniu orkestru. Pianistų konkursas vyko Lietuvos konservatorijoje, baigminis trečiosios dalies koncertas — Vilniaus rusų dramos teatre. Vargonininkų konkursui buvo pasirinkta Mažoji baroko salė ir Šv. Kazimiero šventovė, baigminės dalies koncertui — Vilniaus arkikatedra.

Pirmąją pianistų konkurso premiją laimėjo Izraelio atstovas Ohad Ben Ari, antrąją — Irma Kliauzaitė, trečiąją — Aleksandra Žvirblytė, Lietuvos atstovės. Specialios premijos buvo įteiktos: Irmai Kliauzaitei — už geriausią M. K. Čiurlionio kūrinio atlikimą, Ohadui Benui Ariui — už geriausiai atliktą lietuvio kompozitoriaus kūrinį, sukurtą šiam konkursui, baigminėn grupėn nepatekusiam Justui Dvarionui — už meistrišką keturių J. Brahmso baladžių atlikimą. Pirmoji vargonininkų konkurso premija nebuvo paskirta. Antrąją išsikovojo talentinga Latvijos atstovė Ligita Araja, laimėjusi ir dvi specialias premijas už geriausiai atliktus M. K. Čiurlionio ir B. Kutavičiaus kūrinius. Dvi trečiosios premijos teko lietuvėms Irenai Renatai Budrienei ir Renatai Marcinkutei. **V. Kst.**

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	7¼%
180-364 d. term. ind.	7¼%
1 metų term. indėlius	7¼%
2 metų term. indėlius	7½%
3 metų term. indėlius	7¾%
1 metų GIC-mėn.palūk. ..	7¾%
1 metų GIC-met. palūk. ..	8¼%
2 metų GIC-met. palūk. ..	8½%
3 metų GIC-met. palūk. ..	8¾%
RRSP, RRIF ir OHOSP ...	7½%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	8¼%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	8½%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	8¾%
Taupomąją sąskaitą	6½%
Kasd. pal. taupymo sąsk..	6¾%
Kasd. pal.čekių sąsk.iki ...	5 %

IMA UŽ:

Asmenines paskolas	
nuo	11½%
Sutarties paskolas	
nuo	11½%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	9½%
2 metų	10 %
3 metų	10½%
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ir 3 metų	9 %

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 51 milijoną dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS
406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775
2239 Bloor Street West. •
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DRAUDA
"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 **Telefonas 252-8863**

MARGIS DRUG STORE
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

Greitas ir tikslus **DRAUDA** *patarnavimas!*
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857
Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling) Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Pirmasis lietuvių Vyriausias fizinio auklėjimo ir sporto komitetas, išrinktas 1947 m. Augsburge, Vokietijoje. Iš k.: A. Vakselis, A. Osteika, E. Vengianskas, Z. Puzinauskas, V. Adamkavičius-Adamkus, Pr. Mickevičius. Trūksta Vl. Simučio Nuotr. K. Daugėlos

ŠALFASS-gos centro valdyba, išrinkta Klivlande 1965 m. suvažiavime. Ji vėl išrinkta Detroite 1969 m., iš viso vadovavusi sąjungai šešerius metus. Iš kairės: Stasys Ginčauskas, Sigitas Krašauskas (pirmininkavęs abi kadencijas), Vytautas Bireta, Jonas Gustainis ir kun. Paulius Baltakis, OFM, (dabartinis išeivijos katalikų vyskupas). Nuotraukoje trūksta Klivlande ir Detroite rinktų bei kooptuotų narių: Algio Malinausko, Stasio Kėkšto, Antano Suprono, Aloyzo Kuolo, Jono Danaičio ir Algio Nausėdos

SPORTAS

T.V.

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

ŠALFASS suvažiavimo išvakarėse

Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir Sporto sąjungos suvažiavimas įvyks Klivlande š.m. lapkričio 16 d. Iš centro valdybos gauta išsamiai paruošta šiam suvažiavimui programa. Reikia manyti, kad šį kartą nemažai bus kalbama apie įvykį, jau istoriniu tapusį, tai IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje, mūsų išeivių indėlį į jas, atgarsius kiek sugebėjome ... gal net papeikimus tiems, kurie ne pagal bendrą liniją ruošėsi vykti ten, gal ir nevyko?

Dėmesio verti dalykai, tačiau prasideda Lietuvoje nepriklausomas gyvenimas ir iš to išplaukiantys sportinio judėjimo reiškiniai, kurių pasekmėje turės keistis ir išeivijos sporto-organizacinės veiklos metodai. Apie tai užsimenama centro valdybos kvietime į šį suvažiavimą: "Mūsų tėvynei atgavus nepriklausomybę iškyla naujos, plačios sportinio bendradarbiavimo galimybės su tėvynainiais. Naujų ateities gairių nustatymas bus vienas iš svarbiausių šio suvažiavimo punktų". Iš tikrųjų, ŠALFASS-gos dabartinė veikimo struktūra, prasidėjus glaudaus bendradarbiavimo su tėvyne laikotarpiui, atrodo reikalinga tam tikro persiorientavimo.

Istorinė laiko perspektyva primena mums apie DP stovyklinio gyvenimo metu sukurtą FAKSĄ (Fizinio auklėjimo ir sporto komitetą), kurs apjungė to meto lietuvių sportinę veiklą pokario Vokietijoje. Tai įvyko 1947 m. lapkričio 29 d. Augsburge. Vėliau, kartu su masine emigracijos banga į užjūrius, šis komitetas persikėlęs į JAV-bes tęsė darbą čia. 1965 m. naujai išrinkta Klivlando suvažiavime vadovybė iš Toronte gyvenančių sporto darbuotojų, pakeitė šios organizacijos vardą į ŠALFASS-gą (Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir Sporto sąjungą), kuri iki šių dienų egzistuoja ir palaiko sportinio gyvenimo apraiškas Šiaurės Amerikoje. Tai veikla organizacijos, nusitęsusi jau 44 metus.

Aišku, šiandien ŠALFASS-gos veikimo metodai reikalingi reformų, nes buvusios veiklos laikotarpis, kai Lietuva buvo pavergta, jau baigėsi. Šiandien atsiveria nauji keliai laisvai bendrauti su nepriklausomos Lietuvos sportininkais. Lietuvai tapus vėl nepriklausomai, jos sportinis gyvenimas pamažu pasuks auklėjamąja linkme, masiškai apjungiant tautos branduolį – jaunimą. Sporto mokyklos-internatai, profesionalizmą skiepijantys metodai turės likti antraeiliais. Išeivija taip pat turės prisitaikyti prie šio naujo proceso. Reikės peržiūrėti statutą, veikimo praktiškąsias puses ir kt.

Žinome, kad PLS žaidynės kas 4-ri metai vyks tik Lietuvoje. Ruoškimės joms. Stenkimės nuvežti ten kuo daugiau, ypač mūsų jauniausiųjų, sportininkų. Kiek sąlygos leidžia, kvieskimės tėvynainius parungtyniauti pas mus. Tačiau ne visus, kas tik nori pasivažinėti. Organizacinį darbą tęskime valstybinių ribų teritorijose, kuriose gyvename. Šiaurės Ameriką sudaro JAV-bės ir Kanada. Jų atstovai turėtų būti kaip atskiri įgaliotiniai Lietuvos tautiniame olimpiniame komitete. Amerika ir Kanada, persitvarkius savarankiškai veiklai, turėtų vis dėl to tęsti tas tradicines metines sporto žaidynes ir, reikalui esant, sudaryti bendras sportininkų reprezentacines komandas. Toks bendravimas nepakenks nė vieniems. **Sig.K.**

APIE LIETUVOS SPORTĄ

Vilniaus "Sporte" 1991.X.1 laidoje Vytautas Karalius rašo: "Lietuvos sporto departamentas išleido 78 psl. knygelę "Lietuvos kūno kultūros ir sporto istorija" 1500 egz. tiražu. Turinio santrauka išspausdinta ir anglų kalba. Tai išsamesnis (Lietuvos kūno kultūros ir sporto istorijos bruožų (tezes spausdino "Sportas" – 1990.III.23 nr. 33-34) variantas. Leidinio įvade atsakingasis sekretorius Henrikas Šadžius rašo: 'Šis darbas yra tik sekanti uždavinio – parengti išsamią Lietuvos kūno kultūros sporto istorijos studiją – pakopa'.

Būsimą leidinį (knyga turėtų būti gana stora – apie 700 psl.) ruošia didelis autorių kolektyvas: H. Šadžius, V. Steponaitis, A. Visockas, J. Liupkevičius, R. Tamulaitienė, A. Bubnys, J. Rekešius, J. Misevičius, V. Januškis, A. Slepucha, J. Žilinskas, V. Kazakevičius ir V. Bertašius".

Apie šios knygos "Lietuvos kūno kultūros ir sporto istorija", kurioje bus liečiama ir lietuvių išeivija 1868-1990 metais, esame jau rašę "TŽ" sporto skyriuje. Teko su gerbiamu dr. H. Šadžiumi pasikeisti ir laiškais. Skaitytojų dėmesiui spausdiname paskutiniojo mano laiško turinį. (Į jį atsakymo kol kas nesu gavęs). Tikimės, kad šis kompetentingų žmonių kolektyvas atkreips dėmesį į kai kurias padarytas pastabas ...

"Gerbiamas H. Šadžiau, ... Kas liečia spaudai ruošiamos Lietuvos sporto istorijos išeivijos skyrių, kurį parašė Vyt. Kazakevičius, perskaitęs ir įsigilinęs į jo turinį noriu pareikšti, kad nėra objektyviai ir pilnai nušviesta išeivių sportinės veiklos raida. Daug dalykų pristatoma nepajaučiant išeivių sportinės veiklos pulso, sąlygų, kurios gaubė mus. Daug daroma palyginimų, kur net negalima lyginti ... Pvz. išeivijos sportininkų pasiekimai su Lietuva, kurioje sportinis judėjimas tuo metu buvo valstybės remiamas ir profesionalus. Išeivijoje gi, savanorišku principu palaikomas pasišventusių darbuotojų dėka. Pagaliau, tie darbuotojai visai šiame rašinyje yra ignoruojami. Daug kitų dalykų interpretavimas yra netikslus.

Padaręs kopijas Jūsų atsiųsto 133 psl. teksto, buvau pasiuntęs kai kuriems mūsų sportinio gyvenimo analistams: J. Gustainiui, Pr. Mickevičiui, Alg. Bielskui ir kt. Jie visi yra nuomonės, kad šią knygos dalį, ypatingai nuo 1947 m., būtina perredaguoti su patikslinimais. Vyt. Grybauskas Jūsų spaudoje jau yra tuo klausimu padaręs pareiškimą ("Vytis", nr.3, Vilnius, 1991 m. kovas). Jūs turėjote girdėti asmeniškai iš Pr. Eigmino apie mano pažiūrą, kas liečia šį klausimą. Jis kelis kartus lankėsi Toronte ir apie tai buvome kalbėję. Su pagarba Jums Sig. Krašauskas, 1991 m. birželio 3 d., Toronto, Ont.".

GRĮŽO IŠ ITALIJOS

Kim, E. ir K. Young duktė, neseniai grįžo iš Italijos, kur Atri mieste įvyko savotiškas krepšinio turnyras, kuriame dalyvavo Sov. Sąjungos, Lenkijos, Italijos ir Kanados sportininkai. Kim atstovavo mergaičių jaunių komandai, kurią čia Kanadoje suorganizavo italų klubas. Jon buvo parinktos 9 krepšininkės iš Toronto ir dvi iš Londono, Ont. Daugiau lietuvaičių nebuvo. Kim yra labai gera Londono "Tauro" jaunių komandos krepšininkė ir J. ir A. Aušrotų vaikaitė. **D.E.**

ŠAUDYMAS. (IV-se PLS žaidynėse Lietuvoje). Šios varžybos vyko Kauno Medžioklės ir žūklės ūkio šaudykloje, 1991 m. rugpjūčio 1-2 d.d. Jose dalyvavo 80 vyrų ir moterų įvairiose amžiaus grupėse. Stendinio šaudymo varžybose, veteranų klasėje, išeivių atstovai pasiekė kai kurių laimėjimų. J. Soštakas iš Detroito laimėjo sidabro, o torontiškis Balys Savickas – bronzos medalius. V. Šeputa, detroitiškis, šioje klasėje normaliose varžybose užėmė VII-tą vietą. Stendiniame šaudyme (tranšėjinis stendas) Ada Vodopalaitė baigė IXX-je vietoje, o veteranų klasėje bronzos medalį laimėjo A. Šimkevičius iš Hamiltono, B. Savickas buvo IV-tas, A. Artičkonis VII-tas ir V. Rukšys VIII-tas, visi iš Toronto.

STALO TENISAS. Varžybos vyko Alytuje ir jose dalyvavo 183 žaidjai. Vienintelis iš išeivijos J. Baltrus, čikagietis, senjorų klasėje laimėjo sidabro medalį, finale nusileidęs J. Gruodžiui iš Šilutės tik trečiame sete 22:20. Bronzos medalį laimėjo toje pat klasėje J. Ablonskis iš Australijos.

Skautų veikla

• Vilkiukų ir paukštyčių draugovės su drauginninkais dalyvavo kaukių baliuje Lietuvių namuose. Juos aplankė ir naujieji tuntininkai. Visi džiaugėsi pasisekimu.

• Prisikėlimo parapijos šventovėje lapkričio 9, šeštadienį, 7 v.v. už mirusius skautininkus-kes, skautus-tes atnašaujamos Mišios. Po jų Parodų salėje sueiga su paskaitomis. V.s. Č. Senkevičius palies skautų istoriją, s. I. Lukoševičienė kalbės apie trūkumus. Kviečiamos skautininkės, akademikai-kės. Po paskaitų, diskusijos ir kavutė. Dalyvaukime šioje sueigoje visi-sos su antromis pusėmis.

• A.a. v.s. Petro Balso atminimui "Romuvos" stovyklai $100 aukojo G. D. Sakai. **M.**

• Naujų žemės skaučių uniformų kainos: paukštytėms – $45; skautėms – prityrusioms skautėms – $50; vyresnėms skautėms – skautininkėms – $65-$75, priklausant nuo dydžio.

• Lapkričio 9, šeštadienį tarp 11-12 v. Maironio mokykloje bus rodomi uniformų pavyzdžiai. Tuo pačiu bus galima unformas pasimatuoti. Visos sesės prašomos kuo greičiau užpildyti anketas, išrašyti čekius ir viską pristatyti savo drauginininkėms iki lapkričio 9 d. Čekius rašyti "Šatrijos" tunto vardu. Su klausimais kreiptis į Vidą Senkuvienę namų tel. 233-9092, darbo tel. 972-7066.

L. Mockutė

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services
5110 Dundas Street West
Etobicoke, Ontario M9A 1C2
Tel. (416) 231-3000 24 val.
FAX (416) 231-6993
AUŠRA DALINDIENĖ
*Jei norite pirkti ar parduoti namą, kreipkitės į mane ir sužinosite apie naują **Royal Lepage** programą **HOMEMATCH**. Ši programa greitai suveda pirkėjus su pardavėjais. Neieškokite niekur kitur – skambinkite man.*

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

7.25% už 90 dienų term. indėlius	
7.25% už 6 mėnesių term. indėlius	
7.25% už 1 m. term. indėlius	
7.50% už 2 m. term. indėlius	
7.75% už 3 m. term. indėlius	
7.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
8.25% už 1 m. GIC invest. pažym.	
8.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	
8.75% už 3 m. GIC invest. pažym.	
7.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
8.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
8.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
8.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
7.50% už OHOSP (variable rate)	
6.50% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
6.75% kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
5 % už kasd. pal. čekių sąsk.	
4.75% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	11.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	9.50%
2 metų	10 %
3 metų	10.25%
(fixed rate)	
su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ar 3 metų	9 %
(variable rate)	

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 89 milijonus dolerių

MasterCard *Kredito kortelė*

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos. Kelionės čekiai (American Express, Thomas Cook master card cheques).

KASOS VALANDOS:
• Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.- 3.30 v.p.p.
• Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.- 8 v.v.
• Šeštadieniais nuo 9 v.r.- 1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai —
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
Telefonas (Toronto linija) 416-773-6480
Namų įkainojimo skyrius
YORK SIMCOE APPRAISAL CORPORATION
1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.
Telefonas (Toronto linija): 416-773-3779
FAX 1-416-836-1029
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, SAVININKAS, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių, mortgičių, palikimų, investacijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.
1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SĄŽININGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS
STASYS JOKUBAITIS.
Telefonai **535-2331** arba **537-2869**

2300 Bloor St.W.
TORONTO, ONT.
M6S 1P2
Tel. (416) 604-9750
FAX (416) 604-9748
Pradžiuginkite savo artimuosius šv. Kalėdų proga!
Pasinaudokite mūsų specialiu pasiūlymu – šventine nuolaida, siunčiant oro paštu – nuo spalio 15 – gruodžio 15.
Kaina $6.50 už kg.
Latvijos firma AMBER GLOBUS LTD.

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707. *Savininkas – Tom Thompson*

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

HALLING CONTRACTING
(Estonian)
• *Atnaujinimai – visų rūšių*
• *Koklinių plytelių (tile) įdėjimas*
• *Vandentiekio vamzdžių taisymas*
• *Dažymas*
• *Vėdinimo įvedimas*
• *Elektrinio šildymo taisymas*
Tel. 762-9190 Lic. E 1044

EUROTRAX
PARCEL SERVICE
SIUNTINIAI UKRAINON, LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON, GUDIJON, MOLDAVIJON
• Garantuojamos žemiausios kainos ($4.99 už kg) siuntinius pristatant į namus.
• Mes paimame siuntinius iš jūsų namų (nemokamai, jei siuntinys daugiau negu 15 kg).
• Siunčiame vartotų ir naujų drabužių siuntas
• Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
• Nei minimumu, nei maksimumu siuntos neribojamos.
• Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
• Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).
Mūsų adresas: 614 The Queensway, Toronto, Ont.
Tel. (416) 503-1601
Atidaryta nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. - 8 v.v.
Neapmokama automobiliams vieta prie raštinės.
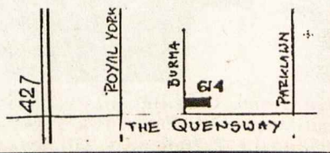

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

jų tų kandidatų yra keliolika. Vakarų valstybės atstovui rinkimų beveik neįmanoma laimėti, nes jis negaus balsų ekonominiu požiūriu neišsivysčiusių šalių. Pirmuosiuose balsavimuose daugiausia balsų gavo Egipto premjero pavaduotojas Boutros Gahli ir Zimbabvės užsienio reikalų ministeris Bernard Chidzero. B. Mulroniui ir eilei kitų kandidatų teko tik po penkis balsus. Sakoma, kad už jį balsavo keturios veto teisę turinčios Vakarų valstybės — JAV, Britanija, Prancūzija ir Sovietų Sąjunga, bet jam savo balso neatidavė komunistinė Kinija.

Spėliojimus spaudoje nutildė ministerio pirm. B. Mulronio nusiųstas oficialus raštas Kanados ambasadoriui Y. Fortierui, reikalaujantis pašalinti jo kandidatūrą. Esą šiuo metu jis turi daug neužbaigto darbo pačioje Kanadoje ir JT generaliniu sekretoriumi negalėtų būti. Kanada rems kitą šioms pareigoms išrinktą asmenį, kuris pakeis š.m. gruodžio 31 d. kadenciją baigiantį Javierą Perezą de Cuellarą.

Kanadoje viešėjo princas Charles su žmona princese Diana — būsimasis Britanijos bei Kanados karalius ir karalienė. Kitu lėktuvu, kad nelaimės atveju nenutrūktų karališkoji dinastija, buvo atskraidinti ir du jų augantys sūnūs. Būsimieji valdovai lankėsi Toronte, Sudburyje ir Otavoje.

Spaudoje labiausiai nuskambėjo princesės Dianos apsilankymas Otavos širdies ligų instituto ką tik atidarytoje naujoje poliklinikoje. Ten lovose jos laukė vienuolika vyrų ir moterų pacientų. Viešnia jautriais žodžiais kalbėjo su pacientais, buvo fotografuojama spaudos ir televizijos atstovų, ją lydėjusių britų korespondentų.

Tik karališkiems svečiams išvykus iš Kanados, paaiškėjo, kad ligonius suvaidino tuščion poliklinikon pakviesti jau pasveikę buvusieji pacientai, turėję laiko gražiai pasipuošti. Dabar kyla klausimas, ar apie šį farsą buvo painformuota princesė Diana? **V. Kst.**

Paieškojimai

Zigmas Kulvinskas ieško savo tėvo brolio, Stasio Kulvinsko, gimusio 1913 m. ir 1944 m. išvykusio į JAV. Paskutinis jo laiškas rašytas iš Kanados. Jei kas apie jį žinotų, prašoma rašyti: Z. Kulvinskas, 234270 Vilkaviškis, Nepriklausomybės 80-32, Lithuania.

Vincė Šipelienė ieško Julės Senionytės-Arnott, gyvenusios 611 Rogers, Apt. 22, Peterborough, Ont. Buvo paralyžuota, turi dvi dukras. Kas žinotų, prašome rašyti adresu: V. Šipelienė, Vilnies 8 butas 57, Panevėžys 235309, Lithuania.

LINA BELEVIČIENĖ pasakoja Vilniuje apie Š. Amerikos lietuvius Lietuvos parlamento gynėjui plk. J. GEČUI ir kitiems savanoriams, gavusiems amerikietiškas dovanas
Nuotr. M. Vidzbelio

Homeopatinė medicina

Homeopatija yra medicinos šaka, naudojanti įvairių augalų, gyvūnų, mineralų medžiagas, ypač mažomis dozėmis. Vaistai neturi jokio pašalinio veikimo. Juos gali naudoti įvairaus amžiaus žmonės, net kūdikiai ir nėščios moterys.

Homeopatinė medicina yra plačiai naudojama visame pasaulyje, ypač Europoje. D. Britanijoje yra net keletas homeopatinių ligoninių.

Homeopatinės medicinos pradžia siekia gyd. Hippokrato laikus. t.y. daugiau kaip prieš 2000 metų. Vėliau šį mokslą plačiai išvystė vokiečių gyd. Samuel Hahnemann (1755-1843).

Homeopatija — tai ne vaistažolės, kuriomis kartais gydosi patys žmonės. Homeopatinė medicina remiasi teoriniais, praktiniais, moksliniais darbais, ypatinga vaistų paruošimo technologija, labai tiksliu dozavimu.

Gydyti homeopatiniais vaistais gali tik medicinos gydytojai, kurie papildomai studijuoja mažiausiai dvejų metų homeopatinės medicinos kursą.

Ūmių susirgimų atvejais, kaip persišaldymas, gripas, liga prasideda staigiai, bet organizmas pajėgia per trumpesnį ar ilgesnį laiką pats pasveikti, o kartais išsivysto įvairios komplikacijos. Homeopatiniai vaistai padeda pasveikti labai greit ir atstato normalų darbingumą, kai tuo tarpu cheminiai vaistai nuslopina simptomus, dažnai ilgą laiką išlieka bloga savijauta, nedarbingumas. Chroninių susirgimų atvejais, pvz. artrito gydymui, naudojamas tik simptomatinis gydymas — skausmo malšinimas, ilgainiui priveda prie labai didelių pakitimų, liga pastoviai progresuoja.

Tuo tarpu artritą galima pagydyti homeopatiniais vaistais per 1,5-2 metus, kartais anksčiau.

Artrito gydymui naudojama moderni Prancūzijos homeopatinės medicinos gydymo metodika.

Neretai vyresnio amžiaus žmonėms prieš pradedant gydymo kursą, tenka pravesti gydymą gerinant širdies ir kraujagyslių veiklą, kur yra gilios arteriosklerozės pasekmė ir tik vėliau skirti vaistus artrito gydymui. Homeopatiniai vaistai yra labai efektyvūs alergijos, chroninio nuovargio, depresijos, didelio jautrumo, nervingumo gydymui, bronchito, astmos, chroninių šlapimo takų infekcija, skrandžio, žarnyno funkcijos sutrikimai, galvos skausmai, nemiga ir kt.

Šiuo metu galima gauti homeopatinių vaistų nuo persišaldymo, gripo. Galima naudoti profilaktiškai, norint išvengti susirgimo. Išsamesnės informacijos teirautis telefonu (416)-760-9445.

Danutė Turčinskienė,
gyd. natūropatė

SKAITYTOJAI PASISAKO

NE TAIP BUVO

Noriu patikslinti H. Paulausko straipsnyje "gerai žinomą faktą", kuriame autorius smerkia net keturis Lietuvos partizanus. Jo teigimu, jie įmetė prieštankinę miną į Šimonių kultūros namus. "Mano geras mokslo draugas" žuvo. Kad žuvo taip, o kad geras mokslo draugas – netiesa. H. P. jį žinojo tik kaip vyresnių klasių moksleivį. Štai ištrauka iš paskutinio Vytauto Matuzo laiško rašyto man.

"Šį šeštadienį nesusitiksime – mane įpareigojo kaip muzikantą groti ir budėti šokiuose, kuriuos organizuoja komjaunuoliai, minėdami Gegužės 1-ją. Kodėl aš moku groti? Einu kaip į mirtį, tokie laikai, kariškiai siautėja Šimonių girioje. Užsimausiu tau skirtą sužieduotuvių žiedą, kurį paliko motina eidama į kalėjimą (tėvas jau buvo areštuotas). Jeigu nesusitiksime, žinok, aš mirštu su Tavim širdyje".

Net po 30 metų klasės susitikime šnabždėjosi draugai apie šį įvykį, kad tai kariškių darbas – provokacija. Kai jie iš šokių salės pasišalino, o buvo jų nemažai, tik tada įvyko sprogimas.

Negirdėjau gero žodžio apie H. P. iš generolo Černiaus giminaičių, kuriuos įdėmiai sekė atlydėjęs į gimtus tėvo namus atvykusį sūnų (vokiečių okup. metais gen. Černiaus šeima gyveno Kupiškyje). Šie, kad atsikratytų palydovu, nutarė iškūrenti svečiui senelės pirtį. Ten, galvojo, pasikalbėsime be seklio. Kaip tarė, taip padarė. Bet apsiriko. Pasirodo, kad H. P. irgi seniai besiprausęs. Tur būt visiems aiškios pareigos palydovų, kurias jie uoliai atlikdavo.

Danguolė Elenia
Edmonton, Alta

Įvairios žinios

Kanados paštas praneša, kad, rašant laiškus ar siunčiant siuntinius į Baltijos kraštus, reikia aiškiai adresuoti, pažymint ESTONIA, LITHUANIA ar LATVIA. Siuntinių pašto kainos, galiojančios Sov. Sąjungai, taip pat galioja Estijai, Lietuvai ir Latvijai. Daugiau informacijos teikia Media Relations Canada Post Corporation, Ottawa, Ont., tel. (613)-734-7673.

Buffalo universitete (State University College at Buffalo) 1991-1992 akademinių metų II-me semestre ketvirtadieniais 5.55-8.35 v.p.p. bus dėstoma baltiečių istorija. Nors didesnis dėmesys bus atkreiptas į paskutinius Baltijos kraštų įvykius, tačiau bus paliesta viduramžių ir modernių laikų istorija. Studentai, imdami šį kursą, gaus trijų valandų užskaitas (kreditus). Dr. Julius P. Slavėnas, istorijos profesorius, dėstys šį kursą. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis: dr. Julius P. Slavėnas, Department of History and Social Studies Ed. Classroom Building C-208, State University College at Buffalo, 1300 Elmwood Ave., Buffalo, NY 14222, tel. (716)-878-5520.

"The Arbutus Times" spalio 9 d. išspausdino komentarus, kuriuose rašoma, kad Arbutus (JAV) vietovės gyventojas Vladas Pilius gavo į savo laiško atsakymą iš prezidento G. Bush'o. Jis rašęs laiškus Lietuvos laisvinimo reikalais visiems JAV prezidentams, pradedant nuo Eisenhowerio. Pirmą atsakymą gavęs iš R. Reagano, kuris sakėsi, kad V. Piliaus patriotizmas jį giliai palietęs. V. Pilius savo laiške padėkojo prezidentui G. Bush'ui už diplomatinių santykių užmezgimą su Lietuva. Prezidentas laiške pažymi, kad jo parama labai stipriai susieta su visų pastangomis dirbti kartu, siekiant pasauly laisvės ir taikos. Dar rašoma, kad lietuviai yra kantrūs ir ištvermingi žmonės, siekdami savo tikslų.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Lougheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"
Sudbury, Ontario

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9 **Telefonas: 276-8863**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) **Telefonas: 530-1070**

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.
2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416)**762-7393**
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų **233-0303**

Advokatas
VICTOR E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.
15 John St., Suite 2 **Tel. 240-0594**
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) **FAX 248-5922**

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.
perėmė a.a.advokato **Algio Puterio**
bylas ir testamentus
3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonas
prie Windermere Ave. įstaigos (416) **763-3362**
Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
viceprezidentas
Telefonai – (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)
- **Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą**
- **Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai**

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker
Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3 **769-1616**

HALLING ELECTRICAL
(Estonian)
- *Visų rūšių atnaujinimai*
- *AC langai ir sienų sekcijos*
- *Vėsintuvai*
- *Garažo durų atidarytojai*

Tel. 762-9190

Gėlių parduotuvė "Victoria",
416 Roncesvalles Ave. (prie Turner & Porter laidotuvių namų).
Paruošiame gėles įvairioms progoms - vestuvėms, laidotuvėms ir t.t.
Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai.
Skambinti tel. **536-1994.**

Toronto miestas

SVARBUS PRANEŠIMAS

Toronto mieste atmatos nebus išvežamos 1991 m. lapkričio 11, pirmadienį – MIRUSIŲ PRISIMINIMO DIENĄ

Normalus pirmadienio atmatų išvežimas bus atliktas **1991 m. lapkričio 14, ketvirtadienį.**

Laikykime Torontą švarų išnešdami atmatas atitinkamom dienom. Niekados nedėkite sudužusių stiklų ar kitokių aštrių daiktų į plastikinius maišus.

Nicholas Vardin, P. Eng.,
miesto inžinierius ir įgaliotinis,
viešųjų darbų ir aplinkos skyriaus

"TORVIL" LTD.
(Buvusi J.&J. Canadian-European Exp. Imp. Co.)
NAUJOS ŽEMOS KAINOS PRISTATANT NUO DURŲ IKI DURŲ
SIUNTINIAI Į JŪSŲ TĖVYNĘ
NAUJA!!! SIUNTOS LĖKTUVU (Air Cargo) *per 4-5 savaites*
- **SIUNTINIAI SUDAROMI IR PARUOŠIAMI PAČIŲ KLIENTŲ** *(Nauji ir vartoti drabužiai, mažiausias kiekis 5 kg arba 12 sv, maksimumo nėra)*
- **STANDARTINIAI MAISTO SIUNTINIAI** *(reguliarus pristatymas)*
- **SKUBUS MAISTO PERSIUNTIMAS** *(14 dienų)*
- **PINIGAI** *(pristatymas iš rankų į rankas) – reguliarus (4 savaitės)*
- **SVEIKATOS DRAUDA LANKYTOJAMS** *(tik Kanadoje)*

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų 1992 metų!

- **RUSŲ (SOVIETŲ) GAMYBOS AUTOMOBILIŲ PARDAVIMAS** *Žemiausios kainos – pristatymas per 3 savaites (Volga, Lada, Samara-Sputnik, Moskvich, Tavria, Niva).*

TUOJAU BUS ŽEMĖS ŪKIO MAŠINŲ IŠPARDAVIMAS
(traktoriai, plūgai, sėjimo mašinos ir t.t.)
SKAMBINTI NEAPMOKAMU TELEFONU 1-800-661-0210
Nauji prekiautojai (dealers) kviečiami

KANADOJE
Head Office
63 Galaxy Blvd., Unit 7,
Rexdale, Ontario M9W 5P1
Tel. (416) 798-3320
FAX: (416) 798-3321
Branch
TORVIL PARCELS
404 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860
FAX: (416) 533-4910

LIETUVA
LATVIJA
ESTIJA
UKRAINA
GUDIJA
MOLDAVIJA
ARMĖNIJA
GRUZIJA
ST. PETERSBURGAS
MASKVA

JAV
Head Office
2136 West Chicago Ave.,
Chicago, IL 60622
Tel. (312) 278-5258
FAX: (312) 278-0875
Branch
R&R INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway,
Buffalo, NY 14212
Tel. (716) 894-9880
FAX: (716) 894-9880

AUDRA Travel CORPORATION
KELIONĖS Į LIETUVĄ

VISI, KAS NORI PERDUOTI PINIGUS IR VAISTUS GIMINĖMS AR DRAUGAMS LIETUVOJE ŠV. KALĖDŲ PROGA, SIŪLOME SAVO PASLAUGAS.

VISI, KAS NORI PASIKVIESTI GIMINES AR DRAUGUS IŠ LIETUVOS VIEŠNAGEI SEKANTIEMS METAMS, SKUBĖKITE DARYTI IŠKVIETIMUS.

LIETUVA VISUOMET LAUKIA JŪSŲ:
Lufthansa – TORONTAS-FRANKFURTAS-RYGA
Scandinavian Airlines – TORONTAS-NIUJORKAS-KOPENHAGA-RYGA
Kaina nuo $1,280 kanadiškais
Planuojami skridimai į VILNIŲ.
Teiraukitės mūsų biure dėl šių skridimų.

Mūsų kelionių biuras visada maloniai jums patarnaus:
* Išrašant kelionės ir sveikatos draudimus
* Pervežant svečius autobusu Montrealis-Torontas-Montrealis
* Sutvarkant Aeroflot bilietus
* Išrašant bilietus lėktuvu ar traukiniu
* Padės suplanuoti jūsų atostogas

DARBO LAIKAS: pirmadieniais-penktadieniais 9.30–17.00, šeštadieniais – pagal išankstinį susitarimą
2100 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500, FAX (416) 763-6279

Century 21
DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker
FAX 233-0285 Tel. 233-3334
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį. *Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.*
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS
Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

Pašto smūgis spaudai

Prie jau esamų lietuviškos spaudos vargų prisidėjo dar vienas — Kanados pašto paslaugų pabranginimas net penkiskart. Iki šiol "TŽ" vieno egzemplioriaus pasiuntimas kainavo 6 ct., dabar (nuo 1991 m. spalio 8 d.) — 31 ct. "TŽ" leidėjai, specialiame posėdyje apsvarstę visas turimas galimybes, nutarė išlaikyti "TŽ" ligšiolinio lygio ir pakelti metinę prenumeratą penkiais doleriais bei atitinkamai padidinti skelbimų kainas. Taigi dabar metinė "TŽ" prenumerata — 35 dol., pusmetinė — 20 dol., JAV-se — 35 JAV dol. (didesnės pašto išlaidos), rėmėjo prenumerata — 40 dol., garbės prenumerata — 50 dol. Metinė prenumerata oro paštu — 110 dol.

Šis nutarimas padarytas labai sunkia širdimi, viliantis, kad "TŽ" skaitytojai supras susidariusią padėtį ir dar dosniau rems savąją spaudą bei padės atlaikyti staigų pašto smūgį.

TORONTO

Anapilio žinios

— Kapinių lankymo diena įvyko lapkričio 3, sekmadienį. Mišiose kapinėse pamokslą pasakė Hamiltono lietuvių parapijos klebonas kun. J. Liauba, OFM. Po pamaldų buvo šventinami paminklai. Pašventintas ir buvusio Lietuvos konsulo a.a. dr. Jono Žmuidzino ir žmonos a.a. dailininkės Halinos paminklas. Žodį prie paminklo tarė KLB valdybos pirm. Gabija Petrauskienė. Apeigose dalyvavo ir Toronto šauliai. Pastarieji kapinėse ir autoaikštėje prižiūrėjo tvarką. Anapilio moterų būrelis paruošė pietus gausiems kapinių lankytojams.

— Pakrikštytas Peter ir Neniros (Steigvilaitės) Fentum sūnus Petras-Cooper.

— Palaidotos: spalio 30 d. a.a. Vilma Ivanauskienė, 67 m. amžiaus; lapkričio 2 d. a.a. Anelė Kulokienė, 83 m. amžiaus; lapkričio 4 d. a.a. Elzbieta Naudužienė, 82 m. amžiaus.

— Tuoktis ruošiasi Cynthia Strimaitytė su John Rui Rego.

— Parapijos choro valdyba kviečia visus mėgstančius giesmes įsijungti choran. Skambinti choro pirm. R. Paulioniui tel. 249-1305.

— Pirmajai Komunijai pasiruošimo pirmoji pamoka bus lapkričio 10, sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambary. Tėveliai prašomi savo vaikučius registruoti toms pamokoms klebonijoje.

— Mišios lapkričio 10, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Juozą Valešką, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Praną Norušį.

Išganytojo parapijos žinios

— Moterų draugijos susirinkimas – po pamaldų šventovėje lapkričio 10 d.

— Kun. A. Žilinskas lapkričio 17, sekmadienį po pamaldų šventovėje parodys skaidres iš savo kelionės Lietuvoje (antroji dalis).

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 180 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: P. Kasperaitis, Vyt. Zelenis, D. Merkelis, A. Užkuratas iš Klaipėdos, Kostas Čerškus iš Emsdale, Ont., Juozas ir Sigutė Užupiai iš Čikagos. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos sekretorė dr. Gina Gincauskaitė.

— Lapkričio 7, ketvirtadienį, 7 v.v. įvyks LN visuomeninės veiklos komiteto posėdis. Bus aptariami LN 40 metų veiklos minėjimo programa ir einamieji reikalai. Dalyvavimas būtinas. Negalint dalyvauti, pranešti komiteto pirm. Kristinai Dambaraitei-Janowicz.

— LN valdybos posėdis – lapkričio 14, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Nupirkta 400 naujų kėdžių Karaliaus Mindaugo menei.

— Lapkričio 24, sekmadienį, 3 v.p.p. šaukiamas metinis LN vyrų būrelio susirinkimas, kuriame visi bus pavaišinti šilta vakariene. Bus renkama nauja valdyba ir padaryti veiklos pranešimai. Dalyvavimas būtinas. Negalinti dalyvauti, prašoma pranešti V. Dreširiui tel. 233-3334 arba A. Sukauskui tel. 244-2790.

— Bilietai į Lietuvių namų 40 metų veiklos koncertą-pobūvį gaunami Lietuvių namuose, tel. 532-3311 ir sekmadienio popietėse pas LN moterų būrelio nares.

Aukos slaugos namams

$1,333 – Osvaldas Delkus; **$1,000** – J. J. Kulikauskai; **$500** – Nijolė Šimkuvienė savo tėvelių a.a. Tomo ir Anelės Žilių atminimui; **$400** – Elzbieta Kazickienė iš Hamiltono, Juozas ir Katryna Ališauskai; **$200** – Mykolas Petrulis; **$165** – vieno gimtadienio proga (neskelbiant pavardžių); a.a. Teklės Radžienės atminimui **$50** – J. J. Kulikauskai; **$25** – dr. A. A. Valadkos, B. Jonaitienė iš Creemore, Ont. Iš viso statybos fonde yra $657,007. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba aukas siųsti tiesiog šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį per 10.15 v. Mišias giedojo "Volungės" choras ir sol. Anita Pakalniškytė.

— Šv. Pranciškaus trečiojo ordino mūsų parapijos kongregacijos mėnesinės Mišios ir susirinkimas – lapkričio 7 d., 10 v.r., šventovėje, o susirinkimas Parodų salėje.

— Švento Rašto seminaras prasideda lapkričio 6, trečiadienį, 7 v.v. Dalyviai yra prašomi atsinešti Šv. Raštą. Seminaras prasidės su Mišiomis, o po Mišių vieną valandą skaitys, diskutuos ir aiškins Šv. Morkaus Evangeliją. Seminarą organizuoja parapijos tarybos religinė sekcija.

— Uždaros rekolekcijos moterims vyks King City, Ont. augustinijonų vienuolyne lapkričio 29 –gruodžio 1 d.d. Rekolekcijas praves jėzuitas iš Čikagos T. Anicetas Tamošaitis, SJ. Registruotis pas KLK moterų dr-jos parapijos skyriaus pirmininkę D. Baziliauskienę tel. 848-9691 ar parapijos raštinėje.

— Registruojami vaikai Pirmos Komunijos pasiruošimo pamokoms, kurios prasidės lapkričio 10, ateinantį sekmadienį, po 10.15 v. Mišių seselių patalpose Sylvan Avenue.

— Šv. Rašto diskusijų būrelį jaunimui organizuoja parapijos tarybos religinės sekcijos pirm. Rita Radžiūnaitė. Suinteresuoti prašomi skambinti tel. 251-0147.

— KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyriaus valdyba, kuriai pirmininkauja D. Baziliauskienė, savo posėdyje diskutavo praeitame susirinkime iškeltą mintį padėti Lietuvoje besikuriantiems "Vaikų kaimams", kurių tikslas apgyvendinti našlaičius atskiruose namuose. Tokiuose namuose gyvena apie 10 įvairaus amžiaus vaikų globojami moters (motinos). Jie vieni kitiems padeda ir jaučiasi kaip šeima. Pastatyti tokį namą kanadiškais pinigais kainuotų apie $7,000. Skyriaus valdyba nutarė šių metų eigoje surinkti pinigus pastatyti vienam namui. Tuo tikslu skelbia vajų.

— Mišios lapkričio 10, sekmadienį, 8.30 v.r. – už Vasiliauskų ir Kairių šeimos mirusius, 9.20 v.r. – už a.a. Mariją Štuikienę, 10.15 v.r. – už Vėlinių novenai pavestas sielas, už a.a. Povilą Kairį, 11.30 v.r. – už parapijiečius.

KLK moterų draugijos Prisikėlimo parapijos skyrius š. m. lapkričio 17 d. turės savo susirinkimą, kurio metu Metropolitan Toronto policijos pareigūnas Juozas Gataveckas kalbės tema: "Rankinukų grobikai (purse snatchers) ir kaip nuo jų apsisaugoti". Tai labai aktuali tema, ypač kalėdiniu laikotarpiu. Narės ir svečiai kviečiami dalyvauti.

Kovos su nusikaltimais savaitę (lapkričio 3-9 d.d.) paskelbė Ontario teisingumo ministerija. Ji pradėta lapkričio 4 d. St. Lawrence Lounge, MacDonald Block susirinkime. Atidarymo kalbą pasakė Ontario gen. prokuroras Allan Pilkey. Dalyvaujant policijos pareigūnams ir kitiems saugumo reikalų žinovams, vaizdajuostėm, paaiškinimais ir kitais rodiniais buvo atskleistas vis didėjantis Toronto mieste nusikalstamumas. **Inf.**

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

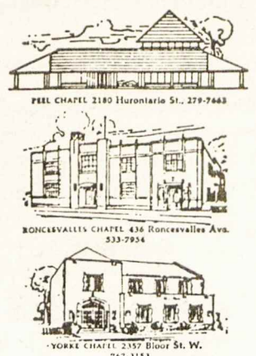

PARDUODAMI nauji baldai už pusę kainos. Elektrinė krosnis vidutinio dydžio, ištraukiama sofa ir drabužiams spinta. Skambinti tel. 536-4742 Toronte.

Toronto Lietuvių namų 40 metų veiklos sukaktuvinis

KONCERTAS-POBŪVIS

įvyks š.m. lapkričio 17, sekmadienį, 3 v.p.p., Lietuvių namuose, Karaliaus Mindaugo menėje.

Meninėje programoje: smuikininkė Rūta Milkienė, solistė Eugenija Ambrozaitytė, pianistės – Jolanta Vaičytė ir Vitalija Paulauskaitė.

5 val. po pietų karšta vakarienė su vynu; sveikinimai, kalbos.

Įėjimas – $20 asmeniui. Stalai numeruoti.

Bilietai platinami Lietuvių namuose tel. **532-3311.**

*Maloniai kviečiami dalyvauti Toronto ir apylinkių lietuviai – **Toronto Lietuvių namai***

Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolijos seserų ir jų rėmėjų rengiama

METINĖ ŠVENTĖ

įvyks 1991 m. lapkričio 24, sekmadienį:

4 v.p.p. Mišios Toronto Prisikėlimo šventovėje gyvų ir mirusių rėmėjų bei šventės dalyvių intencijom.

Po Mišių – vakarienė Prisikėlimo salėje.

***Programoje**: dr. Česlovo Masaičio žodis "Kristaus karalystė ir mes", "Gintaro" dainininkai bei instrumentalistai.*

Visi bei visos kviečiami ir laukiami. ***Rengėjai***

KLK moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyriaus susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. po 11 v.r. pamaldų Anapilio naujoje parodų salėje. Programoje — dr. R. Mažeikaitės paskaita apie Šv. Ignacą Lojolą jo 100 metų gimimo sukakties proga. Kviečiame nares ir kitus prijaučiančius dalyvauti.

Valdyba

Anglų kalbos pamokos prasidės lapkričio 13 d. Prisikėlimo parapijos muzikos kambaryje. Jos bus pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 7 iki 9 v.v. Galima užsiregistruoti pas V. Kulnį tel. 769-1266, M. Balaišytę tel. 533-9880 ar imigrantų centre penktadieniais 9 v.r. — 5 v.p.p. tel. 532-3312. **Inf.**

Suvalkų krašto Lietuvių išeivijos sambūrio organizuojami rudens šokiai įvyks lapkričio 30 d., 6 v.v., Toronto Lietuvių namų didžiojoje salėje. Programoje pasirodys V. Ramanausko vadovaujama kapela. **A.P.**

Toronto miesto rotušės aikštėje š. m. lapkričio 1, penktadienį, 6.30 v.v. įvyko Laisvės arkos atidarymas ir Baltijos kraštų nepriklausomybės atgavimo šventė. Miesto taryba rugsėjo 17 d. buvo priėmusi rezoliuciją: "Tas įvykis bus džiaugsmo vakaras, sveikinant Latvijos, Estijos ir Lietuvos atgimimą..." Iškilmių programą atliko chorai, tautinių šokių grupės ir solistai. Buvo įvairių pareigūnų kalbos. Iškilmes organizavo Toronto miesto taryba, Baltiečių federacija ir estų, latvių bei lietuvių bendruomenių vadovybės. Plačiau kitame "TŽ" numeryje.

Kanados lietuvių katalikų metinis suvažiavimas įvyko 1991 m. spalio 30 d. Prisikėlimo par. patalpose. Dalyvavo 8 kunigai iš 17. Kun. dr. V. Skilandžiūnas padarė pranešimą apie savo susitikimus su Lietuvos vyskupais šią vasarą, apie reikalingumą palaikyti glaudžius ryšius tarp Lietuvos ir išeivijos kunigų. Tarp abiejų pusių yra nemažų psichologinių ir kitokių skirtumų. Pranešimą apie Lietuvoje rengiamą specialų enciklopedijos tomą "Nauju žvilgsniu" padarė kun. Pr. Gaida. Nutarta paremti vienos Montrealio kunigų seminarijos bibliotekos persiuntimą Lietuvon. Kun. V. Braukyla sutiko aplankyti lietuvius Kanados vakaruose ateinančios gavėnios metu ir išbūti kelionėje 4-5 savaites. Pasidžiaugta Kaišiadorių vyskupo J. Matulaičio sutikimu aplankyti Kanados lietuvių parapijas gavėnios metu. KLK vienybės pirmininkas yra kun. A. Simanavičius, OFM, sekr. kun. dr. V. Skilandžiūnas, iždo kun. J. Staškus.

IŠNUOMOJAMAS lapkričio ir gruodžio mėnesiais vieno miegamo butas St. Petersburg Beach, Floridoje. Arti jūra, parduotuvės ir lietuvių bankelis. Skambinti vakarais tel. 234-9696 Toronte.

GĖLĖS VESTUVĖMS

Meniškai paruošiamos gėlių puokštės visam vestuvių pulkui. Kreiptis į Valę Siminkevičienę tel. 595-9761 Toronte.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.

Vilniaus radijas lietuvių kalba dabar girdimas 9 v.v. šiais dažniais (kilohercais): 7400, 9750, 15180, 17605, 17690; metrinėmis bangomis – 41, 31, 19 ir 16.

A. a. Vinco Žemecko atminimui Sofija ir Stasys Rakščiai, Fruitland, Ont., "Tėviškės žiburiams" aukojo $25.

A. a. Antano Svirplio prisiminimui žmona Liūba Svirplienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

A. a. Teklės Radzienės atminimui, užjausdama Aldoną Vaičiūnienę ir šeimą, Gražina Balčiūnienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $25.

A. a. Antano Gindrėno atminimui Julius Strodomskis Tautos fondui aukojo $20.

"Tėviškės žiburiuose" lankėsi gydytojas kardiologas iš Kauno dr. A. Raitelaitis lydimas M. Liegienės-Totoraitytės bei P. Adomaičio ir paliko $40 auką.

Dosnus "Tėviškės žiburių" skaitytojas bei rėmėjas, Kazys Konkulevičius, įvertindamas šio savaitraščio pastangas lietuviškame gyvenime, paaukojo 200 dol. "TŽ" reiškia jam nuoširdžią padėką.

Dail. Antanas Tamošaitis, nuolat remiantis "Tėviškės žiburius" savo dailės darbais, aukodamas juos metinei savaitraščio loterijai, paaukojo "TŽ" leidybai $300 kaip finansinę paramą naujiems leidybiniams rūpesčiams iškilus. Nuoširdi padėka už dosnią auką.

KLB lietuvių muziejaus-archyvo statybos vajui aukojo: $100 — J. Birgelis.

Religinei Lietuvos šalpai aukojo $50 — J. Prišas (a.a. Elzbietos Naudužienės laidotuvių proga).

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: $200 — K. Konkulevičius; $120 — O. Balsienė (a.a. Juozo Kriaučiūno mirties metinių proga); $100 — V. Gustainienė (a.a. Antano Gustainio atminimui); $75 — E. Mardosienė; $20 — P. Balasevičius.

REIKALINGA MOTERIS prižiūrėti ir padraugauti su senesnių žmonių šeima bei atlikti namų ruošos darbus. Skambinti po 6 v.v. Toronto tel. 251-0798, Mississaugos tel. 822-9139 ir Burlingtono tel. 527-0107.

IŠNUOMOJAMAS rudenį ir pavasarį 2 miegamų butas St. Petersburge, Floridoje. Tinka šeimoms su vaikais. Arti jūra. Pusvalandis iki Bush Gardens ir pusantros valandos iki Disney World. Skambinti tel. 234-9696 Toronte.

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835

- *Patarnauja lietuvių kalba.*
- *Nemokamas namų įvertinimas*

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

Pirkite namus geresnei savo ateičiai

Dr. Jonas Žmuidzinas, buvusio generalinio Lietuvos konsulo Kanadai sūnus, vykdydamas tėvo testamentą, pastatydino ant jo kapo paminklą, kuris buvo pašventintas 1991 m. lapkričio 3 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse. Paminklą suprojektavo ir padarė Velionies vaikaitis archit. Petras Žmuidzinas Los Angeles mieste, kur gyvena Velionies palikuonys. Paminklas buvo atgabentas į Mississaugą ir čia pastatytas. Dr. J. Žmuidzinas, konsulo sūnus, yra atominių dalelių fizikos specialistas, dirbantis akademinėse JAV institucijose. Ateinantį pavasarį jis pakviestas profesoriauti į Vilniaus un-tą vieneriems metams.

Kanados lietuvių fondo stipendijų skirstymo komitetas birželio mėn. svarstė 1990 m. pajamų skirstymą ir pateikė savo rekomendacijas KL fondo tarybai, kuri posėdyje rugsėjo 12 d. patvirtino $18,000 paskirstymą.

Iš Balsių fondo buvo paskirta po $1000 Petrui Babeckui ir Vilijai Bijūnaitei; po $500 Dainai ir Zitai Gurklytėms; po $100 Daivai Baršauskaitei ir Vidai Dirmantaitei; $350 Danai Dirmantaitei; $300 Pauliui Bekeriui ir $250 Lindai Juodvalkytei. Iš Kantautų fondo skiriama $2000 Gediminui Lankauskui ir $500 Dainai Batūraitei. Iš Skrebutėnų fondo po $1000 paskirta Rytui Ločeriui, Sauliui Mykoliūnui ir Zitai Prakapaitei; po $500 Arui Nausėdui; Audrai Puzerytei ir Loretai Stanulytei; po $250 Ričardui Lišauskui, Dovydui Šerui ir Aleksandrui Žaliauskui. Iš Koyelaičių fondo — po $500 Zubauskui ir Žeruoliui.

Asmenims iš Lietuvos, studijuojantiems Kanadoje, buvo paskirta stipendijų iš Koyelaičių fondo: po $1000 Ginučiui Balčaičiui, Vidmantui Sargūnui, Janinai Antanavičienei, Giedrei Kvieskienei ir Egidijui Valiukevičiui; $550 Česlovui Vaičiui.

Inf.

PARDUODU atvežtus iš Lietuvos naujus elegantiškus natūralaus kailio puskailinius. Skambinti tel. 233-5996 Toronte.

IŠNUOMOJU nerūkantiems du kambarius ir virtuvę su atskira prausykla, vieta automobiliui Bloor-Dufferin rajone. Skambinti tel. 533-6520 Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatau į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

"LEDAS" REFRIGERATION

Taisau – visų rūšių šaldytuvus; automobilių vėsinimo sistemas; skalbimo bei džiovinimo mašinas. Darbas garantuotas, prieinama kaina.

RAIMONDAS JARECKAS
tel. (416) 536-8390 Toronte.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai – savaitei $200. Miegamas kambarys, bendra prausykla – savaitei $150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupko, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

MONTREALQUE

Toronto lietuvių choras "Volungė" spalio 26 d. atliko puikų koncertą Montrealyje. Choro šūkis "Tegu skamba mūsų dainos" tikrai buvo įgyvendintas. "Volungė" pasirodė su bendru choru, taipgi atskirai su moterų ir vyrų chorais. Be to, per du išėjimus tris muzikinius dalykus atliko smuikininkė Rūta Melkienė, akompanuojant pianistei Jolantai Vaičytei. Pastaroji pianinu paskambino ir atskirai. Pusantros valandos be pertraukos koncertas prabėgo labai greitai. "Volungei" vadovauja muz. Dalia Skrinskaitė-Viskontienė ir akompanuoja muz. Jonas Govėdas. Koncerto pabaigoje choro vadovai, pianistė ir smuikininkė buvo apdovanoti gėlėmis.

Po koncerto visi choristai ir klausytojai persikėlė į Šv. Kazimiero parapijos salę. Čia jų laukė paruoštos vaišės ir šampanas. Petras Adamonis pakvietė visus pakelti taures už atgautą Lietuvos nepriklausomybę ir sugiedoti "Ilgiausių metų". Sekė pasivaišinimas, šokiai bei pabendravimas. Pabaigoje "Volungės" vardu Marius Rusinas padėkojo montrealiečiams už nuoširdų priėmimą.

Kitą rytą Šv. Kazimiero šventovėje vyko iškilmingos pamaldos, kurių metu "Volungė" atliko kone religinį koncertą. Mišias atnašavo klebonas kun. dr. Feliksas Jucevičius, pasakydamas įspūdingą pamokslą, kuriame nusakė kaip buvo prieita prie Lietuvos laisvės ir pabrėžė, kad Lietuva, visą laiką buvusi slavų įtakoje, turi pagaliau atsisukti į Vakarus. Pamaldų pabaigoje klebonas padėkojo "Volungei" už puikų giedojimą ir paprašė visų paploti. Po pamaldų ir kavos parapijos salėje atsisveikinta su namo grįžtančiais torontiškiais. Šį renginį suorganizavo Šv. Kazimiero parapija su talkininkais.

A. a. Jadvyga Aneliūnienė, 77 m. amžiaus, mirė spalio 23 d. Vankuveryje. Gedulinės pamaldos atlaikytos Marijos nuolatinės pagalbos šventovėje. Pelenai palaidoti Cote des Neiges kapinėse, Montrealyje. Liūdi duktė, šeši vaikaičiai ir kiti giminės. **B.S.**

Neprisimename, kad kada nors anksčiau būtų giedojęs mūsų Šv. Kazimiero šventovėje toks stiprus ir taip išlavintas didžiulis choras. Mes, Šv. Kazimiero parapijiečiai, jaučiame didelę garbę, kad "Volungės" choras ir jo dirigentė teikėsi ne tik koncertuoti mūsų šventovėje, bet ir dalyvauti pamaldose jaudinančiomis giesmėmis. Ta proga parapijos rinkliava buvo $446. **K.A.**

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Namai – Automobiliai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel.: 722-3545 Res.: 256-5355
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B.
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830
Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
AKTYVAS – virš $29,000,000 REZERVAS – virš milijono.
MOKA UŽ:

Certifikatus	8¼%	Taupymo – special.	5¼%
Term. indėlius:		Taupymo – su gyv. dr.	4¾%
1 metų	7½%	Taupymo – kasdienines	4¾%
180 d. - 364 d.	7¼%	Einamos sąsk.	3½%
120 d. - 179 d.	7 %	RRIF – RRSP – term.	8½%
60 d. - 119 d.	7 %	RRIF – RRSP – taup.	5¼%
30 d. - 59 d.	7 %		

IMA UŽ:
Nekiln. turto nuo 9¾%, asmenines – nuo 11 %
Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"
KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

BALTIC CONSTRUCTION
Namų įrengimai ir pataisymai:
* staliaus darbai * vidaus sienų įdėjimas (drywall)
* dažymas * elektros įvedimai * vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) * įvairūs cemento darbai (masonary)
* kiemų sutvarkymas (landscaping)
* prieplaukos (decks) * tvoros. 15 metų patirtis.
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 691-0939 Toronte

PASLAUGŲ BIURAS "ŽEMAITIJA" lapkričio mėnesio antroje pusėje nuveš į Lietuvą jūsų giminėms tiesiai į namus bet kokius nedidelius daiktus – vaistus, laiškus, pinigus, kalėdines dovanas. Galite užsakyti ir didesnes dovanas – automobilius, baldus, šaldytuvus, televizijos aparatus ir kt. Gera proga pasveikinti su Šv. Kalėdom savo artimuosius laisvoje Tėvynėje! Kreiptis į R. Mačiuką iki lapkričio 16 d. tel. (416) 385-3453 Hamiltone.

ĮMOKĖJUS PINIGUS į paslaugos "Rūta" sąskaitą, jūs galite aprūpinti Lietuvoje savo giminaičius, draugus, senelių ir vaikų namus šviežia skerdiena – 70 kg ($130), rūkytos mėsos gaminiais – 20 kg ($150), sauso maisto rinkiniu – $150, šventinis rinkinys – $150. Visi užsakymai pristatomi į namus. Teirautis tel. 1-(416)-536-4742 Toronte.

PASLAUGOS "RŪTA" PATARNAVIMAI. Siunčiame oro paštu jūsų pačių sudarytus siuntinius. Mažiausias svoris 2 kg, toliau svoris neribojamas. Nuo spalio 15 d. iki gruodžio 15 d. yra šventinė nuolaida. Už 1 kg $6.50. Perduodame pinigus iš rankų į rankas neribotais kiekiais. Už patrnavimus imame nuošimčius priklausomai nuo sumos dydžio. Užsakome keliones į Lietuvą ir kitas pasaulio šalis. Išduodame draudimus visais atvejais. Sutvarkome iškvietimus ir užpildome vizų anketas norintiems važiuoti į Lietuvą. Maloniai kviečiame pasinaudoti mūsų patarnavimais. Adresas 2300 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1P2. Teirautis – tel. 416-604-9750, FAX 416 - 604-9748, namų 416 - 536-4742.

Į sveikatą!

Alpenbitter yra pagamintas tik su geriausiais importuotais prieskoniais pagal specialų Alpen receptą, bet parduodamas vietinėmis kainomis.